

VOLUME 5 ISSUE 2

February 2020

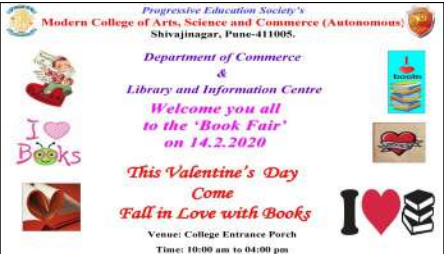
**Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce
(Autonomous)**

Shivajinagar, Pune-411005. Maharashtra

*Special Issue on
Golden Jubilee Celebrations
1970-2020*

MODLIB

E-Bulletin of Library and Information Centre

Published by : Dr. Rajendra S. Zunjarrao, Principal, MCASC (Autonomous) Shivajinagar, Pune-05.

Editor : Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.

Editorial Assistants : Mrs. Sarika Sable and Mr. Amit Salunke (Newspaper Clippings)

E-mail: librarian@moderncollegepune.edu.in

Table of Contents

Sr.No.	Contents	Page No.s
1	Cover Story: <i>Progressive Education Society's</i> Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 Golden Jubilee Celebrations 1970-2020	6-20
	<i>Print Media Coverage of Golden Jubilee Celebrations</i>	<i>10-12</i>
	<i>Inauguration of Institutional Repository</i>	<i>13-15</i>
	<i>Inauguration of Meditation Point, Orchid House, Modern Selfie Point and Vertical Garden</i>	<i>16-20</i>
2	Events conducted in the Library	21-25
	<i>Sant Ravidas Maharaj Jayanti</i>	<i>21</i>
	<i>Sant Sevalal Maharaj Jayanti</i>	<i>22</i>
	<i>Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti</i>	<i>23-24</i>
	<i>Sant Gadgebaba Maharaj Jayanti</i>	<i>25</i>
3	Library Orientation Program	26-27
4	New Arrivals	28-33
5	Books received in Donation	34
6	Academic and Administrative Audit (AAA) 2018-19	35-41
	<i>Department of Biotechnology</i>	<i>36</i>
	<i>Department of Geography</i>	<i>37</i>
	<i>Department of Political Science</i>	<i>38</i>
	<i>Department of Hindi</i>	<i>39</i>
	<i>Department of Psychology</i>	<i>40</i>
	<i>Department of German</i>	<i>41</i>

Table of Contents

Sr.No.	Contents	Page No.s
7	Events organised by the Departments	42-70
	<i>Department of Animation</i>	43-47
	AURA 2020	43-44
	Training Program on Animation Techniques for E-Content Development	45
	Two Days Workshop on Computer Based 2D Animation	46-47
	<i>Department of Zoology</i>	48
	<i>Department of Hindi</i>	49-50
	<i>Department of Computer Science</i>	51-52
	<i>Introduction to Data Science with Python</i>	
	<i>Department of Fashion Technology</i>	53-54
	<i>Darpan Annual Fashion Show</i>	
	<i>Department of Electronic Science: Imagine 2020</i>	55-56
	<i>National Service Scheme (NSS)</i>	57-58
	<i>Department of Physics</i>	59-60
	<i>Department of Marathi</i>	61-67
	मराठी मातृभाषा दिवस	61
	मराठी भाषा गौरव दिन	62-65
	Visit to Library & Information Centre during मराठी भाषा गौरव दिन	66-67
	<i>Department of Economics: Alumni Meet</i>	68
	<i>Science Association : National Science Day</i>	69
	<i>Department of Psychology</i>	70
	Counseling camp for neighborhood community	

Table of Contents

Sr.No.	Contents	Page No.s
8	Workshops attended by Faculty Members	71-74
	<i>Dr. Nisha Bhandare</i>	<i>71</i>
	<i>Dr. Shantashree Sengupta and Mrs. Sarika Sable</i>	<i>72-74</i>
9	Faculty invited as Resource Persons in Conferences/ Workshops	75-77
	<i>Dr. Prerna Ubale</i>	<i>75-76</i>
	<i>Dr. Nisha Bhandare</i>	<i>77</i>
10	Vyapar Mela 2019-2020	78
11	Book Fair	79-80
	(Organised by Department of Commerce in association with Library and Information Centre)	
12	गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार	81-88
	<i>गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार - मा. श्री. सुबोध भावे</i>	<i>81-84</i>
	<i>स्वच्छ व सुंदर महाविद्यालय पुरस्कार</i>	<i>82</i>
	<i>Print Media coverage of गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार</i>	<i>85-88</i>
13	Another feather in the cap.....	89
	<i>Inauguration of Modern Junior College, Bhose, Tal. Khed, Dist.Pune</i>	
14	Graduation Ceremony 2020	90-95
15	Modern Achievements	96-108
	<i>Department of Physical Education</i>	<i>96-99</i>
	<i>Junior College</i>	<i>100</i>
	<i>Dr. Prerna Ubale</i>	<i>101</i>
	<i>Department of Physics</i>	<i>102-103</i>
	<i>Department of Marathi</i>	<i>104</i>
	<i>Department of History</i>	<i>105</i>
	<i>Department of Mathematics</i>	<i>106</i>
	<i>Student Achievement: Master Swapnil R. Pawar, SYBSc.</i>	<i>107-108</i>

Table of Contents

Sr.No.	Contents	Page No.s
16	Farewell to Prof. Dr. Madhu Satam	109-110
17	Newspaper Clippings	111-144
	<i>Section: Education</i>	<i>112-134</i>
	<i>Section: Research</i>	<i>135-139</i>
	<i>Section: Science and Technology</i>	<i>140-141</i>
	<i>Section: Miscellaneous</i>	<i>142-144</i>
18	Upcoming Events	145

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune-411005.

Golden Jubilee Celebrations

1970-2020

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, India's one of the leading colleges providing quality education and all round development of the students is celebrating its Golden Jubilee Year of establishment. The College which was established by Guruwarya Shankarrao Kanetkar on 15th June 1970, has always been following the Gurumantras of being '*Progressive*' and '*Modern*' in all the avenues of its 50 years journey.

As a part of the Golden Jubilee Celebrations on 12th February 2020, we witnessed the august presence of Hon'ble Shri.Uday Samant (Minister, Higher & Technical Education, Govt. of Maharashtra), Hon'ble Prof.Dr.Nitin Karmalkar (Vice Chancellor, SPPU Pune), Joint Director Higher Education Pune Dr.Mohan Khatal, Hon'ble Prof. Dr.Gajanan R. Ekbote Sir (Chairman, Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5), Mrs. Jyotsna Ekbote Madam (Joint Secretary, P.E.Society, Shivajinagar Pune-5), Prof. Shamkant Deshmukh (Secretary, P.E.Society, Shivajinagar Pune-5), Shri. Suresh Todkar (Joint Secretary,P.E.Society, Shivajinagar Pune-5) alongwith all the LMC Members in our College for appreciating, motivating, guiding us for infinity years to come. The honourable guests inaugurated the following innovative concepts to mark the 50th Year of Modern College, Shivajinagar, Pune-

- 1) Vertical Garden and Orchid House
 - 2) Institutional Repository
 - 3) Meditation Point
 - 4) Modern Selfie Point with Save Water Message
- All the four concepts were highly appreciated.

Hon'ble Shri.Udayji Samant mentioned in his speech that he always wanted to come to Modern College Shivajinagar during his Student Life. Alongwith declaration of several future projects, he appreciated the uniqueness of the event wherein the Ex-Principals of the College Dr.S.Y.Gambhir Sir, Dr.Paranjape Sir, Dr. A.K.Pande Sir, Dr.Gosavi Sir ; Alumni of the College right from 1970's first batch were felicitated.

Present pillars of Modern College, Shivajinagar Prof.Jyotsna Ekbote Madam, Principal Dr.R.S.Zunjarrao, Prof.Shamkant Deshmukh, Dr.Anjali Sardesai, Registrar Shri.Ganesh Sathe and Non-Teaching Staff were also felicitated. Special mention of Department of Physical Education's marvelous achievements was made.

'*Modern Careerpath*' and '*Annual Report 2018-19*' were released by Hon'ble Vice Chancellor Prof.Dr.Nitin Karmalkar and Prof.Dr.Gajanan R. Ekbote Sir.

Prof.Sameer Nerlekar, Department of Animation and Prof.Vaidya presented Sketches to Hon'ble Shri.Udayji Samant.

All the innovative concepts, the preparations of the event were personally supervised daily by Prof. Dr.Gajanan Ekbote Sir, Prof. Jyotsna Ekbote Madam, Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir and Prof. Shamkant Deshmukh Sir.

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

क्रीडा विद्यापीठ दीड वर्षात

उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांची माहिती; लोकशाही महोत्सवही सुरु होणार

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'विद्यार्थ्यांना राज्यघटनेची माहिती द्यावी, यासाठी लवकरच लोकशाही महोत्सवाची सुरुवात करण्यात येणार आहे,' अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांनी बुधवारी दिली. विद्यार्थ्यांत क्रीडा संस्कृतीचा विकास व्हावा, यासाठी क्रीडा विद्यापीठाची स्थापना येत्या दीड वर्षांत होणार आहे, अशी माहितीही सामंत यांनी दिली.

प्रोफेसिड एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न कला, विज्ञान आणि व्याज्य कलेजच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्षांनिमित्त आयोजित विशेष समारंभात सामंत बोलत होते. या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. नितीन करमळकर, कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, कार्याध्यक्ष डॉ. श्यामकांत देशमुख, सहकार्याध्यक्ष प्रा. ज्योत्सना एकबोटे, डॉ. अरविंद पांडे, सुरेश तोडकर आदी उपस्थित होते. सामंत म्हणाले, की भारताची लोकशाही जगातील श्रेष्ठ लोकशाही

मॉडर्न कॉलेजच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्षांनिमित्त आयोजित समारंभात (डावीकडून) प्रा. समीर नेलेकर, डॉ. नितीन करमळकर, डॉ. गजानन एकबोटे, उदय सामंत आणि प्रा. ज्योत्सना एकबोटे उपस्थित होते.

स्वर्णोत्सव दिने

'मध्यस्थी नको, थेट भेटा'

उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री म्हणून माझे निर्णय मी घेतो. मला भेटण्यासाठी कोणाची मध्यस्थी लागत नाही. माझ्याकडे मध्यस्थी केली, की काम होत नाही. मात्र, थेट आले, की काम होते. मध्यस्थी करणारे आपण कल्पनाही करू शकत नाही, इतके मोठे झालेले असतात. कधीही शिक्षणविषयक काम असेल, तर थेट मला भेटा. काम योग्य असेल, तर तुमचे काम लगेच होईल, असेही सामंत यांनी सांगितले.

मानली जाते. विद्यार्थ्यांना राज्यघटनेची माहिती होण्यासोबतच त्यांच्यात लोकशाहीची मूल्ये रुजली पाहिजेत. विद्यार्थ्यांनी राज्यघटनेवर चर्चा केली पाहिजे; तसेच लोकशाहीचा अभ्यास केला पाहिजे. यासाठी लोकशाही महोत्सवाची शिफारस राज्यपालांना केली आहे. या शिफारशीनुसार कलेज

आणि विद्यापीठांत इतर महोत्सवप्रमाणेच येत्या शैक्षणिक वर्षापासून 'लोकशाही महोत्सव' सुरू होणार आहे. या शिफारशीला राज्यपालांची मान्यता मिळाली, की तीन ते चार दिवस लोकशाहीचा जागर होणार आहे, असे सामंत यांनी सांगितले.

'शैक्षणिक क्रीडा क्षेत्रात प्रोफेसिड

एज्युकेशन सोसायटी आणि मॉडर्न कॉलेजचे योगदान महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे मलाही महाविद्यालयीन शिक्षण मॉडर्न कॉलेजमधून घ्यायचे होते; पण ती इच्छा पूर्ण झाली नाही, तर आता मंत्री म्हणून येता आले, याचा आनंद आहे. या शैक्षणिक संस्थेचा आदर्श पुढे नेत राज्यातील क्रीडा संस्कृतीला

चलना देण्यासाठी क्रीडा विद्यापीठ स्थापन करण्यात येणार आहे. राज्यात आगामी काळात सायबर विद्यापीठाचीही स्थापना करण्यात येईल,' अशी माहिती सामंत यांनी दिली. डॉ. एकबोटे आणि डॉ. करमळकर यांनी मोनगट व्यक्त केले. प्राचार्य डॉ. राजेंद्र जुंजारवार यांनी प्रास्ताविक केले.

Saamna
13.2.2020

महाविद्यालये, विद्यापीठांमध्ये रंगणार 'लोकशाही महोत्सव'

पुणे, दि. १२ (प्रतिनिधी)- आपली लोकशाही जगातील सर्वश्रेष्ठ लोकशाही आहे. लोकशाही म्हणजे काय हे विद्यार्थ्यांना कळवला हवे. लोकशाहीचा अर्थ सांगण्यासाठी महाविद्यालये, विद्यापीठांमध्ये लवकरच लोकशाही महोत्सव सुरू होणार असून, राज्यपालांकडे याबाबत शिफारस करण्यात आली असून, लवकरच त्याला मंजूरी मिळेल, अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री उदय सामंत यांनी दिली.

मॉडर्न कला, विज्ञान व व्याज्य महाविद्यालयाच्या सुवर्ण महोत्सवांनिमित्त आयोजित करण्यात आलेल्या समारंभाचे उद्घाटन सामंत यांच्या हस्ते करण्यात आले, त्यावेळी ते बोलत होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. नितीन करमळकर, उपन्यासपीर सरस्वती शेंडगे, प्रोफेसिड एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, नगरसेविका ज्योत्सना एकबोटे आदी पदाधिकारी यावेळी उपस्थित होते. वात्रसंगी महाविद्यालयाच्या माजी प्राध्यापकांच्या सत्कारा सामंत यांच्या हस्ते करण्यात आला.

सामंत म्हणाले, राजकारण राजकारणाच्या स्तरावर

असून, ते आम्ही सोडणार नाही. त्यामुळे राजकारण वगळता शैक्षणिक संस्थांना एकाच येऊन चालवणे काळाची गरज आहे. संस्था किती मोठी यापेक्षा किती चांगले कार्य करते, यासाठी शासनाने त्यांना पाठिंबा दिला पाहिजे. ऑलिम्पिक स्पर्धांच्या दरम्यान हिंदुस्थानच्या पदकांची यादी आपण खालून पाहतो. भविष्यात अशा स्पर्धांमध्ये देशाला बरखास्त राहणार पाहण्यासाठी वीरणा तयार करण्यची गरज आहे. त्यासाठी वेगळा वर्षभरात स्पोर्ट्स युनिव्हर्सिटी राज्यात करत आहेत. महाराष्ट्रामध्ये अनेक शैक्षणिक संस्था बंद पडल्या आहेत. त्यांना आपण दत्तक घेण्याची गरज असून, अशा संस्थांना महाविद्यालयांनी ज्ञानाश्रय देण्याची गरज आहे.

डॉ. करमळकर म्हणाले, कालबाह्य झालेल्या अभ्यासक्रमांमध्ये नवीन बदल करून त्याला कौशल्य विकासाची जोड दिली पाहिजे. नवनीत शिक्षण पद्धतीचा अवलंब आज ही संस्था करत आहे.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, ठळकावाढीतील विद्यार्थ्यांना शिक्षण देण्यासाठी संस्था कार्यरत आहे. त्याचबरोबर संस्थेचे स्वतंत्र विद्यापीठ निर्माण करण्याचा मानस आहे.

■ मॉडर्न महाविद्यालयाच्या सुवर्णमहोत्सव समारंभाच्या उद्घाटनप्रसंगी बोलताना उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत. डॉ. नितीन करमळकर, सरस्वती शेंडगे, डॉ. गजानन एकबोटे आदी यावेळी उपस्थित होते.

राजकारणाच्या पलीकडेदेखील समाज

■ राजकारण हे निवडणुकीच्या पंधरा दिवस अगोदर करायचे असते. त्यातून प्रत्येकाची कुजत कळते. प्रत्येक ठिकाणी, मोठेला राजकारणाचा वास वायला लागला तर भविष्यात महाराष्ट्र विकासाच्या दृष्टीने पुढे जाणार नाही. त्यामुळे राजकारणाच्या पलीकडेदेखील समाज आहे, हे समजून कार्य करत असल्याचे सामंत यांनी सांगितले.

महाविद्यालये, विद्यापीठांमध्ये लवकरच लोकशाही महोत्सव

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : विद्यार्थ्यांना संविधानाची माहिती होण्यासाठी लवकरच लोकशाही महोत्सवाची सुरुवात करण्यात येणार आहे. लोकशाही महोत्सव सुरू करण्यासाठीची शिफारस राज्यपालांना करण्यात आली आहे. या शिफारसीला मान्यता मिळाल्यावर महाविद्यालये आणि विद्यापीठांमध्ये लोकशाही महोत्सवाच्या माध्यमातून लोकशाहीचा जागर होईल, अशी माहिती उच्च आणि तंत्रशिक्षणमंत्री उदय सामंत यांनी बुधवारी दिली. विद्यार्थ्यांमध्ये क्रीडा संस्कृतीचा विकास होण्यासाठी दीड वर्षांत क्रीडा विद्यापीठाचीही स्थापना केली जाणार असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालयाच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात सामंत बोलत होते.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर, संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, कार्यवाह डॉ. शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. ज्योत्स्ना एकबोटे, डॉ. अरविंद पांडे, सुरेश तोडकर, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव आदी या वेळी उपस्थित होते.

सामंत म्हणाले, की भारताची

सीओईपीच्या स्कायवॉकचा लवकरच कार्यादेश

राज्यातील अभियांत्रिकी महाविद्यालयांत विद्यार्थीसंख्या सेडावलेली असताना सीओईपीतील चित्र अशावदी आहे. सीओईपी आशिया खंडातील क्रमांक एकची संस्था करण्यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न करण्याचे आश्वासन सामंत यांनी सीओईपीला दिलेल्या भेटीवेळी दिले. सीओईपीच्या वित्त समितीचे अध्यक्ष प्रतापराव पवार, संचालक डॉ. भारतकुमार आहुजा या वेळी उपस्थित होते. वसतिगृह ते महाविद्यालय या दस्त्यावर स्कायवॉकच्या कामाची निविदा प्रक्रिया पारपडली असून, लवकरच कार्यादेश देण्याबाबत आयुक्तांशी चर्चा करण्यात येईल. सीओईपीला अभिमत विद्यापीठाचा दर्जा मिळण्यासाठी समिती नेमण्यात आली आहे. समितीच्या शिफारसीनंतर निर्णय घेतला जाईल, असे सामंत यांनी सांगितले.

लोकशाही जगातील श्रेष्ठ लोकशाही मानली जाते. विद्यार्थ्यांना संविधानाची माहिती होण्याबरोबरच

त्यांच्यात लोकशाहीची मूल्ये रुजली पाहिजेत, त्यांनी संविधानावर चर्चा केली पाहिजे, संविधानाचा अभ्यास

मध्यस्थाची गरजच नाही

उच्च आणि तंत्रशिक्षणमंत्री म्हणून माझे निर्णय मीच घेतो. मला मेटण्यासाठी कोणाचीही मध्यस्थी लागत नाही. मध्यस्थी केली, की काम होत नाही, मात्र थेट आले की काम होते. मध्यस्थी करणारे आपण कल्पनाही करू शकत नाही इतके मोठे झालेले असतात.

शिक्षणाविषयक काम असेल, तर थेट मला भेटा. काम योग्य असेल, तर तेलगेव होईल, असे सामंत यांनी सांगितले.

केला पाहिजे. त्यासाठी लोकशाही महोत्सव सुरू करण्यात येणार आहे.

लोकसत्ता

Thu, 13 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/48957811>

महाविद्यालये, विद्यापीठांमध्ये रंगणार 'लोकशाही महोत्सव'

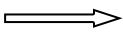
पुणे : आपली लोकशाही जगातील सर्वश्रेष्ठ लोकशाही आहे. लोकशाही म्हणजे काय हे विद्यार्थ्यांना कळायला हवे. लोकशाहीचा अर्थ सांगण्यासाठी महाविद्यालये, विद्यापीठांमध्ये लवकरच 'लोकशाही महोत्सव' सुरू होणार असून, राज्यपालांकडे याबाबत शिफारस करण्यात आली असून, लवकरच त्याला मंजूरी मिळेल, अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांनी दिली.

मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या सुवर्ण महोत्सवानिमित्त आयोजित करण्यात आलेल्या समारंभाचे उद्घाटन सामंत यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यावेळी ते बोलत होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. नितीन करमळकर, उपमहापौर सरस्वती शेंडगे, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, नगरसेविका ज्योत्स्ना एकबोटे आदी

पदाधिकारी यावेळी उपस्थित होते. याप्रसंगी महाविद्यालयाच्या माजी प्राध्यापकांचा सत्कार सामंत यांच्या हस्ते करण्यात आला.

सामंत म्हणाले, राजकारण राजकारणाच्या स्तरावर असून, ते आम्ही सोडणार नाही. त्यामुळे राजकारण वगळता शैक्षणिक संस्थांना एकत्र येऊन चालवणे काळाची गरज आहे. संस्था किती मोठी यापेक्षा किती चांगले कार्य करते यासाठी शासनाने त्यांना पाठिंबा दिला पाहिजे. डॉ. करमळकर म्हणाले, आज अनेक अभ्यासक्रम जुने झाले आहेत. त्या अभ्यासक्रमांमध्ये नवीन बदल करून त्याला कौशल्य विकासाची जोड दिली पाहिजे. नवनवीन शिक्षण पद्धतींचा अवलंब आज ही संस्था करत आहे. डॉ. एकबोटे म्हणाले, तळागाळातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण देण्यासाठी संस्था कार्यरत आहे. त्याचबरोबर संस्थेचे स्वतंत्र विद्यापीठ निर्माण करण्याचा मानस आहे.

Kesari
13.2.2020

INAUGURATION OF INSTITUTIONAL REPOSITORY ON THE OCCASION OF GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

The *Institutional Repository (IR)* of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 was digitally inaugurated by Hon'ble MLA Shri. Udayji Samant (Higher and Technical Education Minister, Govt. of Maharashtra) in presence of Hon'ble Vice Chancellor of SPPU, Pune Prof.Dr.Nitin Karmalkar, Joint Director Higher Education Pune Dr.Mohan Khatal, Hon'ble Prof.Dr.Gajanan Ekbote Sir (Chairman, Progressive Education Society, Shivajinagar Pune-5), Prof.Mrs.Jyotsna Ekbote Madam, LMC Members and other dignitaries on 12th February 2020 as one of the Innovative Programs in the Golden Jubilee Celebrations of our college.

I got an opportunity to explain the development of the Institutional Repository (IR) on DSpace in Windows Platform, basic concept of IR, benefits of IR for an individual and institution, the Collections included, functioning of IR, how it's the first of it's kind not only in Pune but also in Maharashtra being developed by a College Library which is fully accessible, Open Access, Retrievable by Author, Title, Subject and Keyword. The work was appreciated by all. The Institutional Repository can be accessed on <http://125.99.47.158:8090/jspui/>. The Homepage of <http://moderncollegepune.edu.in/> provides link to Institutional Repository@MCASC.

I am thankful to Prof.Dr.Gajanan Ekbote Sir, Prof.Mrs.Jyotsna Ekbote Madam, Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir, Prof.Shamkant Deshmukh Sir, Dr.Anjali Sardesai who accepted my proposal of developing the Institutional Repository as a part of the 50th year of the Establishment of Modern College, Shivajinagar, Pune-5.

I am also thankful to Chetan Taksale, Softech Solutions, Pune who helped me for the development of IR on DSpace in Windows Platform. Chetan's IR Workshop in MITWPU, Pune did wonders.

Last but not the least I thank entire Library Team, Rakesh Hambir, Raju Shavalkar for their arrangements for the Digital Inauguration of IR.

-Dr.Shantashree Sengupta,
Librarian

INAUGURATION OF INSTITUTIONAL REPOSITORY ON THE OCCASION OF GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

INSTITUTIONAL REPOSITORY

The ***Institutional Repository (IR)*** of *Progressive Education Society's* Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 is developed using DSpace on Windows Platform. DSpace is world's largest used open source repository software package typically used for creating open access repositories.

The Institutional Repository of Modern College, Shivajinagar provides access to scholarly and/or published digital content of Modern College, Shivajinagar, Pune-5's students, faculty members and college publications. The Institutional Repository can be accessed on <http://125.99.47.158:8090/jspui/> . The following collections are available in the repository:

- Annual Reports
- Autonomy Syllabi
- Conference Proceedings
- Digital Museum
- E-books
- Historical Account of Modern College
- Institutional Social Responsibility (ISR) Report
- IQAC
- Lecture Notes
- 'MODLIB' Library E-Bulletin
- M.Phil Dissertations
- Media Coverage of P. E. Society, Shivajinagar, Pune-5
- Modern Magazines (College Annual Magazines)
- New Arrivals
- Ph.D Thesis
- Question Bank
- Question Papers
- Rare Books
- Research Papers
- Research Project Reports (of students and faculty members)
- Souvenir

The items available in the repository are available under open access and can be browsed by Author, Subject, Title, Issue Date.

The items in the institutional repository will be maintained and updated by College Librarian Dr. Shantashree S. Sengupta.

INAUGURATION OF MEDITATION POINT, ORCHID HOUSE, MODERN SELFIE POINT AND VERTICAL GARDEN ON THE OCCASION OF GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS

MEDITATION POINT, ORCHID HOUSE, MODERN SELFIE POINT AND VERTICAL GARDEN

The **Meditation Point** is a unique concept introduced by the college. The first Meditation point is inaugurated in College Reading Hall in the Library by the esteemed guests on 12.2.2020. There will be 23 more Meditation Points installed in the college. The Value Based Education Committee of the college has taken the initiative of installing the meditation points in the college.

The **Modern Selfie Point** will be displaying different slogans every week. The slogan of the Inaugural Day i.e. 12.2.2020 was - *'We, at Modern College, are committed to Save Water.'* Library and Information Centre of the college will be changing the slogans every week. The slogans will be dedicated to society, nature, environment etc.

The **Orchid House** aims to provide entrepreneurial opportunities to the students of Department of Botany. The students will be trained to grow different varieties of Orchids under the supervision of Prof. Ravisha Sawant, Department of Botany, Modern College, Shivajinagar, Pune-5.

Vertical Garden adds up to the greenery of the college. Modern College, Shivajinagar, Pune-5 which received *Swachh va Sundar Mahavidyalay Puraskar* on 9th February 2020, has beautiful plantations throughout the campus which not only helps in cooling the temperature inside the campus but also adds up to its beauty. Vertical gardens help to reduce the carbon footprint of a building by filtering pollutants and carbon dioxide out of the air, which also benefits those living nearby as the quality of the air is improved. Faculty members and students of Department of Botany will be nurturing and maintaining the vertical garden.

(Source: Vertical Garden– Benefits <https://www.1millionwomen.com.au/blog/vertical-gardens-inspiration/>)

MODERN SELFIE POINT

Hon. Shri. Udayji Samant (Higher & Technical Education Minister, Govt. of Maharashtra) inaugurated *Modern Selfie Point* as a part of **Golden Jubilee Celebrations** on 12.2.2020. Prof. Dr.Gajanan Ekbote, Chairman P.E.Society; Prof. Mrs, Jyotsna Ekbote, Jt. Secretary P. E. Society; Principal Dr.Rajendra S. Zunjarrao; Registrar Shri Ganesh Sathe and Assistant Librarian Shri. Prakash Sable were present during the inauguration.

MODERN SELFIE POINT

Week 1: *We, at Modern College, are committed to Save Water.*

(L to R) Librarian Dr.S.Sengupta, Mrs. Sangeeta Pingale, Ms. Madhavi Kalwankar and Mrs. Sarika Sable.

Week 2: *We, at Modern College, are committed to avoid honking in order to make our city peaceful and silent.*

(L to R) Shri. Prakash Sable, Prof. Sharad Choudhari, Vice Principal Faculty of Science and Head, Department of Electronic Science; Junior College Staff.

Week 3: *We, at Modern College, pledge to avoid 'single use plastic'.*

(L to R) Shri. Maruti Kadam, Shri. Prakash Gurav, Shri. Vilas Lad, Shri. Raju Jadhav and Modern College students.

MEDITATION POINT

सकाळ

ध्यानधारणा करा ; प्रफुल्लित राहा !

विद्यार्थ्यांसाठी मॉडर्न महाविद्यालयात श्राव्य ध्यानधारणा केंद्राची सुविधा

पुणे, ता. २४ : अभ्यास करून कंटाळा आला... मित्र-मैत्रिणींसोबत महाविद्यालयात वाद झाला... घरातील घटनांचे टेन्शन आले...पण अशावेळी करायचे काय? बोलायचे कोणाकडे, हा प्रश्न असतोच. त्यामुळे मॉडर्न महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांना प्रफुल्लित करण्यासाठी आणि त्यांचा ताण कमी व्हावा यासाठी 'श्राव्य ध्यानधारणा केंद्र' सुरू केले आहे.

नोकरी, व्यवसायातील आव्हाने, स्पर्धा त्याशिवाय घरगुती जबाबदाऱ्यांमुळे ब्यस्कर व्यक्ती कायम मानसिक ओझ्याखाली असतात. त्यातून त्यांना मधुमेह, रक्तदाब यासह इतर व्याधी मागे लागतात. मात्र, विद्यार्थ्यांमध्ये असलेल्या मानसिक तणावाचा फारसा विचार केला जात नाही. यामुळे हे विद्यार्थी एकलकोंडे, काहीसे चिडक्या स्वभावाचे होतात. वेळीच त्यांच्या भावनांना

ग्रंथालयात अभ्यास करताना कंटाळा आला किंवा ताण आला, तर ध्यानधारणा केल्यावर चांगला फरक पडतो. दिलेल्या सूचना व आवाजाचा मनावर सकारात्मक परिणाम होतो.
- विजय गरबडे, विद्यार्थी

मोकळी वाट करून दिली, तर त्यांचे मानसिक स्वास्थ्य उत्तम राहू शकते. यासाठी शिवाजीनगर येथील मॉडर्न महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांसाठी 'श्राव्य ध्यानधारणा केंद्र' तयार केले आहे.

याविषयी प्राचार्य राजेंद्र झुंझारराव म्हणाले, "विद्यार्थी तणावाखाली असतात, अभ्यास करून कंटाळा आलेला असतो. यासाठी महाविद्यालयाने ऑडिओ मेडीटेशन पॉइंट तयार केला. त्यात विद्यार्थी हेडफोन घालून ध्यानधारणा करू

मॉडर्न महाविद्यालय : संगीतमय ध्यानधारणा करताना विद्यार्थिनी.

शकतो. त्यामध्ये दिलेल्या सूचानुसार मन व शरीराला आराम मिळतो. सध्या ग्रंथालयामध्ये हे मेडिटेशन केंद्र सुरू केले आहे. महाविद्यालयातील २३ विभागांमध्ये अशा प्रकारचे यंत्र बसवून ही सुविधा दिली जाणार आहे."

Pune, Pune-Today
25/02/2020 Page No. 7

EVENTS CONDUCTED IN THE LIBRARY IN FEBRUARY 2020

1. Sant Ravidas Maharaj Jayanti: 9th February 2020

Sant Ravidas Maharaj was an Indian mystic poet- saint of the Bhakti movement during the 15th to 16th century CE. Venerated as a *guru* (teacher) in the region of Punjab, Uttar Pradesh, Rajasthan, Maharashtra and Madhya Pradesh, the devotional songs of Ravidas have had a lasting impact upon the bhakti movement. He was a poet- saint, social reformer and a spiritual figure.

Birth Anniversary of Sant Ravidas Maharaj was celebrated in the Library. Vice Principal Dr. A. V. Kamble, Librarian Dr. S. S. Sengupta, teaching staff, non teaching staff and students were present for the event.

EVENTS CONDUCTED IN THE LIBRARY IN FEBRUARY 2020

2. Sant Sevalal Maharaj Jayanti: 15th February 2020

Sant Sevalal Maharaj was an Indian, tribal socio-religious reformer and fighter for political right of Banjara/ Lambadi/ Labani/ Laban community, a great leader and a great guru for the Community. Banjara people consider him to be a super natural person and spiritual guru. An important temple of Sant Shree Sevalal Maharaj is situated in the village Pohora Devi of Washim district, Maharashtra.

Birth Anniversary of Sant Sevalal Maharaj was celebrated in the Library. Vice Principal Dr. A. V. Kamble, Librarian Dr. S. S. Sengupta, teaching staff, non teaching staff and students were present for the event.

EVENTS CONDUCTED IN THE LIBRARY IN FEBRUARY 2020

3. Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti : 19th February 2020

On the occasion of *Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti*, the Library and Information Centre under the guidance of Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir organized the jayanti celebrations in College Assembly Hall. Vice Principals Prof. Shamkant Deshmukh, Prof.Dr.P.G.Dixit, Prof.Dr.Amruta Oke, Prof.S.S.Chaudhari, Prof.Dr.Ashok Kamble, all HODs, teaching and non-teaching staff and students were present for the celebrations. The program started with National Anthem sung by Dr.Renu Bhalerao.

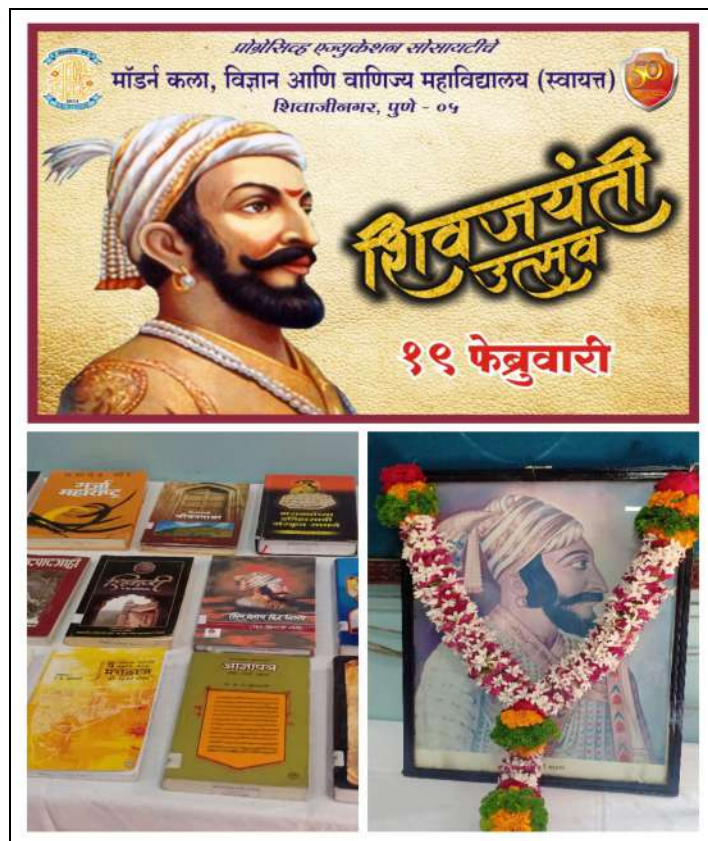
Principal Dr.R.S.Zunjarrao and Prof.Shamkant Deshmukh addressed the gathering by highlighting the courageous success stories of Chhatrapati Shivaji Maharaj, impact of Jijau Maa Saheb on Shivaji Maharaj, teachings and importance of Dadoji Kondadeo, Shri Ramdas Swami and Tukaram Maharaj on life of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

Principal Sir briefly explained how the teachings of Shivaji Maharaj related to Management, Equal status to Women, Importance of Devotion, Dedication, Courage still hold their importance in present day.

Prof.Shamkant Deshmukh Sir concluded his speech by mentioning "Shivaji Maharaj was born in *Shiv*neri and left for his heavenly abode in *Rai*gad."

Students of M.A. Marathi and SYBSc Computer Science performed the मर्दानी खेळ / लाठी काठी उत्सव excellently. Books on Chhatrapati Shivaji Maharaj were exhibited by Library.

Library Staff Shri.Amit Salunke anchored the program.

EVENTS CONDUCTED IN THE LIBRARY IN FEBRUARY 2020

EVENTS CONDUCTED IN THE LIBRARY IN FEBRUARY 2020

4. Sant Gadagebaba Maharaj Jayanti : 23rd February 2020

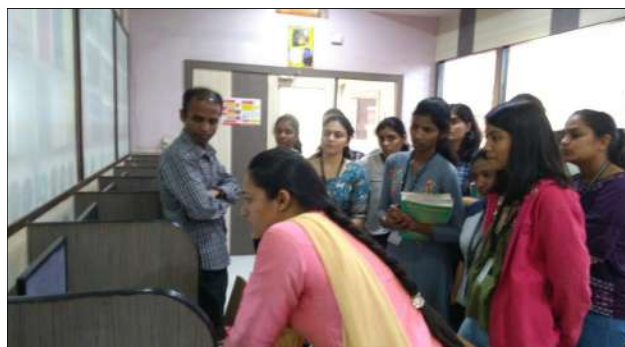
Sant Gadge Maharaj was a mendicant-saint and social reformer from the Indian state of Maharashtra. He lived in voluntary poverty and wandered to different villages promoting social justice and initiating reforms, especially related to sanitation. He is still revered by the common people in India and remains a source of inspiration for various political parties and non-government organizations.

Birth Anniversary of Sant Gadge Maharaj was celebrated in the Library. Principal Dr. R. S. Zunjarrao, Librarian Dr. S. S. Sengupta, teaching staff, non teaching staff and students were present for the event.

LIBRARY ORIENTATION PROGRAMME

M.Sc Biotechnology Part I students visited library on 14th February 2020. Dr.S.S.Sengupta, Librarian ; Shri. Amit Salunke, Clerk-Library and Mrs. Sarika Sable, Clerk-Library guide introduced the students throughout all the sections and services provided by the library. Students also visited *Meditation Point* which is placed in the reading hall of the library.

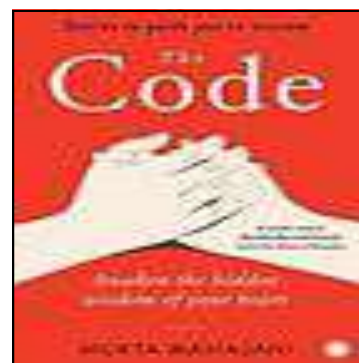
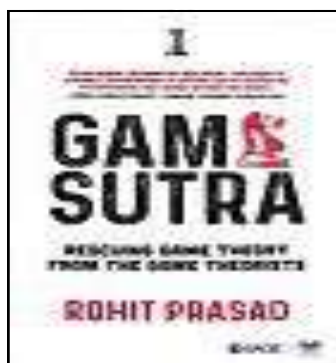
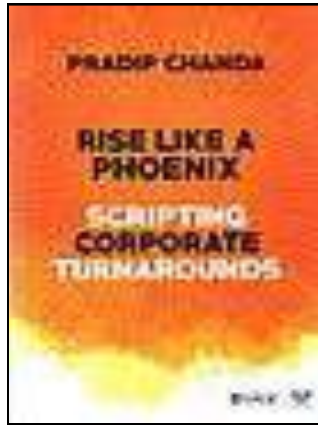
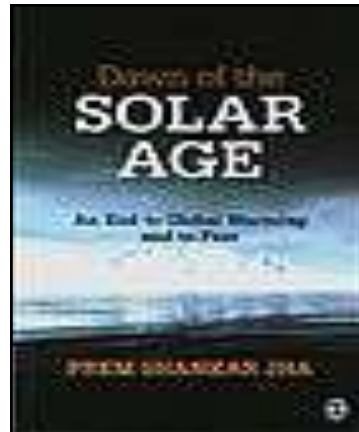
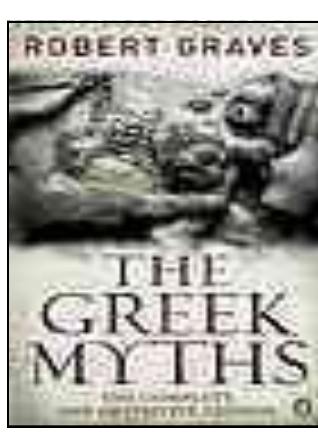
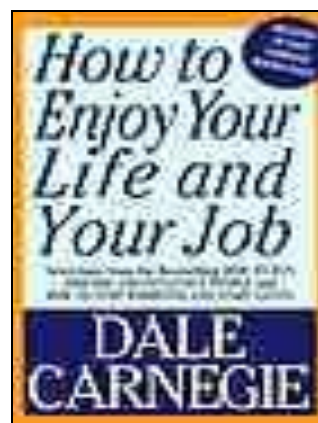
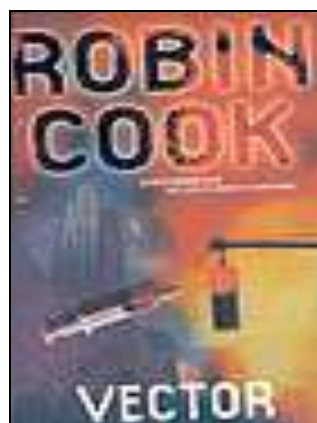
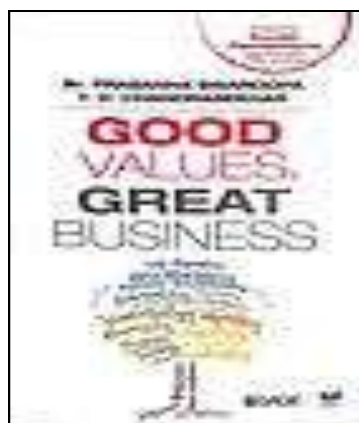

LIBRARY ORIENTATION PROGRAMME

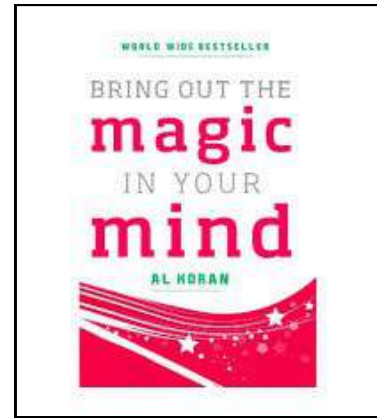
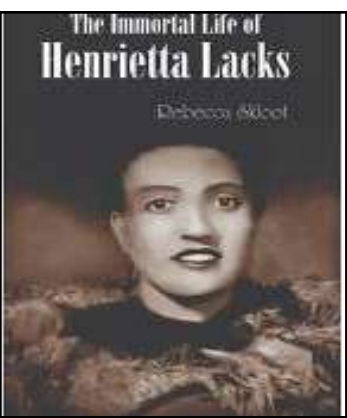
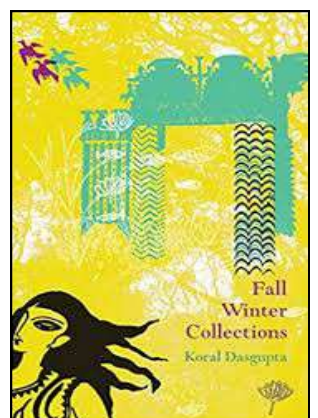
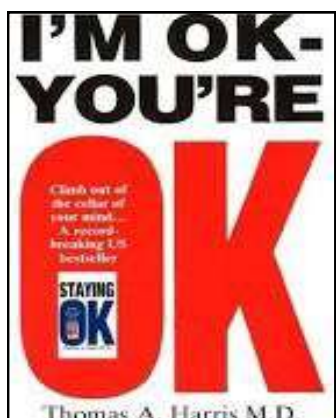
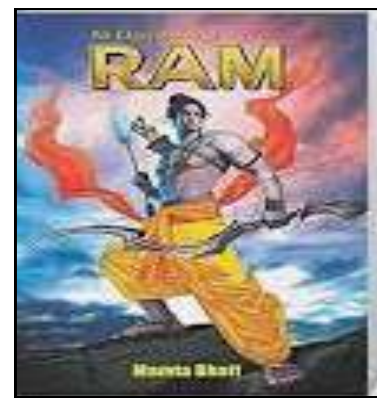
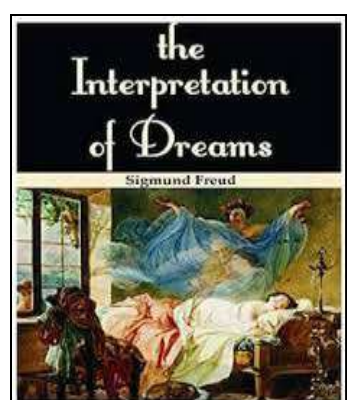
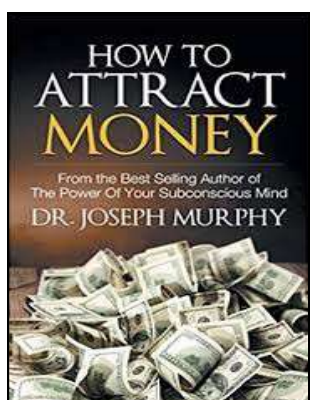
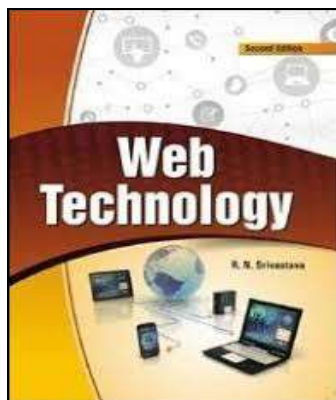
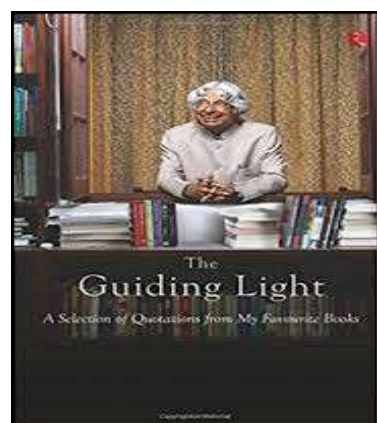
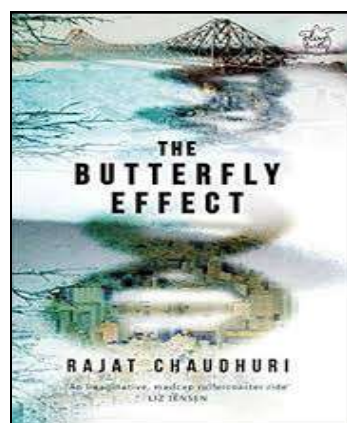
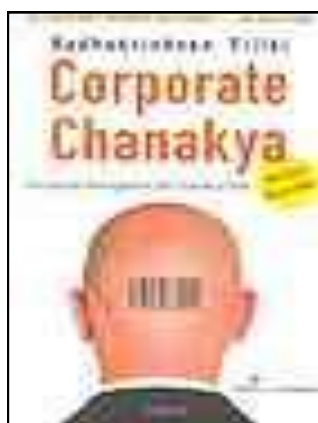
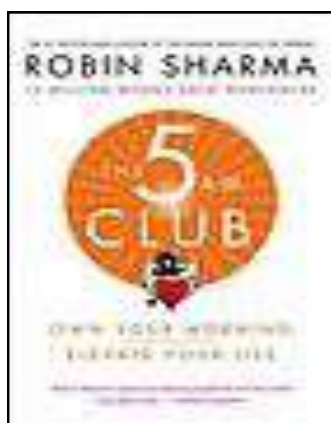
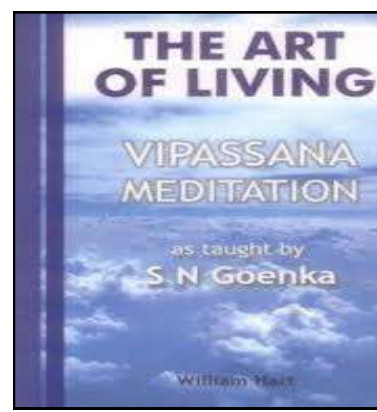
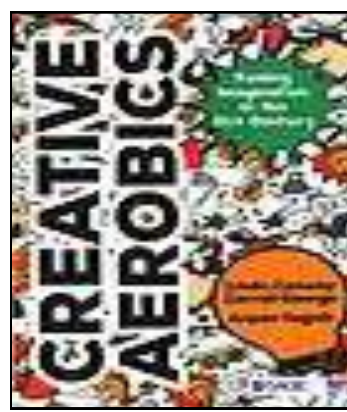
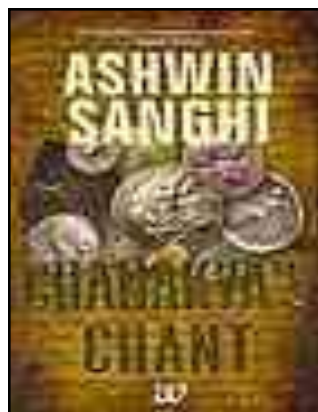
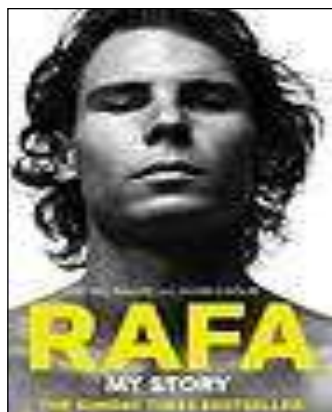
Visit of M.Sc Biotechnology Part-I students in Library

COVER PAGES OF SOME NEW ARRIVALS

COVER PAGES OF SOME NEW ARRIVALS

NEW ARRIVALS DURING FEBRUARY 2020

Author	Title
Rashinkar, Nanda / Potdar, D. N.	Rajkiya Tattvapranali
Pawar, Daya	Balut
Datt, Gaurav / Mahajan, Ashwini	Datt and Sundharam Indian Economy
Bajaj, Chetan / Tuli, Rajnish / Srivastava, Nidhi V.	Retail Management
Einstein, Albert	Einsteins 1912 Manuscript on The Special Theory of Relativity : A Facsimile
Tripathi, S. C.	New Company Law
Indian Institute of Banking and Finance	Principles and Practices of Banking
Indian Institute of Banking and Finance	International Banking Operations
Zirpe, Umesh	Parvatputra Sherpa : पर्वतपुत्र शेपा
Gulhane, Ajay V.	Athletic Care And Rehabilitation
Biswal, Pradeep Kumar	Yoga And Fitness
Bhardwaj, Sudesh / Rathee, Nirmaljit K.	Historical Readings In Physical Education
Behera, Devendra Nath	Physiology Of Exercise
Biswal, Pradeep Kumar	Pranayama
Mohanty, Ashok Chandra	Sports Psychology
Gulhane, Ajay V.	Sports Biomechanics And Kinesiology
Pradhan, Ramesh Chandra	Sports Medicine
Papade, Kaveri	Sports Nutrition Guide Book
Dubey, Dharmendra	Art Of Yoga
Banerjee, Amit	Yoga For Lifestyle Disease
Banerjee, Amit	Yoga For Mental Health
Mishra, Srikanta	Yogic Sciences
Krishnamacharyulu, C. S. G. / Lalitha, R.	Innovation Management
Bhatt, Mamta	Eternal Hero Ram
Pillai, Radhakrishnan	Corporate Chanakya : Successful Management The Chanakya Way
Graves, Robert	Greek Myths
Carnegie, Dale	How To Enjoy Your Life And Your Job
Harris, Thomas A.	I m Ok Youre Ok
Shharma, Robin	5 A. M. Club : Own Your Morning Elevate Your Life
Skloot, Rebecca	Immortal Life Of Henrietta Lacks
Cook, Robin	Vector

NEW ARRIVALS DURING FEBRUARY 2020

• Author	• Title
• Sahoo, Bibhu Prasad	• Accounting For Managers
• Khan, Kamran	• Advertising Management
• Kumar, Pradeep / Aggarwal, S. P.	• Business Entrepreneurship And Management
• Baber, Hasnan	• Business Ethics And Corporate Governance
• Kumar, Hemant	• International Trade
• Arora, Amit Kumar	• Management Of Working Capital
• Khan, M. Altaf	• Marketing Management
• Kaur, Jaspreet / Wadera, Deepti	• Marketing Of Services
• Shukla, Ashish Kumar / Kumari, Pushpa	• Methodology Of Educational Research
• Kumar, Hemant	• Retail Management : An Indian Perspective
• Madan, Pankaj / Anand, Neeraj	• Supply Chain Management
• Srivastava, R. N.	• Web Technology
• Sanwaria, F. S.	• Auditing
• Sharma, Sandhir	• Business Ethics And Environment
• Sharma, P. K.	• Educational Guidance And Counselling
• Fern, William G.	• Efficient Staff Training
• Swaroopa, Prasanna / Chandra-sekhar, T. D.	• Good Values Great Business
• Murphy, Joseph	• How To Attract Money
• Chaudhary, Neeraj / Tiwari, Virendra Kumar	• Indian Economy
• Roy, A. K.	• International Marketing Management
• Sanwaria, F. S.	• Money And Banking
• Raina, M. K.	• Problems Of Indian Education
• Murphy, Joseph / Bendkhale, Ashok Tr.	• Tumchy Supt Manachi Shakti : तुमच्या सुप्त मनाची शक्ती
• Sharma, Manish	• Total Quality Management
• Koran, A. L.	• Bring Out The Magic In Your Mind
• Sanghi, Ashwin	• Chanakya's Chant
• Conway, Linda / George, Correll	• Creative Aerobics
• Jha, Prem Shankar	• Dawn Of The Solar Age : An End To Global Warming And To Fear
• Kartikeyan, V. / Nandakumar, Rachna / Vishwanath, P.	• Discover The Alchemist Within : Taking The First Step Towards Personal Growth
• Dasgupta, Koral	• Fall Winter Collections
• Prasad, Rohit	• Game Sutra : Rescuing Game Theory From The Game Theorits
• Thomas, K. V.	• ISRO Misfired : The Espionage Case That Shook India
• Nag, Kingshuk	• Netaji : Living Dangerously

NEW ARRIVALS DURING FEBRUARY 2020

• Author	• Title
• Patni, Ujjwal	• Power Thinking
• Nadal, Rafael / Carlin, John	• Rafa : My Story
• Chanda, Pradip	• Rise Like A Phoenix : Scripting Corporate Turnaround
• Rajesh, Saundarya	• The 99 Day Diversity Challenge : Creating An Inclusive Workplace
• Goenka, S. N.	• The Art Of Living : Vipassana Meditation
• Chaudhuri, Rajat	• The Butterfly Effect
• Mahajani, Mukta	• The Code : Awaken The Hidden Wisdom Of Your Heart
• Kalam, Abdul A. P. J.	• The Guiding Light : A Selection Of Quotations From My Favourite Books
• Freud, Sigmund	• The Interpretation Of Dreams
• Bhogle, Anita / Bhogle, Harsha	• The Winning Way
• Singhanian, Vinod K. / Singhanian, Kapil	• Direct Taxes Law & Practice 2020-21
• Singhanian, Vinod K. / Singhanian, Monica	• Students Guide To Income Tax Including GST 2020-21
• Ahuja, Girish / Gupta, Ravi	• Professional Approach to Direct Tax Laws And International Taxation : 2020 -2021
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A1 : Glossary German English
• Rusch, Paul	• netzwerk A1 : Intensivtrainer A1
• Rodi, Margret	• Netzwerk A1 : Testheft Mit Prufungstraining A1
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A1 : Kursbuch A1
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A1 : Arbeitsbuch A1
• Pilaskl, Anna	• Netzwerk A1 : Lehrerhandbuch A1
• Pilaskl, Anna	• Netzwerk A1 : Lehrerhandbuch A1
• Rodi, Margret	• Netzwerk A2 : Testheft Mit Prufungstraining A2
• Rusch, Paul	• Netzwerk A2 : Intensivtrainer A2
• Wirth, Katja	• Netzwerk A2 : Lehrerhandbuch A2
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A2 : Arbeitsbuch A2
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A2 : Prufungstraining Goethe Zertifikat A2
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A2 : Kursbuch A2
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk A2 : Glossary German English
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk : Arbeitsbuch B1
• Althaus, Kirsten	• Netzwerk B1 : Testheft Mit Prufungstraining B1
• Schalliol, Gavin	• Netzwerk B1 : Glossary German English
• Rusch, Paul	• Netzwerk : Intensivtrainer B1
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk : Kursbuch B1
• Wirth, Katja	• Netzwerk : Lehrerhandbuch B1
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Lehrbuch 1
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Arbeitsbuch 1 Mit Audio Cd B1 Plus
• Lutke, Marion	• Aspekte Neu : Intensivtrainer 1
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Arbeitsbuch 2 Mit Audio Cd

NEW ARRIVALS DURING FEBRUARY 2020

• Author	• Title
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Lehrbuch 2
• Lutke, Marion	• Aspekte Neu : Intensivtrainer 2
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Arbeitsbuch 3 Mit Audio Cd
• Lutke, Marion	• Aspekte Neu : Intensivtrainer 3
• Koithan, Ute	• Aspekte Neu : Lehrbuch 3
• Sander, Iise	• Daf Im Unternehmen A1
• Sander, Iise	• Daf Im Unternehmen A2
• Sander, Iise	• Daf Im Unternehmen B1
• Klein, Katharina	• Aspekte Neu : Prüfungsvorbereitung Fur Das Neue Goethe Zertifikat B2
• Burger, Elke	• Schreiben : Intensivtrainer Neu A1 / A2
• Sieber, Tanja	• Horen Und Sprechen : Intensivtrainer A1 / A2
• Hoffgen, Adelheid	• Deutsch Lernen Fur Den Beruf : Kommunikation Am Arbeitsplatz
• Fingerhut, Monika	• Deutsch Lernen Fur Den Beruf : Arbeitsbuch
• Hering, Axel	• Geschäfts Kommunikation : Schreiben Und Telefonieren
• Braunert, Jorg	• Aufbaukurs Lehrbuch : Unternehmen Deutsch
• Gerbes, Johannes	• Fit Furs Goethe Zertifikat A 1 : Start Deutsch 1
• Schaefer, Brigitte	• Fit Furs Goethe Zertifikat A2 : Deutschprüfung Fur Erwachsene
• Gerbes, Johannes	• Fit Furs Zertifikat B1 : Deutschprüfung Fur Erwachsene
• Frey, Evelyn	• Fit Furs Goethe Zertifikat B2 : Prüfungstraining
• Frey, Evelyn	• Fit Furs Goethe Zertifikat C1 : Prüfungstraining
• Hantschel, Hans J.	• Mit Erfolg Zu Start Deutsch 1 : Prüfungsvorbereitung
• Roche, Jorg	• Fit Fur Den Testdaf : Tipps Und Ubungen
• Langenscheidt	• German English Dictionary
• Pons	• Visual Dictionary German English
• Zingel, Marianne	• Teste Dein Deutsch Stufe 1 : Ein Testbuch Fur Anfänger
• Schuring, Cordule	• Das Herz Con Dresden B1
• Langenscheidt	• German Grammar In A Nutshell
• Aneja, P. L.	• Practice Book For German Grammar
• Langenscheidt	• 100 German Business Letters
• Hering, Axel	• Übungsgrammatik
• Kars, Jürgen	• German Elementary Grammar
• Werner, Grazyna	• Langenscheidt Grammatiktraining Deutsch
• Ferenbach, Magda	• Wörter Zur Wahl
• Dengler, Stefanie	• Netzwerk : Grammatik A1 - B1
• Sieber, Tanja	• Aspekte Neu : Grammatik B1 Plus Bis C1
• Wagner, Andrea Maria	• Gefahr Am Strand
• Kaur, Puneet	• Kurzgeschichten Fur Deutschlerner
• Schmitt, Richard	• A Practice Grammar Of German
• Hauschild, Alke	• 250 Grammar Exercises German As A Foreign Language
• Hahn, Romy	• 250 Puzzles German As A Foreign Language

BOOKS RECEIVED IN GRATIS IN FEBRUARY 2020

Author	Title
Sundaram, N. M.	Fragility of Global Finance Capital : Free Market Capitalism Exposed
Gogte, Vinayak	अक्षरभारत : भारतीय लिपी परिचय Bhartiya Lipi Parichay
Mane, Sunil	Badalate Pune Badalata बदलते पुणे बदलता महाराष्ट्र
Agarwal, D. R.	Quantitative Methods
Chiang, Alpha	Fundamental Methods Of Mathematical Economics
Mukherjee, Debes	Essential Of Micro & Macroeconomics
Gupta, S. P.	Financial Management
Rao, Shankar, C. N.	Sociology
Sangamnerkar, Arvind	Goshti Lagnachya गोष्टी लग्नाच्या
Darshane, Sarang	Atalji: कविहृदयाच्या राष्ट्रानेत्याची चरितकहाणी
Mohan, Jitendra	Excellence : A Multidimensional Appraisal
Shende / Sisodiya , Mamta	International Floriculture Business
Sangeetha, Jeyabalan / Thangdurai, Devarajan	Biotechnology of Microorganisms
Pearse, Smith T. L. H.	English Errors In Indian Schools
Purandare, Babasaheb	Maharaj

Our Prestigious Donors :

- Dr. R. S. Zunjarrao, Principal, MCASC, Shivajinagar, Pune-5.
- Prof. S.S. Deshmukh, Secretary, Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5.
- English Language Teaching Institute of Symbiosis, Pune.
- Dr. M.M. Satam, Head, Department of Economics, MCASC Shivajinagar, Pune-5.

Image Courtesy: Google

Academic and Administrative Audit
(AAA)
2018-2019

DEPARTMENT OF BIOTECHNOLOGY

Department of Biotechnology organized Academic and Administrative Audit 2018-2019 on 14th February 2020. Prof. Dr.R.N.Gacche, Head, Department of Biotechnology, SPPU Pune was the External Auditor.

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

Department of Geography successfully conducted Academic and Administrative Audit (AAA) 2018-2019 on 24.2.2020. The External Auditor was Dr. Ravindra Jaybhaye, Head, Department of Geography, SPPU Pune .

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE

Department of Political Science successfully conducted Academic and Administrative Audit 2018-2019 (AAA) on 25/2/2020.

DEPARTMENT OF HINDI

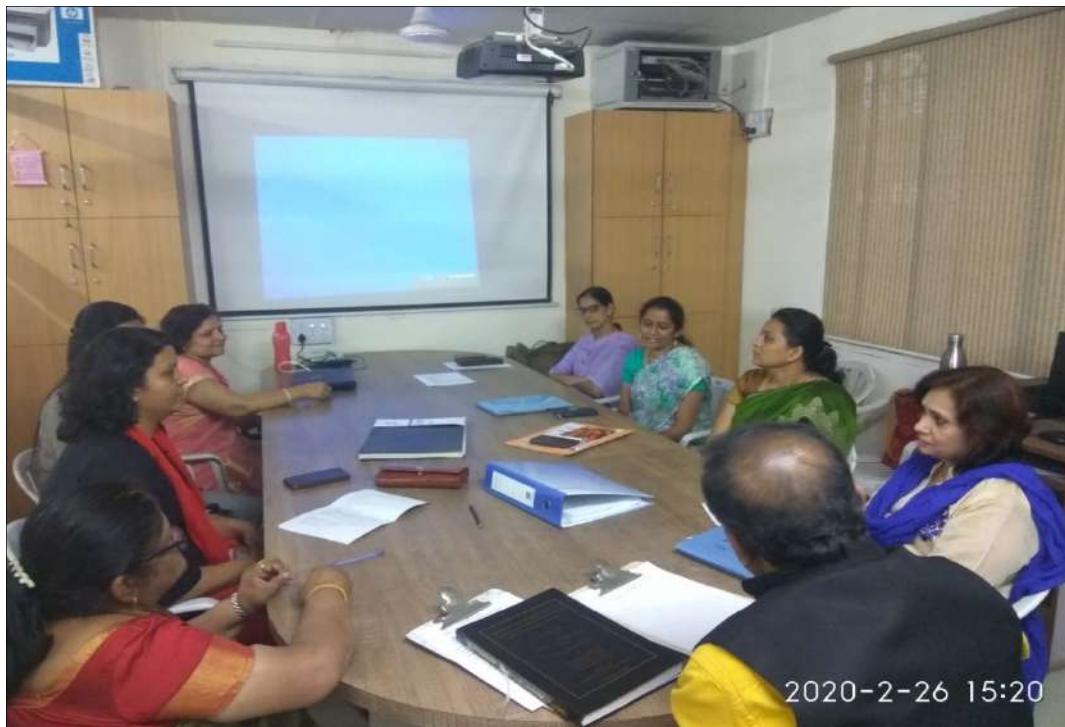
हिंदी विभाग की शैक्षिक वर्ष 2018-19 की अकादमिक और प्रशासनिक लेखापरीक्षा 25.2.2020 को सुचारु ढंग से संपन्न हुई। सा. फु. पुणे विश्वविद्यालय के डॉ. विजयकुमार रोडे, सहयोगी प्राध्यापक लेखापरीक्षक के रूप में उपस्थित रहें।

डॉ. प्रेरणा उबाळे
हिंदी विभाग,

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

Department of Psychology successfully conducted Academic and Administrative Audit 2018-2019 on 26th February 2020 Dr. V. R Shinde, HOD Psychology SPPU was the external auditor.

DEPARTMENT OF GERMAN

Department of German successfully conducted the Academic and Administrative Audit (AAA) on 27th February 2020. Prof. Dr. Swati Acharya, Coordinator, German Section, Department of Foreign Languages, SPPU Pune was invited as the external auditor.

*EVENTS ORGANIZED BY THE
DEPARTMENTS DURING
FEBRUARY 2020*

DEPARTMENT OF ANIMATION

Department of Animation conducted **AURA - 2020 Animation Exhibition** on 1st February 2020. The exhibition consist of student works, 3DModels, Clay Work, Sketches, creativity and craziness about animation. Mr. Girish Mahamuni, Modern High School, Pune was the esteemed judge of the exhibition.

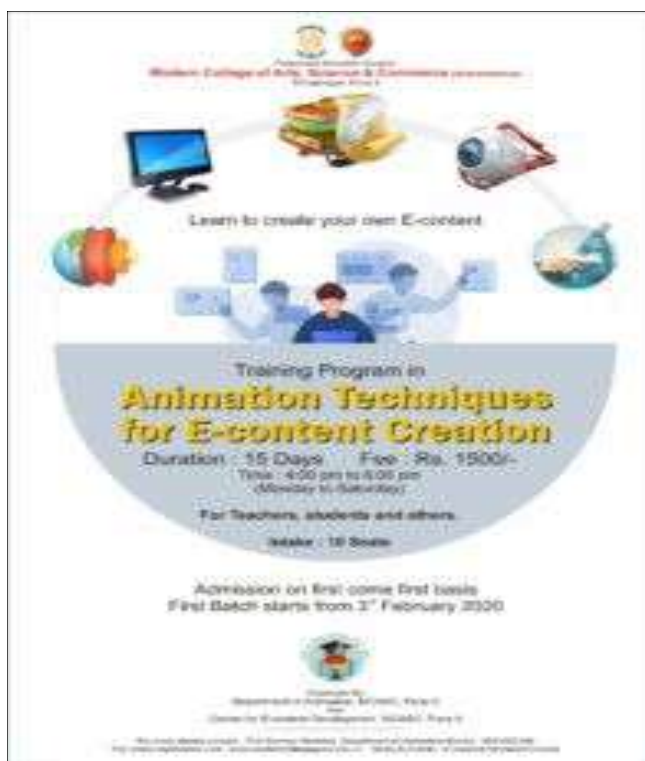

DEPARTMENT OF ANIMATION

DEPARTMENT OF ANIMATION

Training Program on '*Animation Techniques for E-content Development*' for Teachers and Others organized by Department of Animation and Center for e-content Development from 3rd February 2020. Teaching faculty members from various departments of the college participated in the training program.

DEPARTMENT OF ANIMATION

Two Days Workshop on Computer based 2D Animation was organised by Department of Animation and Center for e-content Development on 17th and 18th February 2020.

DEPARTMENT OF ANIMATION

DEPARTMENT OF ZOOLOGY

The events organized by Department of Zoology in February 2020 are :

- **Zoovision-** a special fest of Department of Zoology was organized by Department of Zoology from 7th—9th February 2020 which had poster presentations, quiz competitions, exhibitions etc. All the students and teachers of the department actively participated in the three days fest.
- Two days Inter-Collegiate Workshop on '*Biodegradable Urban Waste using Integrated Vermitechnology*' sponsored by Board of Students Development, SPPU Pune from 20th to 22nd February 2020. The Workshop was organized by Department of Zoology in collaboration with Institute of Natural Organic Agriculture (INORA) , Pune. Prof. N.M.Naidu, Head, Department of Zoology was the Co-ordinator of the Workshop. Ms. Manjushree N. Tadvalkar, CEO, INORA Pune was invited as Special Guest for the Workshop. Ms. Manjushree N. Tadvalkar and Principal Dr.R.S. Zunjarrao inaugurated the Workshop. Dr.Shubhangi S. Puranik, Students' Development Officer, Modern College, Pune-5 was also present for the event.

Image Courtesy: Google Images

DEPARTMENT OF HINDI

हिंदी विभाग के द्वारा स्थापित "हिंदी फिल्म क्लब" के अंतर्गत 3.2.2020 को दो फिल्में दिखाई गईं- गुलजार द्वारा निर्देशित 'ठाकुर का कुआँ' और कविता लंकेश द्वारा निर्देशित मालगुडी डेज की 'दोड़'। दोनों ही स्तरीय फिल्में देखकर छात्र अत्यंत प्रसन्न हुए। कहानी साहित्य का रूपांतरण फिल्म में होने पर उसमें क्या अंतर आ जाता है, यह प्रत्यक्ष रूप में हमारे छात्र समझ पाए। दोनों फिल्मों पर उनके द्वारा की गई चर्चा भी सार्थक सिद्ध हुई।

Image Courtesy: Google Images

FILM CLUB

FILM CLUB

DEPARTMENT OF HINDI

‘जेव्हा खुद्द लेखकाकडूनच त्यांनी लिहिलेल्या कादंबऱ्यांचा उलगडा होतो, ते ऐकणं म्हणजे एक पर्वणीच,,, आज असेच झाले.

.....सुप्रसिद्ध मराठी लेखक दिनकर दाभाडे सर मला भेटण्यासाठी आले आणि त्यांना ऐकायला मिळाले. त्यांच्या कादंबऱ्यांची निराळी शीर्षके, कथानक, वेगवेगळ्या विषयांवर त्यांच्याशी छान संवाद झाला. त्यांच्याकडून एक पुस्तक भेट ही मला मिळाले, न विसरता येणारी, मुक्त संवादाची आजची मोठ्या लेखकाशी भेट.’

- The above information is included in this bulletin as received from Dr.Prerna Ubale, Head, Department of Hindi in her own words which explain her happiness of meeting famous Marathi Author Shri. Dinkar Dabhade on 18th February 2020. Shri. Dinkar Dabhade gifted Dr.Prerna Ubale a copy of his book..

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE

One Day Workshop on *Introduction to Data Science (with Python)* funded under Board of Student Development of Savitribai Phule Pune University, Pune- 7 was organized by Department of Computer Science on 3rd February 2020.

Speaker	Topic
Dr. Chitra Desai Professor and Head at NDA Khadakwasla, Pune	Introduction to Fundamentals of Data Science (hands-on)
Dr. Parikshit Mahalle Professor & Head of Computer Engineering Department, Smt. Kashibai Navale College of Engineering, Pune	Machine Learning Algorithms and Data Visualization
Ms. Preeti Pandhu Founder – Data Science Lab, Pune And Co-founder of Data Science Lab Consulting Services Pvt. Ltd.	Case Studies

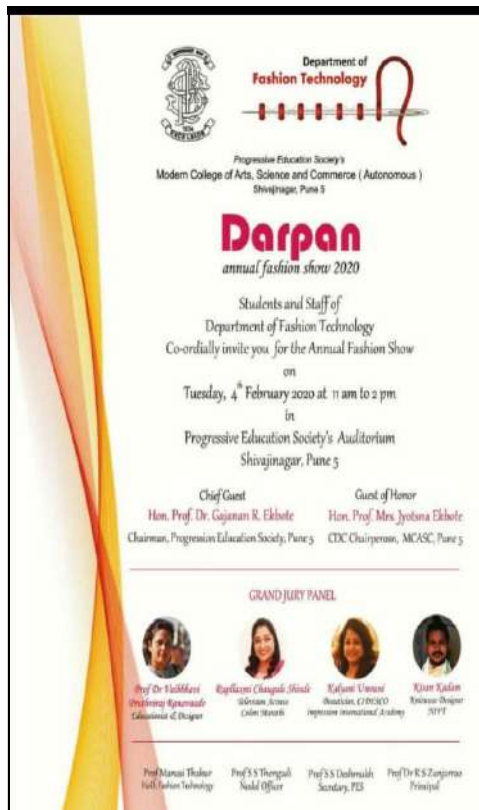

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE

DEPARTMENT OF FASHION TECHNOLOGY

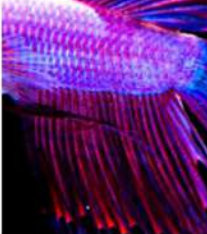
Darpan Annual Fashion Show 2020 was organised by Department of Fashion Technology on 4th February 2020.

DEPARTMENT OF FASHION TECHNOLOGY

BETTA FISH

FISH FINS

DEPARTMENT OF ELECTRONIC SCIENCE

Imagine 2020: Project cum Poster Competition

Held on 22nd February 2020

Report

The inauguration function of Imagine 2020- Project cum poster competition was carried out by the hands of Chief Guest Dr. Umesh Hivarkar, Director & Principal Consultant at Capgemini Technology Services India Limited, Pune. Principal Dr. Rajendra Zunjarrao, Vice-Principal and Head, Department of Electronic Science Professor S.R. Choudhari, teaching, non-teaching staff, alumni of the department and students were present. Prof. T. B. Sonawane gave welcome address and also proposed the vote of thanks.

For the competition, three categories were formed as FYBSc, SYBSc, TYBSc and MSc. Students. The students presented total 31 projects and 37 Posters. Seven esteemed Judges (Alumni) carried out assessment of projects and posters.

The innovation of the project competition was **‘Robot’ used for inauguration function and ‘Message Display on Dot Matrix Display Board’** assembled by the students of the Department of Electronic Science.

At the time of valedictory function Dr. Kishore P. Kakde Associate Professor, S. M. Joshi College, Hadapsar; Dr. Umesh Hivarkar; Prof. S.R.Choudhari, Dr. Anjali Sardesai, IQAC Co-ordinator and Prof. T. B. Sonawane, Imagine Co-ordinator were present. Teaching, non-teaching staff, alumni of the department and students were also present.

Prof. G. M. Tarate carried out anchoring of Valedictory function, Prof. T. B. Sonawane summarized project competition as well as introduced chief guests and Dr. M. R. Bodke gave vote of thanks.

DEPARTMENT OF ELECTRONIC SCIENCE

NATIONAL SERVICE SCHEME (NSS)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित २६ फेब्रुवारी २०२० रोजी सिंहगड स्वच्छता मोहीम आणि ट्रेकिंग मध्ये तब्बल १७९१ विद्यार्थी सहभागी होते. त्यावेळी कुलगुरु डॉ. नितीन करमळकर तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे NSS प्रमुख डॉ. प्रभाकर देसाई, क्षेत्र समन्वयक डॉ. प्रभाकर वराडे आणि महाविद्यालयाचे ४० प्रोग्राम ऑफिसर उपस्थित होते.

- Dr. Prabhakar Varade

NSS Co-ordinator

MEDIA COVERAGE OF NSS ACTIVITY

राष्ट्रीय सेवा योजनेकडून सिंहगडावर स्वच्छता मोहीम

पुणे : संत गाडगे महाराज यांच्या जयंतीच्या निमित्ताने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या तेराशे स्वयंसेवकांनी रविवारी सिंहगडावर स्वच्छता मोहीम राबविली.

स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत पुणे शहरातील विविध महाविद्यालयांमधील सुमारे १ हजार ३६५ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. या उपक्रमात सव्वाशेहून अधिक पॉलिथिन मोठ्या बैगा भरून कचरा जमा केला. विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ.

नितीन करमळकर यांच्या हस्ते स्वच्छता मोहिमेचे उद्घाटन करण्यात आले. यावेळी प्र-कुलगुरु डॉ. एन. एस. उमराणी, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, व्यवस्थापन परिषद सदस्य राजेश पांडे, डॉ. संजय चाकणे, विद्यार्थी कल्याण संचालक डॉ. संजय परचुरे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे संचालक डॉ. प्रभाकर देसाई, बा.रा.घोलप

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. नितीन घोरपडे, सहायक उपवनसंरक्षक अजय कडू, जिल्हा, विभाग समन्वयक, कार्यक्रम अधिकारी व स्वयंसेवक उपस्थित होते. तसेच, विद्यापीठाचे अधिकारी, कर्मचारी या उपक्रमात सहभागी झाले होते. शाहीर हेमंत मावळे यांच्या वतीने नरवीर तान्हाजी मालुसरे यांचा पोवाडा सादर करण्यात आला.

Kesari 24-2-2020

DEPARTMENT OF PHYSICS

Date: - 24 February 2020

Project Exhibition and Competition

A Report

1. Name: Project Exhibition and Competition held as a part of Science Week

2. Department: Physics

3. Class Participated: T.Y.B.Sc.

4. Budget Sanctioned:

5. Held on: 24/02/2020

6. Number of Participants: 37 (Total 25 projects)

7. Judges: 1. Prof. Archana A. Gadre

2. Prof. Pooja R. Kulkarni

8. Winners:

1st Prize: Barney Potsangbam

Dhamane Sanket

2nd Prize: Otari Sharvari

3rd Prize: Shukla Vaibhav

Consolation Prize: Sapkal Gaurav

Sirvi Bhavesh

Dr. Sandip S. Patil

Coordinator

Project Exhibition and Competition

Prof. S. S. Thengadi

Head

Department of Physics

DEPARTMENT OF PHYSICS

DEPARTMENT OF MARATHI

Marathi Matrubhasha Diwas was celebrated on 24th February 2020. On this occasion students from Department of Marathi visited the library with Dr. Vaijayanti Jadhav. Books related to Marathi language, Marathi literature were displayed.

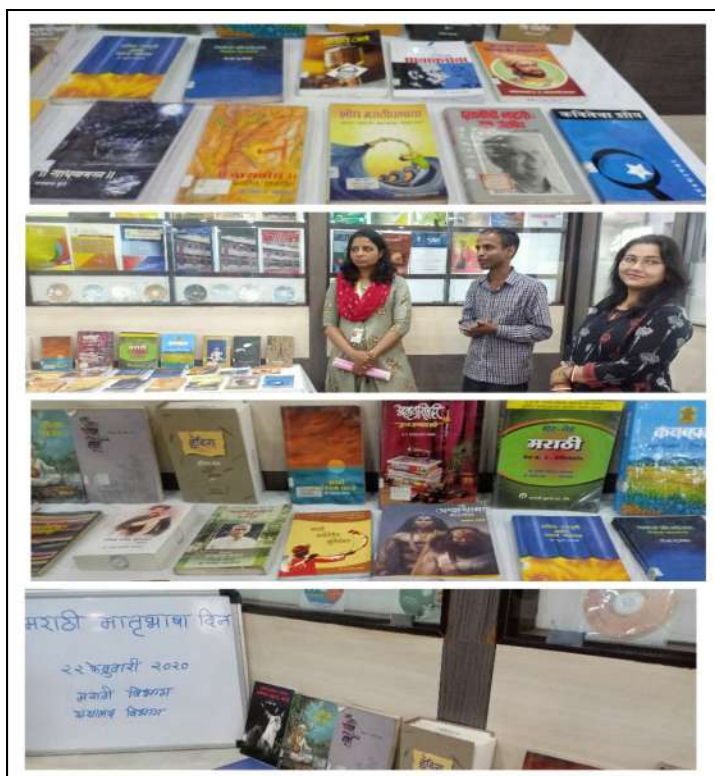

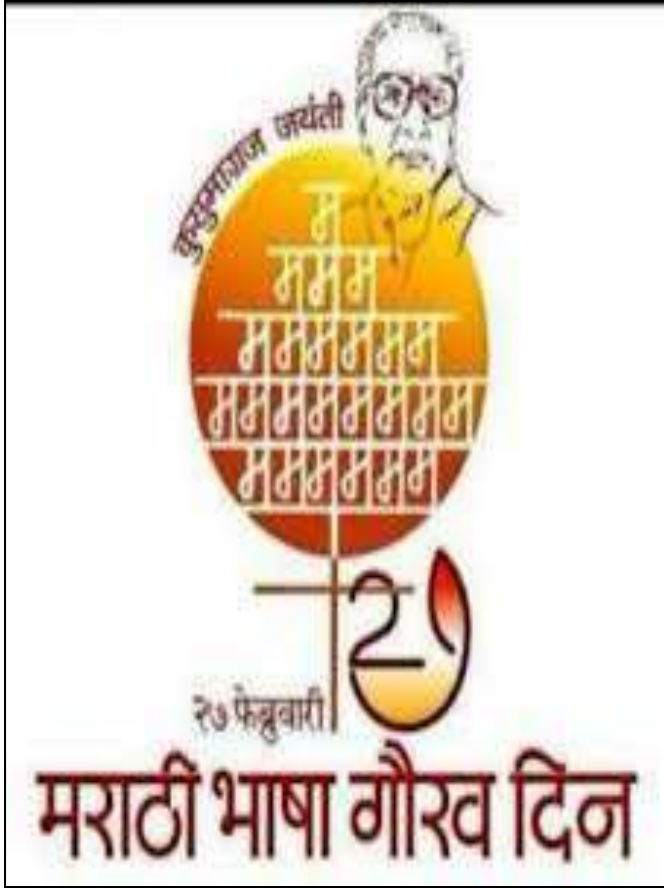
Image Courtesy: Google Images

DEPARTMENT OF MARATHI- मराठी भाषा गौरव दिन

'महाराष्ट्र राजभाषा अधिनियम १९६४' नुसार महाराष्ट्राची अधिकृत राजभाषा ही मराठी असेल असे घोषित झाले. 'मराठी भाषा गौरव दिन' दरवर्षी २७ फेब्रुवारी रोजी महाराष्ट्राचे ज्येष्ठ कवी श्री विष्णू वामन शिरवाडकर उर्फ कुसुमाग्रज यांच्या जन्मदिवशी साजरा करण्यात येतो. कुसुमाग्रज यांनी महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक क्षेत्रामध्ये मोलाचे योगदान दिले असून मराठी भाषा ही ज्ञानभाषा होण्यासाठी अथक परिश्रम घेतले आहेत. आपल्या मातृभाषेला गौरव म्हणून व कुसुमाग्रज यांच्या स्मृतींना अभिवादन म्हणून कुसुमाग्रज यांचा जन्मदिवस 'मराठी भाषा गौरव दिन' म्हणून साजरा करण्याचा शासन निर्णय दिनांक २१ जानेवारी २०१३ रोजी घेण्यात आला.

DEPARTMENT OF MARATHI-मराठी भाषा गौरव दिन

MEDIA COVERAGE OF मराठी भाषा गौरव दिन

आज मराठी भाषा गौरव दिन

पुणे, सं. मराठी भाषा गौरव दिन पर प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसाइटी के मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य कॉलेज के मराठी विभाग व जिला सूचना कार्यालय, पुणे द्वारा मराठी भाषा दिन का आयोजन 27 फरवरी को सुबह 10 बजे किया गया है. मराठी भाषा गौरव दिन के अवसर पर डॉ. युगंधर शिंदे का व्याख्यान होगा. कार्यक्रम में अनुराग गावकर पोवाडा, प्रतीक ढवलीकर आई का पत्र, सचिन शिवले मराठी में मनोगत तथा ऋतुजा चिंचपुरे स्वरचित कविता आदि कार्यक्रमों का समावेश है. इस अवसर पर विभिन्न प्रतियोगिता का भी आयोजन किया गया है. कार्यक्रम को उपप्राचार्य डॉ. अमता ओक तथा पुणे विभागीय माहिती कार्यालय के उपसंचालक मोहन राठोड आदी उपस्थित रहेंगे.

नवभारत 27-2-2020

मराठी भाषा गौरव दिनाचे आज आयोजन

॥ पुणे : मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाचा मराठी विभाग आणि जिल्हा माहिती कार्यालय, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने मराठी भाषा गौरव दिनाचे गुरुवार (दि. २७) सकाळी १० वाजता आयोजन केले आहे. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी उपप्राचार्या डॉ. अमृता ओक तर पुणे विभागीय माहिती कार्यालयाचे उपसंचालक मोहन राठोड, जिल्हा माहिती अधिकारी राजेंद्र सरग यांची प्रमुख उपस्थिती असेल. मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने डॉ. युगंधर शिंदे यांचे व्याख्यान व विद्यार्थ्यांचे सादरीकरण होईल. यामध्ये अनुराग गावकर, प्रतीक ढवळीकर, शशिकांत राऊत, सचिन शिवले, ऋतुजा चिंचपुरे यांचे विविध प्रकारचे सादरीकरण होणार आहे.

पुण्यनगरी 27-2-2020

आज मराठी भाषा गौरव दिन

पुणे, सं. मराठी भाषा गौरव दिन पर प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसाइटी के मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य कॉलेज के मराठी विभाग व जिला सूचना कार्यालय, पुणे द्वारा मराठी भाषा दिन का आयोजन 27 फरवरी को सुबह 10 बजे किया गया है. मराठी भाषा गौरव दिन के अवसर पर डॉ. युगंधर शिंदे का व्याख्यान होगा. कार्यक्रम में अनुराग गावकर पोवाडा, प्रतीक ढवलीकर आई का पत्र, सचिन शिवले मराठी में मनोगत तथा ऋतुजा चिंचपुरे स्वरचित कविता आदि कार्यक्रमों का समावेश है. इस अवसर पर विभिन्न प्रतियोगिता का भी आयोजन किया गया है. कार्यक्रम को उपप्राचार्य डॉ. अमता ओक तथा पुणे विभागीय माहिती कार्यालय के उपसंचालक मोहन राठोड आदी उपस्थित रहेंगे.

लोकमंथन 27-2-2020

मराठी भाषा गौरवदिनानिमित्त विविध कार्यक्रम

पुणे : मराठी भाषा गौरवदिनानिमित्त प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाचा मराठी विभाग आणि जिल्हा माहिती कार्यालय यांच्यातर्फे मराठी भाषा गौरव दिनाचे आयोजन गुरुवार (दि. २७) सकाळी १० वाजता गणेशखिंड येथील महाविद्यालयात करण्यात आले आहे. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी उपप्राचार्या डॉ. अमृता ओक तर, पुणे विभागीय माहिती कार्यालयाचे उपसंचालक मोहन राठोड, जिल्हा माहिती अधिकारी राजेंद्र सरग यांची प्रमुख उपस्थिती असेल. मराठी भाषा गौरवदिनाच्या निमित्ताने डॉ. युगंधर शिंदे यांचे व्याख्यान व विद्यार्थ्यांचे सादरीकरण होईल. यात अनुराग गावकर पोवाडा सादरीकरण, प्रतीक ढवळीकर यांचे आईने लिहिलेले पत्राचे सादरीकरण, शशिकांत राऊत यांचे कीर्तन सादरीकरण, सचिन शिवले मराठी भाषेविषयी मनोगत, ऋतुजा चिंचपुरे यांची स्वरचित कविता अशा विविध कार्यक्रमांचा समावेश आहे. या दिनानिमित्त विविध स्पर्धाही होणार आहेत.

नवभारत

सकाळ

बोलीभाषा हेच मराठीचे सौंदर्य : मोहन राठोड

पुणे, ता. २७ : बोलीभाषा हे मराठी भाषेचे सौंदर्य असून, त्यातूनच मराठी भाषा समृद्ध झाली आहे. मराठीला अधिक समृद्ध बनविण्यासाठी सर्वांनी दैनंदिन जीवनात मराठीचा जास्तीत जास्त वापर करण्याची गरज आहे, असे मत माहिती उपसंचालक मोहन राठोड यांनी व्यक्त केले.

मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त जिल्हा माहिती कार्यालय व मॉडर्न महाविद्यालयाच्या वतीने आयोजित कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून ते बोलत होते. या वेळी जिल्हा माहिती अधिकारी राजेंद्र सरग, मॉडर्न महाविद्यालयाच्या उपप्राचार्या डॉ. अमृता ओक, प्राणिशास्त्र विभागाचे डॉ. युगंधर शिंदे, मॉडर्न महाविद्यालयाच्या मराठी विभागाच्या प्रा. डॉ. वैजयंतीमाला जाधव आदी मान्यवर उपस्थित होते. या वेळी एमए मराठीमध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात सर्वाधिक गुण

मराठी ही अडीच हजार वर्षांपूर्वीची भाषा आहे. या भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळण्यासाठी शासन प्रयत्नशील आहे. मराठी भाषेचा गोडवा अन्य भाषेत नाही. दैनंदिन व्यवहारात आवश्यक ठिकाणी इंग्रजी व हिंदी भाषेचा वापर करायला हवा; मात्र इंग्रजीचे ज्ञान घेताना मराठीकडे आपण दुर्लक्ष करता कामा नये.
- मोहन राठोड, माहिती उपसंचालक

मिळवणाऱ्या आणि नेट परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महेश कांबळे याचा आणि रोटरी वॉटर ऑलिंपियाडमध्ये प्रथम पारितोषिक विजेता स्वप्नील पवार या विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला.

प्रास्ताविक प्रा. वैजयंतीमाला जाधव, तर सूत्रसंचालन जान्हवी पुरंदरे व ऋतुजा चिंचपुरे या विद्यार्थिनींनी केले.

Pune, Main
28/02/2020 Page No. 2

मराठी भाषा गौरव दिन

On 27.2.2020 on the occasion of 'मराठी भाषा गौरव दिन' Shri. Mohan Rathod, Deputy Director, Pune Vibhagiya Mahiti Karyalay, Govt. of Maharashtra and Shri. Rajendra Sarag, District Information Officer, Pune, Govt. of Maharashtra along with other officers visited Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 for the Special Event organised by Department of Marathi.

Principal Dr.R.S.Zunjarrao welcomed the honorable guests. Shri. Mohan Rathod, Shri. Rajendra Sarag, Faculty of Arts Vice Principal and Head, Department of Psychology Prof. Dr. Amruta Oke, Dr. Yugandhar Shinde (Department of Zoology), Dr. Vijayanti Jadhav (Department of Marathi) emphasized on the importance of Marathi Bhasha, history of the language through their speeches. Various students of the Department of Marathi showcased their talents.

The honorable guests visited the Library and Information Centre and were overwhelmed to see the services, functioning, facilities of the Library. In spite of their busy schedule they visited all the sections of the library and appreciated the following:

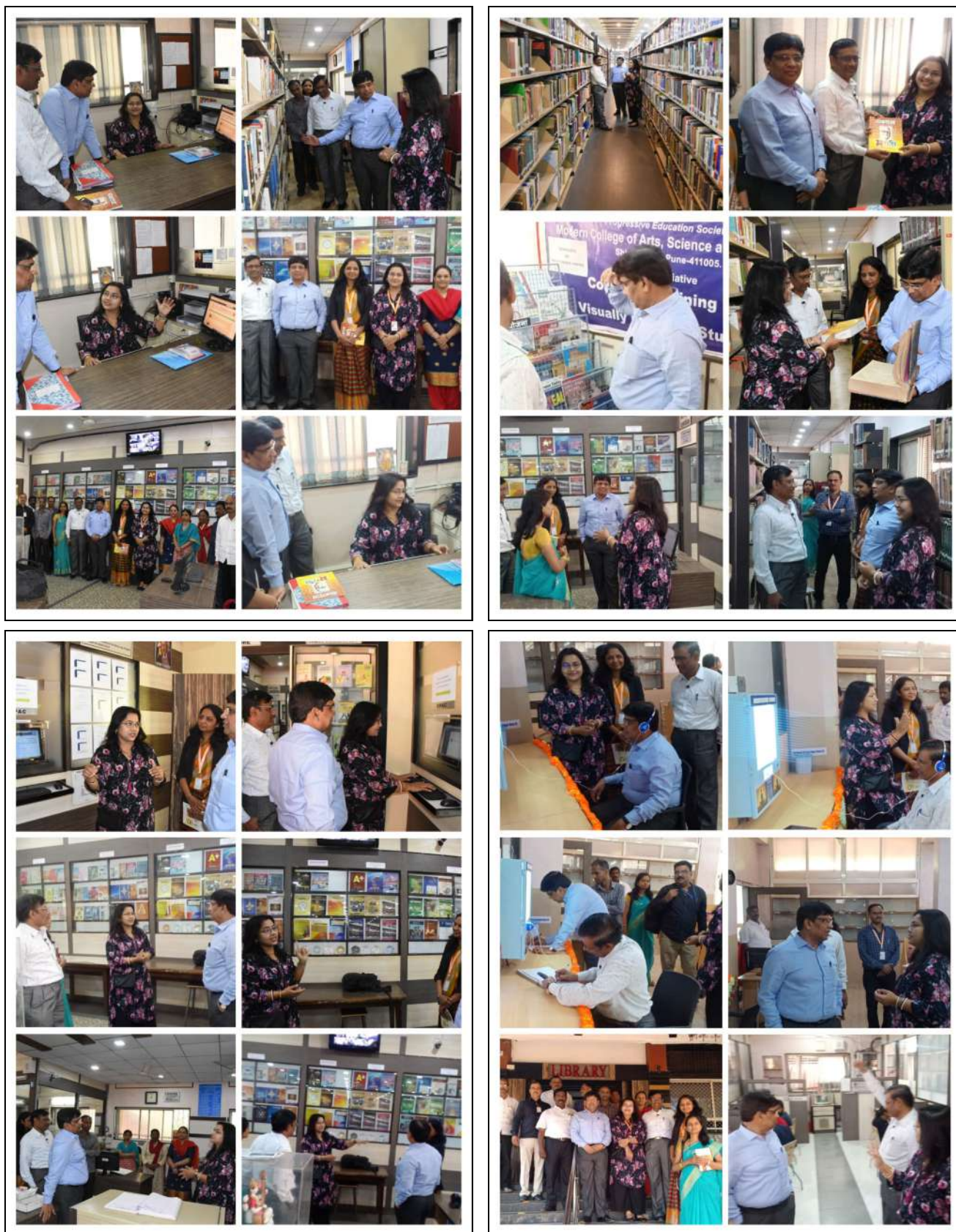
- 1) Pleasant and friendly ambiance of the Library.
- 2) OPAC Facility at the Library Entrance.
- 3) Library User Tracking System.
- 4) Classified well organised arrangement of books.
- 5) Shelf Guides.
- 6) The Collection of Books especially the Reference Collection.
- 7) The team spirit of the library staff.
- 8) Display of the 50 years of College Annual Magazines, Annual Reports etc.
- 9) Newly inaugurated DSpace@Institutional Repository.
- 10) 'MODLIB' Monthly Library E-Bulletin.
- 11) Digital Section of the Library.
- 12) Two storied Reading Halls.
- 13) Newly inaugurated 'Meditation Point' installed in Library (both the honorable guests even did Meditation for some time)
- 14) Special services for Visually Impaired Students and other Persons with Disabilities.
- 15) The liveliness of Library Staff and User Friendly.

All the guests took a Selfie at the 'Modern College Selfie Point'.

Shri. Mohan Rathod and Shri. Rajendra Sarag presented February 2020 Issue of Government of Maharashtra Publication 'लोकराज्य' to the Library.

All the guests appreciated and were overwhelmed to see the unique, futuristic visions of Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5's Chairman Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir, Joint Secretary Prof. Mrs. Jyotsna Ekbote Madam, Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir, all the LMC members and Principal Dr.R.S.Zunjarrao.

VISIT TO LIBRARY AND INFORMATION CENTRE DURING मराठी भाषा गौरव दिन

DEPARTMENT OF ECONOMICS

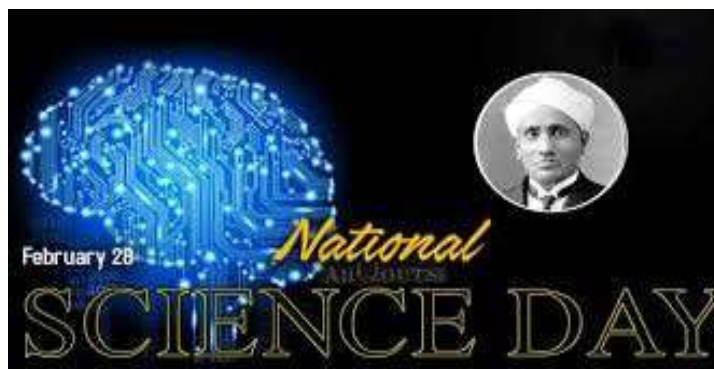
Alumni Meet

27th February 2020

SCIENCE ASSOCIATION- NATIONAL SCIENCE DAY

The Science Association of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated **National Science Day** on 28th February 2020 by organizing lecture of Shri. Shankar Mane, Sr. Safety Engineer, NCL, Pune.

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

Three days '**COUNSELING CAMP FOR NEIGHBORHOOD COMMUNITY**' was organized by Department of Psychology from 29th to 31st January 2020.

In this counseling camp, counseling sessions for neighborhood community were organized which provided several people an opportunity to get counseling for various problems such as difficulties in studies, career counseling, lack of confidence, relationship issues etc. The counseling camp was open for all age groups. The students of MA Psychology– Part II worked as trainee counselors.

WORKSHOP ATTENDED BY FACULTY MEMBERS

Dr. Nisha Bhandare, Head, Department of Marathi participated in the International Interdisciplinary Conference on '**Dr. Babasaheb Ambedkar's Philosophical Analysis on Buddha's Thoughts**' at Thonburi University, Bangkok, Thailand on 12th February 2020.

WORKSHOP ATTENDED BY FACULTY MEMBERS

On 25th February 2020, **Dr. Shantashree Sengupta**, Librarian and **Mrs. Sarika Sable-Clerk**, Library attended State Level Workshop on '***COURSE CONTENT ACCESSIBILITY FOR LIBRARIANS OF UNIVERSITIES AND COLLEGES***' organised by Savitribai Phule Pune University, Pune School of Education, Department of Education & Extension in association with Jaykar Knowledge Resource Centre.

The workshop highlighted on:

- 1) How persons with disabilities read and write?
- 2) What is an Accessible Library?
- 3) Assistive technologies for PwDs
- 4) Procurement of Accessible Content
- 5) How Accessible Course Content can be developed?
- 6) How to develop Resource Centre for PwDs?

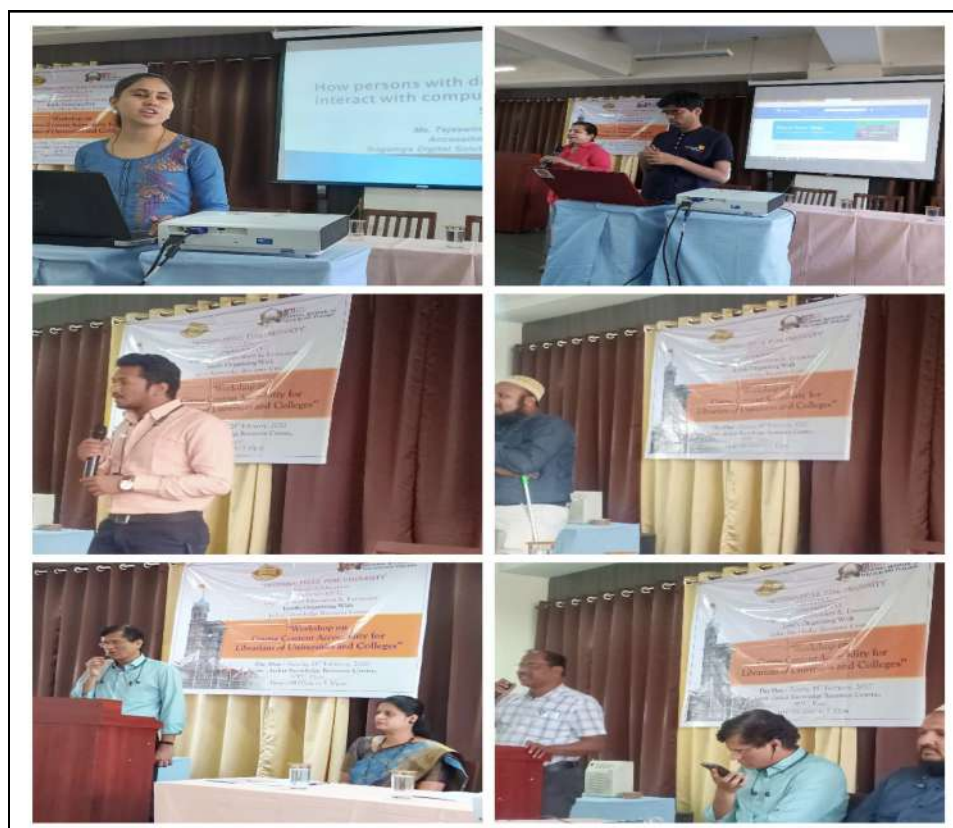
We are thankful to Prof.Dr.Sanjeev Sonawane, Dean-Interdisciplinary Studies SPPU; Dr. Aparna Rajendra, I/C Director, JKRC SPPU and the entire team of School of Education and JKRC for a well organised workshop with exceptionally talented, learned Visually Impaired Resource Persons who covered all the points, made us aware about the Government of India Acts related to PwDs explained the concepts with live demonstration by making use of PPTs, Screen Readers, Open Source Software etc. The following resource persons enlightened us:

- a) Mr.Dhananjay Bhole, Assistant Professor, SOE, SPPU
- b) Tejaswini Bhalekar, Sugamya Digital Solutions
- c) Mr.Taha Haziq, Deputy Director, Department of Social Welfare, Government of Goa
- d) Mr.Gaurav Madam, Accessibility Engineer, TCS Pune
- e) Ms.Zainab Chinikamvala and Mr.Kumavat, BookShare India
- f) Dr.Vijay Madam, Associate Professor, Ahmednagar College, Ahmednagar.

The Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 which is already catering to it's Visually Impaired Students through it's Special Services, Equipment, Software, Audio-books aims to enhance it's services with the help of the lessons learned from the Workshop. We are thankful to Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5 Management Members and Principal Dr.R.S.Zunjarrao for allowing us to attend this Workshop.

- Dr. Shantashree Sengupta, Librarian

WORKSHOP ATTENDED BY FACULTY MEMBERS

WORKSHOP ATTENDED BY FACULTY MEMBERS

FACULTY INVITED AS RESOURCE PERSONS IN CONFERENCES

Dr. Prerna Ubale, Head, Department of Hindi was invited as Keynote Speaker for the inaugural function of National Conference on '**Revisiting Gandhi**' organized by Department of Sociology, Modern College of Arts, Science and Commerce, Ganeshkhind, Pune- 07. It was two days conference held on 07-08th February 2020.

Dr. Prerna Ubale delivered keynote speech on the topic of "**महात्मा गाँधी की शाश्वतता**".

FACULTY INVITED AS RESOURCE PERSONS IN CONFERENCES

सकाळ

गांधी विचारांनी करा हिंसेचा सामना

डॉ. प्रेरणा उबाळे यांचे 'रिव्हिजिटिंग गांधी' चर्चासत्रात आवाहन

औंध, ता. ९ : "गांधीजींचे विचार फक्त बोलण्यापुरते न राहता ते आत्मसात करून दैनंदिन जीवनात आचरणात आणायला हवेत. हिंसा ही केवळ शारीरिक वा भौतिक नसते, तर ती भावनिक आणि मानसिकही असते. त्यामुळे हिंसेचा सामना करण्यासाठी आज महात्मा गांधींच्या विचारांची गरज आहे," असे प्रतिपादन 'गांधीजी विचार अभ्यासिके'च्या डॉ. प्रेरणा उबाळे केले.

गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयात 'रिव्हिजिटिंग गांधी' या विषयावर आयोजित परिषदेचे उद्घाटन डॉ. उबाळे यांच्या हस्ते करण्यात आले. या वेळी त्या बोलत होत्या.

विजापूर येथील वुमेन्स म्युझियमच्या संशोधन अधिकारी लता प्रतिभा मधुकर म्हणाल्या, "गांधीजींच्या

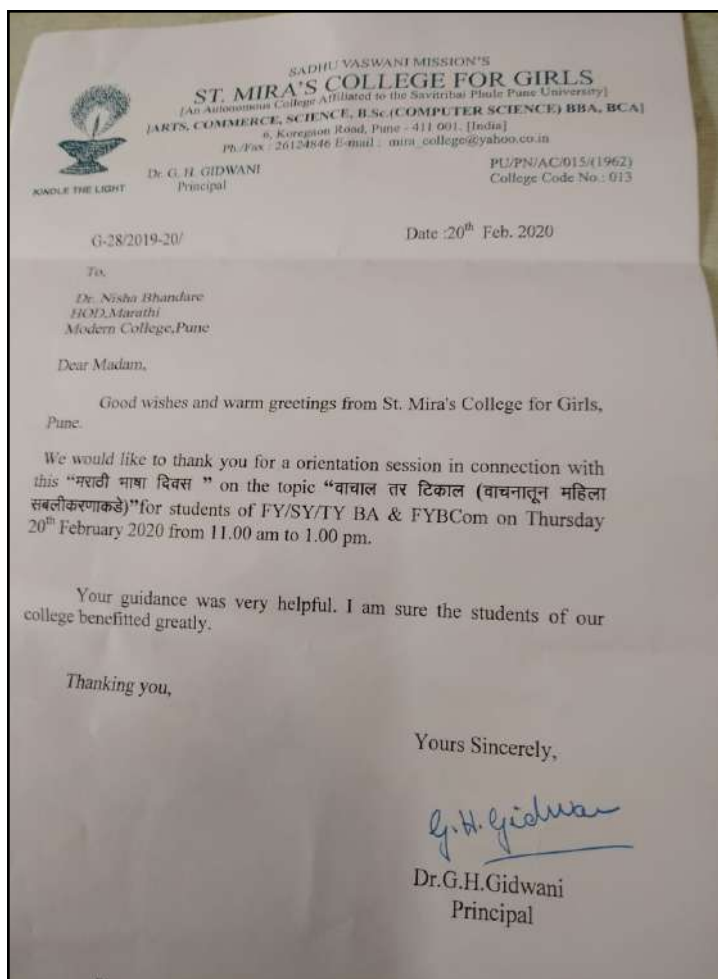
समाजशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. श्रुती तांबे यांनी मांडले. या प्रसंगी प्रोफेसिव्ह एग्युकेशन सोसायटीचे कार्यवाह डॉ. गजानन एकबोटे; तसेच ज्योत्सना एकबोटे, सुरेश तोडकर, डॉ. प्रकाश दक्षित, शामकांत देशमुख, प्राचार्य डॉ. संजय खरात आदी उपस्थित होते.

या प्रसंगी वर्ध्यांच्या आनंदनिकेतनच्या संचालिका सुयमा शर्मा, भारती विद्यापीठाच्या डॉ. बी. टी. लावणी, डॉ. एकबोटे यांनीही आपले विचार मांडले. समारोपास सेटल युनिव्हर्सिटी कर्नाटकचे डीन आर. एन. चेन्नारव हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. उपप्राचार्य डॉ. ज्योती गणग्रास यांनी समन्वयक म्हणून काम पाहिले. डॉ. मेघा, डॉ. जयश्री खर्चे, प्रा. मितोत गावंडे यांनी सहकार्य केले.

Pune, AunthToday
10/02/2020 Page No. 5

FACULTY INVITED AS RESOURCE PERSONS IN CONFERENCES

Dr. Nisha Bhandare, Head, Department of Marathi was invited to deliver a talk on **‘मराठी भाषा दिवस’** on the topic **‘वाचाल तर टिकाल’** to FY / SY / TY BA and FYBCom students by St. Mira's College, Pune on 20th February 2020.

VYAPAR MELA 2019-2020

Vyapar Mela was organized by Modern College of Arts, Science and Commerce on 13th and 14th February 2020 to *unleash the entrepreneur* in the students. Students from Department of Computer Science, Department of Fashion Technology, Department of Economics etc. showcased their entrepreneurial talents by preparing several snacks, fruit juices etc. The event received an excellent response from all faculties and students of the college.

Renowned hotelier and Social worker from Pune, Shri. Pranay Shinde was invited as Chief Guest for *Vyapar Mela*. Principal Dr.R.S.Zunjarrao, Vice Principal Prof. S. S. Deshmukh, Prof. Manasi Thakur, Head, Department of Fashion Technology, Prof. Rahul Jadhav and other teaching staff were present for the event.

'BOOK FAIR'

This year 'Valentine's Day' was celebrated in a unique way under the caption '**COME FALL IN LOVE WITH BOOKS**'.

As a unique event of the Golden Jubilee Celebrations of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, Department of Commerce and Library & Information Centre organised 'Book Fair' with a motive to introduce new releases to faculty members and students and increase reading habits.

The 'BOOK FAIR' was inaugurated by Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir in presence of Prof. Dr. Ashok Kamble, Vice Principal, Faculty of Commerce and Head, Department of Commerce; Prof. Dr. Mrs. A. S. Oke, Vice Principal, Faculty of Arts and Head, Department of Psychology; Dr. Prof. Desai, Department of Commerce; Dr.Prof.Vijay Gaikwad, Department of Commerce; teaching and non-teaching staff, Library Staff and students. The Inauguration was anchored by me. Principal Sir in his motivational inaugural speech told the students that in this Valentine's Day we all should pledge to love our college, our environment, our friends, family and books which motivate us the most in various situations of life and how books help in stress busting...books can be our best friends....pledge to make this vibrant campus of Modern College Anger Free Happy Campus....Sir even asked the students and staff to click selfies on the recently inaugurated Selfie Point with a message.

The faculty members and students gave nice response to the 'BOOK FAIR' and proved their love for books.

A BIG THANK YOU TO ALL FOR MAKING THE EXHIBITION A SUCCESSFUL ONE !!!

'BOOK FAIR'

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे रविवारी (९ पेब्रुवारी) विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे (युजीसी) उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रसिद्ध अभिनेते सुबोध भावे यांना 'गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार' प्रदान करण्यात येणार आहे. संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान भूषविणार आहेत.

स्थळ : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सभागृह, मॉडर्न महाविद्यालय आवार, शिवाजीनगर

वेळ : सकाळी ९.३०

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, शिवाजीनगर, पुणे - ५ च्या वतीने दिला जाणार आणी अतिशय मानाचा असा समजला जाणारा यंदाचा "गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार" रविवार दि. ९ फेब्रुवारी २०२० रोजी मा.डॉ.भुषण पटवर्धन, उपाध्यक्ष, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, नवी दिल्ली, यांच्या हस्ते सुप्रसिद्ध सिने व नाट्य अभिनेते मा.श्री. सुबोध भावे यांना सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान संस्थेचे प्रेरणास्थान कार्याध्यक्ष आदरणीय मा. डॉ. गजानन एकबोटे यांनी भुषविले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक संस्थेचे सचीव प्रा.शामकांत देशमुख व सहसचीव व पुणे महानगरपालिकेच्या कार्यक्षम नगरसेविका मा. प्रा. सौ. ज्योत्स्ना गजानन एकबोटे यांनी केले. याप्रसंगी संस्थेचे संचालक, पदाधिकारी, सभासद, प्राध्यापक, प्रशासकीय कर्मचारी, मा.सुबोध भावे यांचे चाहते व नागरिक मोठ्या प्रमाणावर उपस्थित होते. " या वर्षीचा संस्थेच्या वतीने दिला जाणारा स्वच्छ व सुंदर महाविद्यालयाचा पुरस्कार आपल्या मॉडर्न महाविद्यालय (स्वायत्त) शिवाजीनगर ला देण्यात आला महाविद्यालयाचे आदरणीय प्राचार्य शिक्षक व प्रशासकीय सहकार्यांचे हार्दिक अभिनंदन.

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार

PRINT MEDIA COVERAGE OF GURUWARYA SHANKARRAO KANETKAR PURASKAR

Loksatta
10.2.2020

शैक्षणिक संस्थांचा राजकीय अड्डा नको

लोकसत्ता प्रतिनिधी

डॉ. भूषण पटवर्धन यांचे मत

खासगी विद्यापीठ शुल्क नियंत्रण कायदा

पुणे : शाळा, महाविद्यालये ही शिक्षणाची मंदिरे आहेत. त्यांचा वापर राजकारण्यांचे अड्डे म्हणून होता कामा नये, असे स्पष्ट मत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे (यूजीसी) उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी रविवारी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे आयोजित कार्यक्रमात गुरुवर्य शंकररावजी कानिटकर पुरस्कार अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते देण्यात आला. यावेळी सोसायटीचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, कार्यवाह डॉ. शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, डॉ. अरविंद पांडे उपस्थित होते.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले, की कोणत्या तरी गोष्टीहून विद्यार्थ्यांमध्ये संशय निर्माण करायचा आणि त्यातून विद्यार्थ्यांमध्ये नकारात्मक वातावरण पसरवायचे, हे योग्य नाही. त्यामुळे शैक्षणिक संकुले सुरक्षित ठेवण्याची आवश्यकता आहे. त्यांचा राजकीय

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाला मान्यता मिळाल्यानंतर देशातील खासगी विद्यापीठांच्या शुल्कावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कायदा तारतडीने अमलात येईल, अशी माहिती डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी दिली. ते म्हणाले, की खासगी विद्यापीठांमधील अभ्यासक्रमांच्या वाढत्या शुल्कावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी यूजीसीकडून स्वतंत्र कायदा तयार करण्यात येईल. या कायद्यातील नियमावलीचे प्राथमिक स्तरावरील काम पूर्ण झाले असून, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाला मान्यता मिळाल्यानंतर स्वतंत्र कायद्याद्वारे वाढणाऱ्या शुल्कावर नियंत्रण ठेवण्यात येईल. खासगी विद्यापीठांच्या अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरविण्यासाठी यूजीसीने एक समिती स्थापन केली असून, या समितीद्वारे शुल्क ठरविण्यासाठी कायदा तयार करण्यात येत आहे. येत्या शैक्षणिक वर्षापासून त्याची अंमलबजावणीची शक्यता आहे.

अड्डा होऊ नये.

डॉ. एकबोटे म्हणाले की, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी देशाच्या विकासात योगदान देणारे विद्यार्थी घडविण्याचे काम करीत असून, समाजातील तळागाळातील नागरिकांच्या समस्या सोडवण्यासाठी विद्यार्थ्यांना नावीन्यपूर्ण शिक्षण देण्याचे काम करीत आहे.

सुबोध भावे म्हणाले, पैसा, चारचाकी, घर, पुरस्कार आले की,

यश मिळाले असा एक समज आहे. मात्र, प्रत्यक्षात तो भास आहे. आपल्याला ज्या क्षेत्रात काम केल्यावर समाधान, आनंद मिळतो आणि त्यातून समाजातील इतरांना आनंद मिळतो, ते खरे यश आहे. कानिटकर यांच्या नावाचा पुरस्कार मिळाल्याने आनंद होत असून, यापुढेही मला मोठेपणा नको. लहानपणाने काम करायला आवडेल.

Prabhat
10.2.2020

शाळा, महाविद्यालये राजकारण्यांचे अड्डे होऊ नयेत

यूजीसीचे उपाध्यक्ष
डॉ. भूषण पटवर्धन
यांची अपेक्षा

गुरुवर्य शंकररावजी
कानिटकर पुरस्काराने
सुबोध भावे
यांचा गौरव

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे संस्थापक गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार अभिनेता सुबोध भावे यांना प्रदान करण्यात आला. यावेळी उपस्थित मान्यवर.

पुणे, दि. ९ - कोणत्या तरी गोष्टीवरून विद्यार्थ्यांमध्ये संशय निर्माण करायचा आणि त्यातून नकारात्मक वातावरण पसरवायचे, हे योग्य नाही. शैक्षणिक संकुले सुरक्षित ठेवण्याची गरज आहे. शिक्षणाच्या या मंदिरांचा वापर राजकारण्यांचे अड्डे म्हणून होता कामा नये,' अशी अपेक्षा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे (यूजीसी)

उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी आज येथे व्यक्त केली.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे आयोजित कार्यक्रमात गुरुवर्य शंकररावजी कानिटकर पुरस्कार अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. यावेळी ते बोलत होते. सोसायटीचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष

डॉ. गजानन एकबोटे, कार्यवाह डॉ. शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, डॉ. अरविंद पांडे आदी उपस्थित होते.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले, सध्या महाविद्यालयांतील परिस्थिती चिंताजनक आहे. ही माहिती नागरिकांना होण्यासाठी एखाद्या चित्रपटाची गरज आहे. ही माहिती

पुस्तकातून मिळणार नाही, तर ती कलेच्या माध्यमातून मिळेल.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, संस्थेने देश विकासात योगदान देणारे विद्यार्थी घडवले आहे. तळागाळातील समस्या सोडवण्यासाठी विद्यार्थ्यांना नावीन्यपूर्ण शिक्षण देण्याचे काम करीत आहे. प्रा. ज्योत्सना एकबोटे यांनी प्रास्ताविक, डॉ. देशमुख

प्रत्येकाच्या
यश-अपयशाची
व्याख्या वेगळी

सुबोध भावे यांनी मॉडर्न कॉलेजमधील आठवणींना उजाळा दिला. प्रत्येकाची यश आणि अपयशाची व्याख्या वेगळी असते. पैसा, चारचाकी, घर, पुरस्कार आले की, यश मिळाले असा एक समज आपल्या समाजात आहे. मात्र, प्रत्यक्षात तसे नाही, तो भास आहे. आपल्याला ज्या क्षेत्रात काम केल्यावर समाधान, आनंद मिळतो आणि त्यातून समाजातील इतरांना आनंद मिळतो, ते खरे यश आहे. असे यश सातत्याने मिळत राहो, असेही भावे यांनी म्हटले.

यांनी सूत्रसंचालन केले.

PRINT MEDIA COVERAGE OF GURUWARYA SHANKARRAO KANETKAR PURASKAR

लोकमत

महाविद्यालये राजकारण्यांचे अडे होऊ नयेत : डॉ. पटवर्धन

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : सध्या महाविद्यालयांमधील परिस्थिती चिंताजनक आहे. या परिस्थितीची माहिती नागरिकांना होण्यासाठी एखादा चित्रपट करण्याची आवश्यकता आहे. ही माहिती पुस्तकी ज्ञानातून नव्हे, तर चित्रपटासारख्या कलेच्या माध्यमातून मिळेल. महाविद्यालये ही शिक्षणाची मंदिरे आहेत. ते राजकारण्यांचे अडे होता कामा नये. कोणत्यातरी गोष्टीमधून विद्यार्थ्यांमध्ये संशय निर्माण करायचा आणि त्यातून विद्यार्थ्यांमध्ये नकारात्मक वातावरण पसरवायचे, हे योग्य नाही. त्यामुळे शैक्षणिक संकुले सुरक्षित ठेवण्याची आवश्यकता आहे, असे प्रतिपादन विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे (यूजीसी) उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या बत्तीने आयोजित कार्यक्रमात गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. या वेळी ते बोलत होते. सोसायटीचे अध्यक्ष विघ्नहरीमहाराज देव, कार्याध्यक्ष डॉ.

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. भूषण पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. या वेळी उपस्थित मान्यवर.

प्रत्येकाची यश आणि अपयशाची व्याख्या वेगळी असते. आपल्याला ज्या क्षेत्रात काम केल्यावर समाधान, आनंद मिळतो आणि त्यातून समाजातील इतरांना आनंद मिळतो, ते खरे यश आहे. शैक्षणिक संस्थेचे काम हे राष्ट्राच्या विकासामध्ये योगदान देणारे व्यक्ती घडविणे आहे. गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर यांनी स्थापन केलेल्या या शैक्षणिक संस्थेत विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आयुष्यात यशस्वी होण्यासाठीचे उत्तम शिक्षण देण्यात येत आहे. - सुबोध भावे, अभिनेता

गजानन एकबोटे, कार्यवाह डॉ. शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. ज्योत्स्ना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, डॉ. अरविंद पांडे आदी उपस्थित होते.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, की प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी देशाच्या विकासात योगदान देणारे

विद्यार्थी घडविण्याचे काम करत आहे. समाजातील तळागाळातील नागरिकांच्या समस्या सोडवण्यासाठी विद्यार्थ्यांना नावीन्यपूर्ण शिक्षण देण्याचे काम करीत आहे. प्रा. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. देशमुख यांनी सूत्रसंचालन केले.

Hello Pune
Page No. 2 Feb 10, 2020
Powered by: erelego.com

Saamna
10.2.2020

महाविद्यालये-विद्यापीठे शिक्षणाची मंदिरे - डॉ. भूषण पटवर्धन

पुणे, दि. ९ (प्रतिनिधी) - आज महाविद्यालयांमधील परिस्थिती पाहता ती बदलण्याची गरज आहे. महाविद्यालये आणि विद्यापीठे ही शिक्षणाची मंदिरे असल्याने ते राजकारणाचे अडे होता कामा नये. वेगवेगळ्या विचारांच्या गोष्टी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांमध्ये संदेह निर्माण होता कामा नये. त्यामुळे त्यांना सुरक्षित ठेवणे आवश्यक आहे, असे मत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या बत्तीने देण्यात येणाऱ्या 'गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार' प्रदान समारंभात ते बोलत होते. अभिनेते सुबोध भावे, संस्थेचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे, उपकार्याध्यक्ष डॉ. अरविंद पांडे, सहकार्यवाह ज्योत्स्ना एकबोटे,

प्रा. सुरेश तोडकर यावेळी उपस्थित होते. याप्रसंगी डॉ. भूषण पटवर्धन यांच्या हस्ते सुबोध भावे यांना 'गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले, आजच्या शिक्षणात विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाला जास्त

महत्त्व दिले जाते. मात्र, कला आणि इतर क्षेत्रांना कमी लेखते. कला, ललितकला यांना अभ्यासक्रमात महत्त्व देण्याची गरज आहे. विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेताना आवडीच्या गोष्टींना प्राधान्य देण्याची गरज आहे.

भावे म्हणाले, मी ज्या कलेच्या क्षेत्रात

काम करतो ती कला खूप मोठी आहे. जो बदल शिक्षक, आईवडील, समाज करू शकत नाही तो बदल माझ्यात छोट्यासा चित्रपट करतो. कलेचं सर्वात मोठं योगदान हेच की, माणसाला उद्याचा दिवस बघण्यासाठी त्याच्यामध्ये ऊर्जा निर्माण करणं. गेली अनेक वर्षे मालिका, चित्रपट आणि नाटकांमधील कलाकृतींशी आपण जोडलो गेले आहोत. त्यातून रसिकांच्या चेहऱ्यावर उमटणारा आनंद हीच आमच्यासाठी मोठी ऊर्जा आहे.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, देशाची आज परिस्थिती पाहता महाराष्ट्राला अजून दिन नवकीच आहेत. कारण, आज देशातील सर्वोच्च स्थानांवर मराठी माणसे कार्यरत आहेत. त्यामुळे मराठी भूमी पुन्यशील आहे. प्रा. श्यामकांत देशमुख यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. सुनीता आढाव यांनी आभार मानले.

विद्यापीठ व महाविद्यालयांना राजकारणाचे अड्डे करू नका

पुणे : सध्याची महाविद्यालयांमधील परिस्थिती पाहता ती बदलण्याची गरज आहे. महाविद्यालये आणि विद्यापीठे ही शिक्षणाची मंदिरे असून, ती राजकारणाचे अड्डे होता कामा नये. वेगवेगळ्या विचारांच्या गोष्टी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांमध्ये संदेह निर्माण होता कामा नये. त्यामुळे त्यांना सुरक्षित ठेवणे आवश्यक आहे, असे मत विद्यापीठ अनुदान मंडळाचे उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या वतीने 'गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर पुरस्कार' अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. त्यावेळी ते बोलत होते. संस्थेचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष प्रा.डॉ. गजानन एकबोटे, उपकार्याध्यक्ष डॉ. अरविंद पांडे, सहकार्यवाह ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर यावेळी उपस्थित होते.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले, सध्या शिक्षणामध्ये विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाला जास्त महत्त्व आहे. मात्र कला आणि इतर क्षेत्रांना कमी लेखण्यात येत आहे. कला, ललितकला यांना अभ्यासक्रमात महत्त्व देण्याची गरज आहे. आज शिक्षण घेताना विद्यार्थ्यांच्या आवडी निवडीचा विचार केला जात नाही. त्यामुळे या शिक्षण पद्धतीत स्वतःला आपण बंदिस्त

रसिकांच्या चेहऱ्यांवरचा हाय माझा आनंद

■ मी ज्या कलेच्या क्षेत्रात काम करतो ती कला खूप मोठी आहे. चित्रपटदेखील आपल्यात बदल घडवतो. चित्रपट आपली विचारसरणी, एखाद्या गोष्टीकडे असणारा गैरसमज बदलून त्याकडे चांगल्या दृष्टीने पाहण्यास भाग पाडतो. कलेचे सर्वात मोठे योगदान हेच की, माणसाला उद्याचा दिवस बघण्यासाठी त्याच्यामध्ये ऊर्जा निर्माण करते. माझ्या कलेतून रसिकांच्या चेहऱ्यावर उमटणारा आनंद हीच आमच्यासाठी मोठी ऊर्जा आहे, अशी भावना अभिनेते सुबोध भावे यांनी व्यक्त केली.

करून घेतले आहे. मात्र, विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेताना आवडीच्या गोष्टींना प्राधान्य देण्याची गरज आहे.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर यांना शैक्षणिक, राजकीय, सामाजिक क्षेत्रातील कार्याचा अनुभव होता. आज देशातील सर्वोच्च स्थानांवर मराठी माणसे कार्यरत आहेत. त्यामुळे मराठी भूमी पुण्यशील आहे. प्रा. शामकांत देशमुख यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ. सुनीता आढाव यांनी आभार मानले.

डॉ. भूषण पटवर्धन यांच्या हस्ते अभिनेता सुबोध भावे यांना 'गुरुवर्य शंकररावजी कानिटकर पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. या वेळी (डावीकडून) विघ्नहरी महाराज देव, डॉ. गजानन एकबोटे, भावे, पटवर्धन आणि प्रा. ज्योत्सना एकबोटे.

‘महाविद्यालयांचा वापर राजकारणासाठी नको’

डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते सुबोध भावे यांना पुरस्कार

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

‘शाळा, महाविद्यालये ही शिक्षणाची मंदिरे आहेत. त्यांचा वापर राजकारणाचे अड्डे म्हणून होता कामा नये. त्यांची सुरक्षा आपणच जपली पाहिजे,’ असे मत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे (यूजीसी) उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी रविवारी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या वतीने आयोजित कार्यक्रमात 'गुरुवर्य शंकररावजी कानिटकर पुरस्कार' अभिनेते सुबोध भावे यांना डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. या वेळी डॉ. पटवर्धन बोलत होते. सोसायटीचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, कार्यवाह डॉ. श्यामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, डॉ. अरविंद पांडे आदी या वेळी उपस्थित होते.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले, 'यूजीसी म्हणजे केवळ दिल्लीतील एक इमारत नसून, ती तुमच्या सर्वांची आहे. शैक्षणिक क्षेत्रात चांगल्या आणि सकारात्मक बदलांसाठी तुमच्या सूचनांचे स्वागत आहे. सध्या महाविद्यालयांमधील परिस्थिती चिंताजनक आहे. या परिस्थितीची माहिती नागरिकांना होण्यासाठी एखाद्या चित्रपट करण्याची आवश्यकता आहे, जेणेकरून ती माहिती अधिकाधिक लोकांपर्यंत पोहोचेल. ही माहिती पुस्तकी ज्ञानातून मिळणार नाही, तर ती चित्रपटासारख्या कलेच्या माध्यमातून मिळेल. महाविद्यालये ही शिक्षणाची मंदिरे आहेत. ते राजकारणाचे अड्डे होता कामा नये. कोणत्या तरी गोष्टीवरून विद्यार्थ्यांमध्ये संशय निर्माण करायचा आणि

‘कामाचे समाधान म्हणजे यश’

‘आपण यश आणि अपयशाच्या भ्रामक कल्पना करतो. प्रत्येकाची यश आणि अपयशाची व्याख्या वेगळी असते. पैसा, चारचाकी, घर, पुरस्कार आले की, यश मिळाले असा एक समज आपल्या समाजात आहे. मात्र, प्रत्यक्षात तसे नाही, तो भास आहे. आपल्याला ज्या क्षेत्रात काम केल्यावर समाधान, आनंद मिळतो आणि त्यातून इतरांना आनंद मिळतो, ते खरे यश आहे. असे यश सातत्याने मिळत राहो, असे भावे यांनी सांगितले. शैक्षणिक संस्थांचे काम हे राष्ट्राच्या विकासात योगदान देणारे व्यक्ती घडविणे आहे. गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर यांनी स्थापन केलेल्या या शैक्षणिक संस्थेत विद्यार्थ्यांना यशस्वी होण्यासाठीचे उत्तम शिक्षण देण्यात येत आहे. त्यांच्या नावाने हा पुरस्कार मिळाल्याने आनंद होत आहे. यापुढेही मला मोठेपणा नको. लहानपणाने काम करायला आवडेल.’ भावे यांनी मॉडर्न कॉलेजशी निगडित आठवणींना उजाळा दिला.

त्यातून विद्यार्थ्यांमध्ये नकारात्मक वातावरण पसरवायचे, हे योग्य नाही. त्यामुळे शैक्षणिक संकुले सुरक्षित ठेवण्याची आवश्यकता आहे.’

डॉ. एकबोटे म्हणाले, 'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी देशाच्या विकासात योगदान देणारे विद्यार्थी घडविण्याचे काम करीत असून, समाजातील तळागाळातील नागरिकांच्या समस्या सोडवण्यासाठी विद्यार्थ्यांना नाविन्यपूर्ण शिक्षण देण्याचे काम करीत आहे.' प्रा. ज्योत्सना एकबोटे यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. देशमुख यांनी सूत्रसंचालन केले.

PRINT MEDIA COVERAGE OF GURUWARYA SHANKARRAO KANETKAR PURASKAR

सकाळ

शिक्षणात ललितकलांना महत्त्व हवे : डॉ. पटवर्धन

सुबोध भावे यांना पुरस्कार प्रदान

पुणे, ता. ९ : शिक्षणात विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाला जास्त महत्त्व दिले जाते. मात्र, कला आणि इतर क्षेत्रांना कमी लेखले जाते. ललितकलांना अभ्यासक्रमात महत्त्व देण्याची गरज आहे, असे मत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे उपाध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे 'गुरुवर्य शंकराव कानिटकर' पुरस्कार डॉ. पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रसिद्ध अभिनेते सुबोध भावे यांना प्रदान करण्यात आला. संस्थेचे अध्यक्ष विघ्नहरी महाराज देव, कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन

एकबोटे, उपकार्याध्यक्ष डॉ. अरविंद पांडे, सहकार्यवाह, नगरसेविका ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर या वेळी उपस्थित होते.

डॉ. पटवर्धन म्हणाले की, शिक्षणात विद्यार्थ्यांच्या आवडीनिवडीचा विचार केला जात नाही. आपण या शिक्षणपद्धतीत स्वतःला बंदिस्त करून घेतले आहे. पुढील काळात विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या आवडीला प्राधान्य द्यावे. महाविद्यालये आणि विद्यापीठे ही शिक्षणाची मंदिरे असल्याने ते राजकारणाचे अड्डे होता कामा नये. वेगवेगळ्या विचारांच्या गोष्टी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांमध्ये संदेह निर्माण होता कामा नये.

शिवाजीनगर : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे 'गुरुवर्य शंकराव कानिटकर' पुरस्कार डॉ. भूषण पटवर्धन यांच्या हस्ते प्रसिद्ध अभिनेते सुबोध भावे यांना प्रदान करण्यात आला. या वेळी (डावीकडून) विघ्नहरी महाराज देव, गजानन एकबोटे, भावे, पटवर्धन, ज्योत्सना एकबोटे उपस्थित होते.

भावे म्हणाले की, आपले आईवडील, समाज आपल्यात बदल करू शकत नाहीत, तीच गोष्ट कलेमुळे बदलली जाते. चित्रपट आपली विचारसरणी, त्याबद्दल असलेले

गैरसमज दूर करतो. चांगल्या पद्धतीने त्याकडे पाहायला भाग पाडतो. माणसात उद्याचा दिवस बघण्यासाठी त्याच्यामध्ये ऊर्जा निर्माण करण्याची ताकद कलेत आहे.

डॉ. गजानन एकबोटे यांनीही मनोगत व्यक्त केले. प्रा. श्यामकांत देशमुख यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ. सुनीता आढाव यांनी आभार मानले.

Pune, Main
10/02/2020 Page No. 2

Another feather in the cap.....

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी संचालित मॉडर्न कनिष्ठ महाविद्यालय, भोसे, ता. खेड, जि. पुणे या महाविद्यालयाचा उदघाटन समारंभ मा. ना. श्री. दिलीपराव वळसे पाटील (राज्य उत्पादन व कामगार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य) यांच्या शुभहस्ते दि. १७ फेब्रुवारी २०२० रोजी संपन्न झाला. मा. खासदार डॉ. श्री. अमोलजी कोल्हे, मा. आमदार श्री. दिलीपराव मोहिते पाटील, मा. श्री. सुरेश गोरे (माजी सदस्य, विधान सभा) हे उदघाटनासाठी उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान मा. प्रा. डॉ. गजानन र. एकबोटे (M.S, M.N.A.M.S) (कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, पुणे -५) यांनी भूषविले. प्रा. श्री. शामकांत देशमुख, कार्यवाह, प्रो.ए.सोसायटी; प्रा. सौ. ज्योत्स्ना एकबोटे, सहकार्यवाह प्रो.ए.सोसायटी, अध्यक्ष- महिला व बाल कल्याण समिती, पुणे मनपा , नगरसेविका पुणे मनपा; प्रा.श्री. सुरेश तोडकर, सहकार्यवाह प्रो.ए.सोसायटी; श्री. राजीव कुटे, प्रमुख्याध्यापक, मॉडर्न हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय; सौ. नीता वर्मा, मुख्याध्यापिका, मॉडर्न हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय आणि नियामक मंडळाचे सर्व सदस्य यावेळी उपस्थित होते.

GRADUATION CEREMONY 2020

On 20th February 2020, Graduation Ceremony (Convocation) of three of the Colleges managed by Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5 namely Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5; Modern College of Engineering, Shivajinagar, Pune-5 and Modern College of Education (for Ladies), Shivajinagar, Pune-5 took place at the auspicious hands of Prof. Aniruddha Deshpande, Ex-Principal, BMCC College, Pune and Chairman, CEDA, Pune. Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote Sir, Chairman Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5 presided the Programme. Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Secretary, P.E. Society; Prof. Mrs. Jyotsna Ekbote Madam, Joint Secretary, P.E. Society; Prof. Suresh Todkar, Joint Secretary, P.E. Society; Prof. Dr. R. S. Zunjarrao Sir, Principal, MCASC, Shivajinagar, Pune-5; Prof. Dr. Kalyani Joshi, Principal, MCOE, Pune-5; Prof. Dr. Seema Damle, Modern College of Education, Pune-5; Business Council Members of Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune-5 were present for the ceremony.

All the teaching and non-teaching staff of the three Colleges were present to congratulate the students on their BIG DAY.

A memorable day and event for all of us!!!

CONGRATULATIONS TO ALL THE STUDENTS.

GRADUATION CEREMONY 2020

Colleges Managed By
Progressive Education Society of Shivajinagar
Campus, Pune-5
and
Permanently Affiliated to
Savitribai Phule Pune University, Pune-7

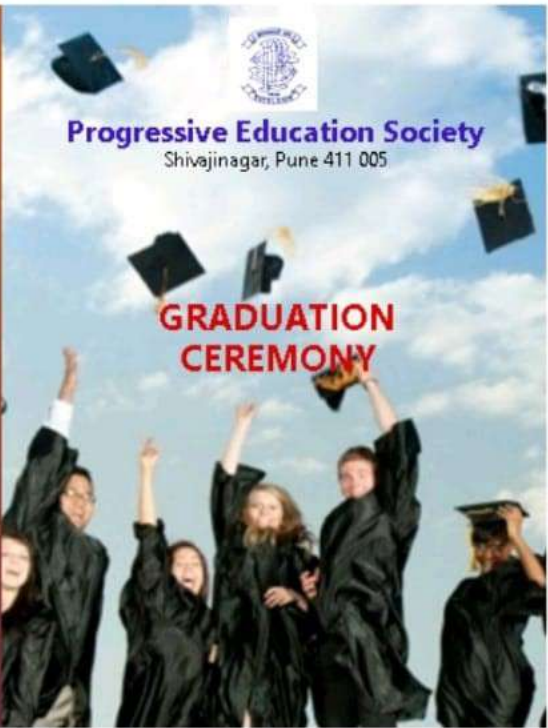
Modern College of Arts, Science and Commerce,
(Autonomous) Shivajinagar, Pune-5

Modern College of Engineering,
Shivajinagar, Pune-5

Modern College of Education(for Ladies)
Shivajinagar, Pune-5

Progressive Education Society
Shivajinagar, Pune 411 005

**GRADUATION
CEREMONY**

Day, Date and Time
Thursday, 20th February 2020 at 3:30 PM

Venue
Progressive Education Society's Auditorium,
Near Modern College of Engineering
Shivajinagar, Pune 411 005

Progressive Education Society
Shivajinagar Pune 411 005

GRADUATION CEREMONY

Graduation Ceremony of the students of the Colleges managed by
Progressive Education Society of Shivajinagar Campus, Pune-5 and
Permanently Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune-7
is arranged at the auspicious hands of

Hon'ble Prof. Aniruddha Deshpande
(Ex-Principal, BMCC, Pune and Chairman, CEDA, Pune)

Hon'ble Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote
(Chairman, Progressive Education Society)

will preside over the programme

You are cordially invited for the programme

Prof. Shamkant Deshmukh Secretary, P.E.Society	Prof. Mrs. Jyotsna G. Ekbote Joint Secretary, P.E.Society
Prof. Suresh Todkar Joint Secretary, P.E.Society	Prof. Dr. Rajendra Zunjarrao Principal, MCASC, Pune 5
Prof. Dr. Kalyani Joshi Principal, MCOE, Pune 5	Prof. Dr. Seema Damle Principal, Modern College of Edu. Pune 5

and
Business Council Members of Progressive Education Society

GRADUATION CEREMONY 2020

GRADUATION CEREMONY 2020

समाजाची एक तरी जबाबदारी युवकांनी घ्यावी : डॉ. देशपांडे

पुणे, दि. २३ - युवकांनी आपल्या मनातील कल्पना आणि बुद्धी याचे एकत्रीकरण करून त्याचा विचार समाजासाठी केला पाहिजे. त्यांनी समाजाची एक तरी जबाबदारी स्वतःच्या खांद्यावर घ्यायला हवी, असे प्रतिपादन शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे यांनी व्यक्त केले. प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या शिवाजीनगर येथील मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, मॉडर्न अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मॉडर्न अध्यापक महाविद्यालयांचा पदवीग्रहण सोहळ्यात ते बोलत होते. यावेळी संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, सहसचिव प्रा. ज्योत्स्ना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, उपसचिव डॉ. प्रकाश दीक्षित, डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, प्रा. कल्याणी जोशी, डॉ. सीमा दामले उपस्थित होते. आभार प्रा. रोहीदास जगताप यांनी मानले.

व्यक्तित्व के विकास वाली दी जाए शिक्षा

डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे का प्रतिपादन

संवाददाता

पुणे. शिक्षा से सिर्फ छात्रों को डिग्रियां ही न मिलें, बल्कि उससे व्यक्ति बनना चाहिए. उसके साथ ही नीतिमत्ता का भी विकास होना चाहिए. ऐसा प्रतिपादन शिक्षा विशेषज्ञ डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे ने किया. उन्होंने आगे कहा कि डिग्री हासिल करने वाला व्यक्ति होशियार व विवेकी होता है. आज जो शिक्षा ने विकास किया है, वह आश्चर्यजनक है.

प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी संचालित तीन कॉलेजों के पदवीदान समारोह का हाल ही में आयोजन किया गया. इस अवसर पर डॉ. देशपांडे ने उक्त विचार व्यक्त किए. उन्होंने आगे कहा कि यहां के युवाओं को समाज के प्रति जिम्मेदार रहकर कोई तो जिम्मेदारी अपने कंधे पर उठानी चाहिए. समाज परिवर्तन के लिए हम कटिबद्ध हैं, ऐसा आश्वासन हम एक तरह से समाज को देते हैं. उसके अनुसार ही युवाओं को काम करना चाहिए, ऐसा भी डॉ. देशपांडे ने कहा.

आगामी क्रांती 'एआय'वर आधारित

'प्रोग्रेसिव्ह'च्या पदवीप्रदानावेळी डॉ. देशपांडे यांचे मत

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'आगामी क्रांती' आर्टिफिशियल इंटेलिजन्सवर (कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर) आधारित आहे. मॅट्रॉनो स्पर्धा करत असत तंत्रज्ञान अस्तित्वात येऊ पाहत आहे. परिवर्तन आणि विनाश अशा दुहेरी बाजू या तंत्रज्ञानाला आहेत. या तंत्रज्ञानाकडे आपल्याला दक्षतेने पाहण्याचे हवे,' असे मत 'सेड'चे डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या तीन महाविद्यालयांचा पदवीप्रदान समारंभ नुकताच पार पडला. या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. देशपांडे बोलत होते. 'पदवी पेणारी व्यक्ती ही प्रौढ, समंजस, हुशार आणि विवेकी असते. आज झालेल्या शिक्षणाचा विकास आपल्याला निमित्त करणारा आहे,' असेही डॉ. देशपांडे यांनी सांगितले. सोसायटीचे कार्यध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, सहसचिव ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर, उपसचिव डॉ. प्रकाश

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या तीन महाविद्यालयांचा पदवीप्रदान समारंभ नुकताच पार पडला. या वेळी विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र देताना डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे. (डावीकडून) डॉ. गजानन एकबोटे व ज्योत्सना एकबोटे उपस्थित होते.

दीक्षित, डॉ. निवेदिता एकबोटे, डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, प्रा. कल्याणी जोशी, डॉ. सीमा दामले उपस्थित होते. डॉ. देशपांडे म्हणाले, 'य देशातील शैक्षणिक संस्था समाजातील गरजांची पूर्तता करणारी सामाजिक संस्थाने आहेत. या संस्थांनामधून बाहेर पडणारा युवावर्ग देशाला आपस्त करत आहे. हे काम प्रालम्भेच्या माध्यमातून केले जाते. पदवी हा केवळ एक टप्पा असून, तो ओलांडून आपल्याला पुढे जायचे आहे. समाजात

संस्कृती भेदाच्या, आरोग्य, शिक्षण, वेरोजगारीच्या विषमतेच्या समस्या आहेत. ज्ञानाने ते सोडवण्या पाहिजेत. आपल्याला समाजविकतेचे पान असायला हवे. बाह्यी लोकसंख्या महत्वाचे संकट आहे. त्वसद्री लोकसंख्या नियंत्रित केली पाहिजे आणि त्याची सुरुवात आपल्यापासून झाली पाहिजे.' डॉ. गजानन एकबोटे म्हणाले, 'शिक्षण हे कवचकुंडलासारखे असते. ही कवचकुंडले सर्व विद्यार्थ्यांना

आवश्यक आहेत. विशेषतः विद्यार्थिनींनी आपल्या पायावर उभे राहणे गरजेचे आहे. त्यासाठी त्यांनी परिश्रम घ्यावे. आजच्या स्पर्धात्मक युगात कोणत्याही कठीण प्रसंगाला तोंड द्यायचे असेल, तर नेहमी सकारात्मक विचार करणे आवश्यक आहे. कष्ट, प्रामाणिकपणा, आत्मविश्वास, वीरप्रांचे मार्गदर्शन घेणे या गोष्टी भावी जीवनात यशस्वी होण्यासाठी महत्वाचे आहे,' असे त्यांनी सांगितले.

शिक्षण हे व्यक्ती व नीतिमत्ता घडविणारे असावे - अनिरुद्ध देशपांडे

पुणे, दि. २२ (प्रतिनिधी) - 'स्वातंत्र्यानंतरच्या कालखंडातील हा प्रगतीचा महत्वाचा टप्पा सध्या सुरू आहे. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानामुळे मोठी प्रगती झाली आहे. देशाच्या अंतराळातील मोहिमा हे याचे उदाहरण आहे. आपले शिक्षण हे व्यक्ती निर्माण करणारे, नीतिमत्ता निर्माण करणारे आणि नीतिमत्ता असणारे हवे,' असे मत 'बीएमसीसी'चे माजी प्राचार्य प्रा. अनिरुद्ध देशपांडे यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी संचालित तीन महाविद्यालयांच्या पदवीप्रदान समारंभात डॉ. देशपांडे प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. यावेळी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्यध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे, सचिव प्रा. श्यामकांत देशमुख, सहसचिव ज्योत्सना दीक्षित, प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, प्रा. कल्याणी जोशी, प्रा. डॉ. सीमा दामले उपस्थित होते.

प्रा. देशपांडे म्हणाले, पदवी घेणारी व्यक्ती ही प्रौढ, समंजस, हुशार आणि विवेकी असते.

आज झालेला शिक्षणाचा विकास आपल्याला स्तिमित करणारा आहे. आपल्या मनातील कल्पना आणि बुद्धी यांचे एकत्रीकरण करून त्याचा विचार समाजासाठी केला पाहिजे. समाजाच्या परिवर्तनासाठी आपण कटिबद्ध झालो आहोत, असे आश्वासन आपण समाजाला पदवी घेतल्यानंतर नकळतपणे देत असतो. माहिती हा ज्ञानाचा एक भाग असतो. ज्ञान हे प्रगल्भतेचाच एक भाग असतो.

प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे म्हणाले, शिक्षण हे कवचकुंडलासारखे असते. ही कवचकुंडले सर्वच विद्यार्थ्यांना आवश्यक आहेत. आजच्या स्पर्धात्मक युगात कोणत्याही कठीण प्रसंगाला तोंड द्यायचे असेल, तर नेहमी सकारात्मक विचार करणे गरजेचे आहे.

मॉडर्न अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, शिवाजीनगर, मॉडर्न अध्यापक महाविद्यालय तीनही महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्रांचे वितरण करण्यात आले. प्रा. डॉ. सीमा दामले यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ. रोहिदास जगताप यांनी आभार मानले.

सकाळ

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशनचे पदवीप्रदान उत्साहात

पुणे, ता. २३ : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी संचालित तीन महाविद्यालयांतील एक हजार ६०० विद्यार्थ्यांना पदवीप्रदान करण्यात आली. गुणवंत विद्यार्थ्यांना 'बीएमसीसी'चे माजी प्राचार्य आणि शिक्षण तज्ज्ञ डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे यांच्या हस्ते पदवी देण्यात आली.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्यध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, सहसचिव, पुणे महापालिकेच्या महिला व बालकल्याण समितीच्या अध्यक्षा ज्योत्सना एकबोटे, प्रा. सुरेश तोडकर,

उपसचिव डॉ. प्रकाश दीक्षित, प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्य डॉ.

शिवाजीनगर : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या महाविद्यालयांमधील विद्यार्थ्यांना पदवीप्रदान करण्यात आली. या वेळी डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे, डॉ. गजानन एकबोटे यांच्यासह संस्थेचे पदाधिकारी.

राजेंद्र झुंजारराव, प्रा. कल्याणी जोशी, प्रा. डॉ. सीमा दामले आदी उपस्थित होते.

डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे म्हणाले, "विज्ञान, तंत्रज्ञानामुळे मोठी प्रगती झाली. पदवी घेऊन बाहेर पडणाऱ्या युवकांनी समाजाची जबाबदारी घेतली पाहिजे. शिक्षण हे व्यक्ती आणि

नीतिमत्ता निर्माण करणारे असावे. शैक्षणिक संस्था समाजातील गरजांची पूर्तता करणारी संस्थाने आहेत. समाजात संस्कृती भेदाच्या, आरोग्य, शिक्षण, वेरोजगारीच्या विषमतेच्या समस्या आहेत. ९० टक्के जनतेला ११ टक्के संपत्ती मिळते. २३ टक्के संपत्ती ही एक टक्के लोकांच्या हातात

आहे. ज्ञानाने ही दरी भरून काढली पाहिजे."

डॉ. गजानन एकबोटे म्हणाले, "स्पर्धेच्या युगात कठीण प्रसंगाला तोंड देण्यासाठी नेहमी सकारात्मक विचार करणे गरजेचे आहे. मनाचा आणि शरीराचा फिटनेस महत्वाचा आहे."

Pune, Pune-Today
24/02/2020 Page No. 3

MODERN ACHIEVEMENTS

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

ओडिसा येथे दि. ९ फेब्रुवारी २०२० रोजी पार पडलेल्या मिस्टर इंडीया शरीर सौष्ठव स्पर्धेत “ज्युनिअर मिस्टर इंडीया २०२०” किताब मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर चा खेळाडू “वसिम युसूफ शेख” M.Com Part II याने मिळवल्या बद्दल हार्दिक अभिनंदन पुढील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा !! यापुर्वी वसिम ने केलेल्या कामगिरीचा आढावा घेऊयात यातूनत त्याची मेहनत आणि जिद्द आपणास कळेल.

- मागील वर्षी मिस्टर इंडीया स्पर्धेत ग्रुप मध्ये दुसरा क्रमांक
- सलग दोन वर्षे महाराष्ट्र श्री
- मागील वर्षी पुणे श्री
- पुणे विद्यापीठाचे प्रतिनिधीत्व
- सलग दोन वर्षे प्रोग्रेसिव्ह श्री
- शिवाजीनगर व गणेशखिंड दोन्ही मॉडर्न श्री स्पर्धेत विजेता

MODERN ACHIEVEMENTS

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

MODERN ACHIEVEMENTS

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

Winning team and Runner-up team of the Throwball Competition and Dodgeball Competitions respectively. The matches were held on 19.2.2020

Congratulations

Image Courtesy: Google

MODERN ACHIEVEMENTS

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

गुरुवर्य शंकरराव कानिटकर क्रीडा महोत्सवात क्रिकेट मध्ये विजयी संघ 19.2.2020

Congratulations

Image Courtesy: Google Images

MODLIB

MODERN ACHIEVEMENTS

JUNIOR COLLEGE

Junior College scholars Sanmitra, Ronit, Chinmay and Ashutosh received Gold and Silver medals in Science and English Olympiad, under the valuable guidance of Prof. Ann Joy, Department of English and Prof. Ashwini Deshkar, Department of Zoology on 13th February 2020.

MODERN ACHIEVEMENTS

पुणे आकाशवाणी पर दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२० रात 10.00 बजे "कलश" हिंदी कार्यक्रम के अंतर्गत "आधुनिक मीरा : महादेवी वर्मा" विषय पर वार्ता प्रसारित हुई थी।

डॉ. प्रेरणा उबाळे, हिंदी विभाग प्रमुख, मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर का कहना है -

“ मेरे लिए यह महत्वपूर्ण है क्योंकि यह मेरा पहला रेकॉर्डिंग है और अत्यंत सुंदर अनुभव पुणे आकाशवाणी से मिला । अपने जीवन में मैंने आठ वर्ष शास्त्रीय गायन सीखा परंतु किसी कारणवश वह छोड़ना पड़ा..... बहुत बुरा लगा थाअपना गायन पुणे आकाशवाणी से सबको सुनाई दे, यह इच्छा अधूरी ही रह गई..... और बाद में कभी यह नहीं लगा कि वहाँ जाना चाहिए।संगीत कहीं पीछे छूट गया। परंतु कुछ दिनों पहले आकाशवाणी से ही न्योता आया तो अपना गीत नहीं परंतु अपनी आवाज रेकॉर्ड होगी, यह बड़ी खुशी की बात थी। साथ ही हिंदी की प्रख्यात कवयित्री महादेवी वर्मा जी पर वार्ता लिखनी है, यह खुशी को दुगुनी करनेवाली बात थी। देवकी कुलकर्णी जी बहुत अच्छा विषय मुझे दिया था.....फिर क्या, यह अवसर खोना नहीं था ।,..... हाल ही में रेकॉर्डिंग हुई और आज यह प्रसारित हो रहा है। धन्यवाद पुणे आकाशवाणी।”

Congratulations
Your Dream
has Come
True!

MODERN ACHIEVEMENTS

Student of MSc. Physics Part-II **Mrudul Modak** won the **Best Poster Presentation Trophy** at Raman Memorial Conference (RMC-2020) held at Savitribai Phule Pune University, Pune on 14th-15th February 2020.

MRUDUL MODAK

MODERN ACHIEVEMENTS

CONGRATULATIONS.....

MRUDUL MODAK

SHREYA PATIL

Mrudul Modak and Shreya Patil, Students of M.Sc.-II (Physics), PES Modern College Of Arts, Science and Commerce Shivajinagar(Autonomous), were awarded a Memento for participation and excellent performance in Poster competition held on 28th and 29th February 2020 at the prestigious The Giant Metrewave Radio Telescope (GMRT) Observatory, Khodad on the occasion of National Science Day. Mrudul Modak, Shreya Patil and Pradnya Aher's Posters were selected for participation at Raman Memorial Conference held on 14th and 15th February 2020 at SPPU and Mrudul Modak was awarded 3rd Prize in Poster competition.

MODERN ACHIEVEMENTS

वृत्तरत्न सम्राट विचारमंचाच्या वतीने विचारवंत, राजकीय, सामाजिक नेते आयु. वसंतदादा साळवींच्या हस्ते, वनशीव सरांच्या अध्यक्षतेखाली **डॉ. निशा भंडारे**, मराठी विभागप्रमुख यांचा दि. १७ फेब्रुवरी २०२० या दिवशी सत्कार करण्यात आला.

MODERN ACHIEVEMENTS

Aniket Gurav, student of M. A. History got selected as **Taxation Assistant Officer**, Central Government on 29-2-2020.

Heartiest congratulations Aniket !!!

Image Courtesy: Google

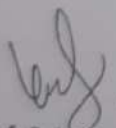
MODERN ACHIEVEMENTS

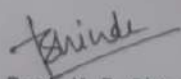
Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous),
Shivajinagar, Pune-5
Department of Mathematics

Heartiest congratulations to...

- 1) Renuka Jagtap (M.Sc.-I)
- 2) Rutuja Vetel (M.Sc.-I)
- 3) Shantanu Ghumatkar (T.Y.B.Sc)

for receiving **Bhaskaracharya Pratishthana Scholarship**
to pursue higher studies.

Prof. P. V. Gadagkar
Coordinator
(PG-Mathematics)

Prof. K. R. Shinde
Coordinator
(PG-Mathematics)

Dr. A. N. Bhavale
Head,
Department of Mathematics

 Samsung Triple Camera
Shot with my Galaxy A50

MODERN ACHIEVEMENTS

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व रोटरी क्लब ऑफ सिंहगड रोड यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित **"Rotary Water Olympiad 2020"** आपल्या पुणे विद्यापीठामध्ये पार पडली या मध्ये आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी **स्वप्निल रविंद्र पवार, SYBSc, Div. B** याने 'पेपर प्रेसंटेशन' मध्ये प्रथम क्रमांक मिळवला, तसेच त्याला आपल्या विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर व किलोस्कर ब्रदर्स, च्या सर्वे सर्वा डॉ. प्रतिमा किलोस्कर यांच्या हस्ते **"रोटरी जलदूत"** म्हणून गौरविण्यात आले. मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर पुणे 05 तर्फे स्वप्निल चे व त्याचे मार्गदर्शक शिक्षक व पालक यांचे हार्दिक अभिनंदन.

मॉडर्न महाविद्यालयाला पन्नास वर्ष पूर्ण झाल्यानिमित्त तसेच पुणे जिल्ह्यामधील विविध कॉलेज अंतर्गत विज्ञान प्रदर्शन मध्ये आपल्या महाविद्यालयातील स्वप्निल रवींद्र पवार द्वितीय वर्ष विज्ञान या विभागात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्याने पुण्यामधील कॉलेज अंतर्गत विज्ञान प्रदर्शनामध्ये सलग पाच कॉलेजमध्ये बक्षीस मिळवले.

१) एस पी कॉलेज पुणे , भूगोल विभाग द्वितीय क्रमांक

२) नवरोजी वाडिया कॉलेज पुणे, वनस्पती शास्त्र विभाग.

"बोटानिका २०२०"प्रथम क्रमांक.

३) मॉडर्न कॉलेज गणेश खिंड पुणे "अनुभूती" २०२०. प्रथम क्रमांक

४) सिंहगड करंडक २०२० द्वितीय क्रमांक

५) १६ वे राज्यस्तरीय गांधी विचार शिबिर यामध्ये सक्रिय सहभाग.

6) National Conference on Emerging trends in Life Sciences.Participate.

7) Indian National Science Congress Association 2020 (Student Member) Government of India.

MODERN ACHIEVEMENTS

FAREWELL FUNCTION

Prof. Dr. Madhu Manohar Satam. Head, Department of Economics retired on 29th February 2020.

Prof. Madhu Satam before her exit from the HODs WhatsApp Group of Modern College, Shivajinagar on 29.2.2020 wrote-

“Good bye dear authorities and colleagues. Before I exit this HOD group, I would like to thank each and everyone for being so helpful, kind and cooperative. I could work for last 35 years in this college with all your support. Thank you Principal Sir, all Vice Principals and HODs. Regards and best wishes...”

प्रा. डॉ. मधु साटम

*** निरोप समारंभ ***

मॉडर्न कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय शिवाजीनगर पुणे- ५ मधील प्रो. डॉ. मधु साटम ३६ वर्षांच्या प्रदीर्घ सेवेनंतर निवृत्त होत आहेत महाविद्यालयात त्या अर्थशास्त्र विभाग- प्रमुख म्हणून कार्यरत होत्या, त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली ६ विद्यार्थ्यांनी पी.एच.डी. पदवी संपादन केली आहे. महाविद्यालयातर्फे आज त्यांचा निरोप समारंभ आयोजित केला होता. त्यावेळी प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंझारराव, प्रोग्रेव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव प्रा. शामकांत देशमुख मॉडर्न महाविद्यालयाच्या उपप्राचार्या डॉ. अमृता ओक माजी प्राचार्या अ.ग.गोसावी सर्वविभाग प्रमुख शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

Divya Marathi Newspaper

1.3.2020

RETIREMENT FUNCTION

Principal Dr.R.S.Zunjarrao, Retired Principal Dr.A.G.Gosavi, Vice Principals Prof. Shamkant Deshmukh, Prof. S.R.Chaudhari, Prof. Dr.Amruta Oke, Prof.Dr.P.G.Dixit, Prof.Dr.A.H.Shende, Prof. Vikram Phale, Prof.Dr.Perna Ubale, Assistant Librarian Shri. Prakash Sable and various other teaching and non-teaching staff greeted Prof.Madhu Satam a Happy Retirement Life.

NEWS PAPER CLIPPINGS DURING FEBRUARY 2020

Online newspapers and online services based on newspapers are becoming increasingly popular and useful in current digital age. These services helped libraries in reaching out users wherever they are and also save time of the users. The newspaper clippings are also known as press clippings in some libraries .

[Ref: Gaur, Ramesh C., Chand, Mahesh, Gaur, Kavita & Yadav, Amar Singh. (2013). *Online Newspaper Clippings and News Services for Libraries: Experiences in Indian Libraries*.

Accessed from <http://library.ifla.org/240/1/153-gaur-en.pdf>]

Clipping is the cutting-out of articles from a paper publication. Newspaper clippings are often used when people have to write a report or make a presentation or for future reference.

The Modern College, Shivajinagar Library subscribes to Ten (10) English Newspapers and Eleven (11) Marathi Newspapers which are referred by the students and staff. The Library has a practice of posting notifications of important news related to Education, UGC, NAAC, Savitribai Phule Pune University on the WhatsApp Groups of Staff.

Father of Library Science, Dr. S.R.Ranganathan's Fifth Law of Library Science states that '*Library is a Growing Organism*'. It means that a library should be a continually changing institution, never static in its outlook. Books, methods, and the physical library should be updated over time.

As an implication of the Fifth Law of Library Science, the Modern College Library has also updated the ways of keeping and maintaining the Newspaper Clippings. From July 2019- September 2019 Issue of *MODLIB Bulletin* has introduced E-newspaper Clippings Service through which it will have a global viewership/user base, no maintenance required, storage space issues will be solved and any user, anytime, at any place can have an access to the Newspaper Clippings Service.

The E-Newspaper Clippings Section is divided into ***Education, Research, Science and Technology, Health, Contribution of Institutions towards the Society, Miscellaneous*** .

सकाळ

गुणवत्तेवर भर, चौफेर टोलेबाजी

शिक्षण

संजय धांडे

माजी संचालक, आयआयटी कानपूर

देशाच्या २०२० च्या अर्थसंकल्पामध्ये उच्च शिक्षण आणि कौशल्यविकासावर भर देऊन बऱ्याच नवनवीन घोषणा केल्या. या सर्व घोषणा लक्षात घेता सरकार शिक्षण क्षेत्रात गुणवत्ता वाढविण्यावर भर देत आहे, हे लक्षात घेते. तसेच, शिक्षण आणि नोकरी यांचे समीकरण सुधारण्याचा प्रयत्नही दिसून येत आहे.

शिक्षण क्षेत्राकरिता ९९,३०० कोटी रुपयांची भरघोस तरतूद करण्यात आली आहे. याशिवाय, शिक्षण क्षेत्रात वित्तीय साहाय्य वित्तीय भागीदारी यांचाही उल्लेख आहे. अर्थातच, ज्या शिक्षण संस्था खासगी आहेत, त्यांना याचा फायदा होण्याची शक्यता आहे. तसेच, नागरी संस्थांतून नवी ऑप्टीमिझेशन योजना असल्यामुळे नोकरीची सुरुवात तरी अनेक विद्यार्थ्यांना करता येणार आहे. त्यात फक्त अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांचा विचार नसून सर्व शाखांचा विचार आहे, ही महत्त्वाची गोष्ट आहे. आज भारतात डॉक्टरांची संख्या कमी असल्यामुळे समाजात खूप अडचणी निर्माण होत आहेत. त्या दूर करण्यासाठी जिल्हास्तरीय रुग्णालयात एक वैद्यकीय महाविद्यालय खासगी क्षेत्राच्या सहकार्याने उभारण्याचा संकल्प आहे, हे नमूद करणे आवश्यक आहे.

पोलिस विद्यापीठ स्वागतार्ह

भारतात कायदा आणि सुव्यवस्था यांचे महत्त्व लक्षात घेता राष्ट्रीय पोलिस विद्यापीठ बनविण्याचा संकल्प अर्थसंकल्पामध्ये आहे, ही एक स्वागतार्ह बाब आहे. अशा संस्थांची नितांत गरज आहे. आज अशा संस्था प्रत्येक राज्यात असायला पाहिजेत. त्यामुळे उत्कृष्ट दर्जाचे अधिकारी बनविण्यास मदत

होणार आहे. तसेच, बऱ्याच वेळा गुन्द्यांची उकल करणाऱ्या न्यायवैद्यक क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांची कमतरताही देशात आहे. यादृष्टीनेही अर्थसंकल्पात ज्या घोषणा करण्यात आल्या आहेत, त्या स्वागतार्ह आहेत. ज्या विभागात माणसांची कमतरता आहे, त्यामध्ये स्नातक बनविणे हे शिक्षण क्षेत्राचे कर्तव्य आहे आणि अशा उपक्रमांना चालना देणे हेही सरकारचे काम आहे. या दृष्टिकोनातून चांगले उपक्रम सादर करण्यात आले आहेत.

'इंड-सेट'ची घोषणा महत्त्वाची

शिक्षण क्षेत्रात भारत आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नावाजला जातो. मात्र, बाकीच्या देशांतून भारतात शिकायला येणाऱ्या मुला-मुलींची संख्या कमी आहे. अशा परिस्थितीत आशिया आणि आफ्रिका या खंडातून भारतात विद्यार्थी यावेत, साठी 'इंड-सेट' (INDSAT) नावाची प्रवेश परीक्षा सुरू करण्याची घोषणा करण्यात आली आहे. भारत हा आंतरराष्ट्रीय स्तरावर शिक्षण क्षेत्रातही एक महाशक्ती बनू शकतो. त्यादृष्टीने उचललेले हे पहिले पाऊल आहे. आज भारतातील शिक्षण हे आंतरराष्ट्रीय स्तरावर उच्च व्हायचे असेल, तर त्याकरिता बऱ्याच गोष्टी करण्याची आवश्यकता आहे. त्यातील एक भाग म्हणून इंड-सेटकडे पाहता येईल.

तरतूदी

- शैक्षणिक क्षेत्रासाठी ९९ हजार ३०० कोटी रुपयांची तरतूद
- कौशल्यविकास योजनांसाठी तीन हजार कोटी रुपये
- देशात नवे शैक्षणिक धोरण तयार करणार
- राज्यांशी चर्चेनंतर प्राथमिक तयारी करून नवे धोरण जाहीर केले जाणार
- उत्तम शिक्षक आणि अन्य सुविधांसाठी मोठ्या प्रमाणावर निधी उपलब्ध करणार
- शिक्षण क्षेत्रात परकी गुंतवणुकीस परवानगी देणार

परिणाम

- नव्या अभियंत्यासाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थेत एक वर्षाचा अंतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याचा प्रस्ताव असल्याने अभियांत्रिकीच्या विद्यार्थ्यांसाठी फायदेशीर

पुढील पाच वर्षांची दिशा

- भारतात माध्यमिक शिक्षणात आमूलाग्र बदलाची आवश्यकता आहे. इयत्ता नववी ते बारावी या चार वर्षात शिक्षणाचा पाया फार महत्त्वाचा ठरतो. यादृष्टीने राज्य सरकार आणि केंद्र सरकार यांनी मिळून माध्यमिक शिक्षणात कशा सुधारणा करायची गरज आहे, याचा विचार करायला हवा. त्यादृष्टीने अर्थसंकल्पात तरतूद करणे आवश्यक आहे.

Pune, Main
02/02/2020 Page No. 6

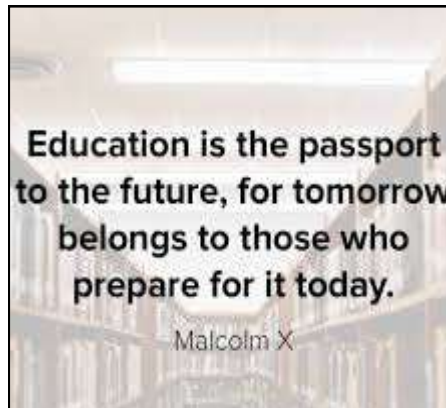

Image Courtesy: Google Images

MODLIB

Section : Education

विद्यापीठात सुरू होणार रेखाचित्र पदविका अभ्यासक्रम

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ४ - गुन्हेगार शोधण्यासाठी रेखाचित्राचा तपासामध्ये मोठा उपयोग होतो. रेखाचित्र काढण्यासाठी स्वतंत्रपणे असे कोणतेही अभ्यासक्रम पारंपरिक विद्यापीठात उपलब्ध नाही. त्या पार्श्वभूमीवर खास रेखाचित्रावर सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व पुणे पोलीस यांच्यामार्फत येत्या शैक्षणिक वर्षापासून पदविका अभ्यासक्रम सुरू करण्यात येणार आहे. या

कुठलाही गुन्हा घडला, की पोलीस यंत्रणेकडून संशयिताचे रेखाचित्र प्रसिद्ध केले जाते. त्यातून अनेक गुन्हे उघडकीस येण्यास मदत होते. शाब्दिक वर्णनावरून हुबेहूब रेखाचित्र रेखाटली जातात. त्याचे कौशल्य कसे अवगत करायचे, त्याबाबतचा खास अभ्यासक्रम उपलब्ध नाही. त्या पार्श्वभूमीवर पुणे पोलीसांच्या सहाकायनि विद्यापीठामार्फत रेखाचित्रावर खास अभ्यासक्रम सुरू केला जाणार आहे. त्याबाबतचा सामंजस्य करार येत्या महिन्यात विद्यापीठ व पुणे

पुणे पोलीसांसह
सामंजस्य करार येत्या
महिन्यात होणार

पोलीस यांच्यात होणार आहे.

हल्ली अनेकदा संशयित व्यक्ती परिसरातील सीसीटीव्हीमध्ये टिपली जाते. संशयित सीसीटीव्हीच्या कक्षेत येईलच, असे नाही. कधी गुन्हेगार चेहरा झाकून घेतात, रुमाल गुंडाळतात. कॅप घालतात. त्या प्रकारच्या आकृतीची ठेवण, देहाकृती, वजन, बांधा, उंची, कपडे, ठेवण, एखादी लकब, चालण्याची ढब या साऱ्यांच्या निरीक्षणातून रेखाचित्र काढले जाते. अशा रेखाचित्रकांराची संख्या तुलनेने कमी आहे. त्यात शास्त्रीय पद्धत येण्यासाठी हा अभ्यासक्रम उपयुक्त ठरणार आहे.

या अभ्यासक्रमातून रेखाचित्राकार मनुष्यबळाची उपलब्धता होणार आहे. हा अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी कुलगुरू डॉ. नितीन कर्मळकर यांनी पुढाकार घेतला आहे.

प्रभात

Wed, 05 February 2020

epaper.eprabhat.net/c/4869040

Section : Education

Will online degrees set the benchmark

Post the budgetary announcements, online education in higher education institutes will allow students to harness the benefits of convenience

With Union Finance Minister Nirmala Sitharaman announcing in her Budget 2020 speech that the top 100 educational institutions in the National Institutional Ranking Framework (NIRF) will be offering full-fledged degree programmes online, the focus now is on providing quality education across the spectrum, more specifically to the deprived sections of the society. However, the infrastructure will be critical to ensure the wider reach and seamless delivery of the content.

Legal validity

Bhushan Patwardhan, vice chairman of the University Grants Commission (UGC), says that the online degree programmes are aimed at improving the country's gross enrolment ratio (GER) in higher education, and UGC will strictly verify the degrees offered online to avoid any compromise with the quality.

"The industries are no longer interested in vanilla degrees, as they want professionals with relevant skills and knowledge. The online curriculum will have to be of high quality to make the students job-ready, otherwise, the increase in enrolment ratio will serve no purpose," he says.

The UGC will be responsible for the legal validity of the online degrees and will follow an approval process similar to the one already in place for online courses.

"But, for these online programmes to gain academic validity, the mindset of the society must change," says Patwardhan, adding that blended learning is the only way to uplift the education sector because as we move forward in the future, institutional boundaries will dissolve.

Earlier, UGC had drafted the UGC (Online Courses) Regulations, 2018, which made HEIs eligible to offer online courses if they were accredited by the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) with a valid minimum score of 3.26 on a 4-point scale. The institutions must also be in the top-100 in overall category in the NIRF for at least two years in the previous three years.

Quality and credibility

What will add to the lure of online degrees is the recent government regulation, which stipulates that online degrees are to be treated at par with regular degrees.

"Employers understand the constraints of many students

IITs to retain USP

"Technical courses are the hallmarks of quality in the IITs and several lakh students compete every year to receive an admission. They require heavy practical coursework and thus cannot be offered in the online mode," says Venu Ramgopal Rao, director of IIT Delhi, which will only offer its non-technical courses in the online mode. The entry criteria for these online programmes will be relaxed but candidates will be assessed through an exam for course completion, Rao says.

to study full-time programmes, which explains the wide acceptance of the online study mode by employers both in India and worldwide," says Ajit Chauhan, chairman, Amity University Online, which has been granted approval for offering 24 online programmes at both the undergraduate and postgraduate levels.

"Any degree coming from a UGC recognised university with international accreditations from the UK and the US would set the benchmarks for credibility of online degrees," he adds.

Why the upsurge

The growth of the online learning industry at a rate of 25% every year underscores its growing acceptance.

"Factors such as convenience, comfort and versatility in pursuing the path to career advancement and

skill upgradation have further contributed to its burgeoning effect," says Chauhan.

The acknowledgement of the online mode of delivering higher education will see greater collaboration between educational institutions and edtech platforms, says Raghav Gupta, managing director, India and APAC, Coursera.

"It is easy to predict that the majority of the learning in the near future will happen online and even on-campus programmes will have a substantial online component." Considering India's target to achieve a GER of 35% by 2025, there is a need to allow more quality-driven institutions to harness the power of online learning. "Changes in textbooks and syllabus cannot keep pace with the rate at which technology is evolving which makes online learning imperative and not just a catalyst in the fast-changing environment," Gupta says.

Assessment procedure

HEIs, while making online education more accessible and affordable, must devise an exam system that tests students' critical thinking and analytical skills," says Vidya Yeravdekar, pro-chancellor, Symbiosis International University (SIU).

"Courses in humanities, management, commerce that require less practical component can be offered through online mode," Yeravdekar adds.

With inputs from

Sheetal Ranchariya, Shivangi Mishra, Jagriti Kumari and Rajlakshmi Ghosh

Times of India 10-2-2020

Image Courtesy: Google Images

Now, MCA to be 2-yr course; students & colleges to gain

To Be In Effect
From Coming
Academic
Season

Hemali Chhapia
@timesgroup.com

Mumbai: In a landmark decision, Master of Computer Application (MCA) will henceforth be a two-year programme—the reduction of one year will largely benefit students and colleges.

Classrooms meant for the three-year course will be deployed for other courses and additional faculty could be posted for newer programmes.

The decision will be put into effect from the coming academic season. The All India Council of Technical Education (AICTE), which worked with the University Grants Commission to cut the tenure of the three-year MCA course, said the move was prompted by the fact that the number of students coming in from unrelated streams

PLEA IN SC OVER PHARMACY COLLEGES

> As per AICTE, there has to be clarity on whether India needs more pharmacy colleges
> Some institutes have filed a plea in SC against this view

> The matter is sub judice & AICTE will accept new applications
> The decision to consider these applications will be taken after SC ruling

such as commerce, arts and basic sciences had fallen.

The decision will see neither the course content being reduced nor will it affect programme hours though.

The three-year programme was started in the late 1990s to cater to the large demand from the IT industry that lapped up not only BTech computer science and IT graduates, but even pass-outs from courses such as BSc (information technology), BSc (computer science) and BCA (bachelors in computer application).

When the industry demand was still not met, MCA was introduced to allow just about anyone to switch to the computer science stream.

Therefore, students from pure sciences and those from commerce and arts with mathematics as a subject also signed up to learn the basics of coding in the first year and then move on to the advanced level in the second.

Meanwhile, those from courses such as BSc (IT) or BCA or BSc (CS) got into MCA under the lateral entry system directly into the second year.

"But in the last four to five years, the demand for people from the IT industry has fallen; they are recruiting very few people even from BTech computer science and IT," said AICTE chairman Anil Sahasrabudhe.

"So, there is no admission taking place in the first year

of MCA from BSc physics or chemistry or from the BCom course in almost all the colleges in the country," the AICTE chairman Anil Sahasrabudhe added.

Currently, MCA courses largely see students with a computer science background join in.

These are students who do not need the introductory first year.

"So we are repeatedly getting pleas from the colleges that all admissions are in the second year, but because Master of Computer Application (MCA) is theoretically a three-year course, colleges have to maintain classrooms and faculty as per the three-year programme. We hence spoke to UGC and they understood the problem and allowed us to make this a two-year programme with inputs of students from BSc IT, CS and BCA," said Sahasrabudhe.

The gates, though, are not closed for students who wish to take the MCA course from other streams.

Colleges have been asked to run a short bridge course to bring such students up to speed with the rest.

Times of India 12-2-2020

NEWS PAPER CLIPPINGS DURING FEBRUARY 2020

Section : Education

'एमिनन्स' साठी लॉबिंग करू

उच्च व तंत्रशिक्षण
मंत्री उदय सामंत
यांची माहिती

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'गेल्या सरकारने पाच वर्षांत शिक्षणासाठी दिल्लीत लॉबिंग केले नसेल; पण सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला 'इन्स्टिट्यूट्स ऑफ एमिनन्स'चा (आयओई) दर्जा मिळण्यासाठी दिल्लीत लॉबिंग (पाठपुरावा) करू,' अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांनी नुकतीच दिली.

सामंत यांच्या पुणे दौऱ्यात 'संवाद नवीन शैक्षणिक उपक्रमाचा' हा कार्यक्रम पार पडला. या वेळी सामंत यांनी माहिती दिली. विधान परिषदेच्या उपसभापती डॉ. नीलम गोऱ्हे, कुलगुरू डॉ. नितिन करमळकर, 'सिम्बायोसिस'चे संस्थापक डॉ. शां. ब. मुजुमदार, डॉ. दीपक टिळक,

खासगी विद्यापीठांच्या शुल्कासाठी समिती

राज्यात खासगी विद्यापीठांचे शुल्क ठरविण्यासाठी संबंधित विद्यापीठाने शुल्क नियंत्रण समितीची स्थापना करायची आहे. या विद्यापीठांनी समिती स्थापन केली, की नाही, याची तपासणी आगामी काही दिवसांत करण्यात येईल. या समितीद्वारे खासगी विद्यापीठांचे वाढणारे शुल्क नियंत्रणात ठेवता येईल, अशी माहिती सामंत यांनी दिली.

मालोजीराजे छत्रपती, डॉ. गजानन एकबोटे, डॉ. पी. ए. इन्मदार, डॉ. पी. डी. पाटील यांच्यासह शैक्षणिक संस्थांचे प्रमुख प्रतिनिधी उपस्थित होते. शिवसना उपशहरप्रमुख किरण साळी, सुनील महाजन, सचिन ईटकर यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. सामंत यांनी शिक्षणसंस्थांचे प्रश्न समजून घेतले; तसेच त्यांची सोडवणूक करण्यासाठी तज्ज्ञ लोकांची समिती नेमली. या समितीत काही प्रश्न सामंत यांनी निर्णय घेऊन तातडीने संपवले. या बैठकीत आशयपूर्ण चर्चा झाल्याचे प्रतिनिधींनी सांगितले.

'आयओई'चा दर्जा विद्यापीठाला मिळण्यासाठी पाठपुरावा करण्यात राज्य सरकार कमी पडत असल्याबाबत सामंत म्हणाले, की माझ्या पहिल्या बैठकीत विद्यापीठाला 'आयओई'चा दर्जा मिळण्यासाठी राज्य सरकारची मदत लागणार आहे, अशी माहिती कोणीच दिली नाही. आता पत्रकारांनी माहिती दिल्यावर यासाठी दिल्लीत पाठपुरावा करण्यात येईल. गेल्या सरकारने शिक्षणाबाबत दिल्ली लॉबिंग केली नसेल; पण आमचे सरकार चांगल्या शैक्षणिक गोष्टींसाठी नक्की लॉबिंग करणार असल्याची माहिती सामंत यांनी दिली.

शैक्षणिक संस्थांमध्ये मराठीच फलक लावा राज्य शासनाचे स्पष्ट आदेश

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

राज्यातील विविध शैक्षणिक संस्थांमध्ये संस्थेविषयी वा अभ्यासक्रमासंदर्भातील विविध फलक लावण्यात येतात; परंतु हे फलक मराठीऐवजी इंग्रजी भाषेतच अधिक दिसतात. त्यामुळे यापुढे कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेत फलक हे मराठी भाषेतूनच लावण्यात यावेत, असे स्पष्ट आदेश राज्य शासनाचे उपसचिव सतीश तिडके यांनी परिपत्रकाद्वारे दिले आहेत.

तिडके यांनी दिलेल्या आदेशानुसार, उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या आधिपत्याखालील सर्व अकृषी विद्यापीठे, सर्व अभिमत विद्यापीठे, सर्व स्वयं अर्थसाहाय्यित विद्यापीठे आणि सर्व शासकीय, अशासकीय, अनुदानित, विना अनुदानित, कायम विना अनुदानित, तसेच मॉडेल डिग्री महाविद्यालये व परिसंस्था, तसेच तंत्रशिक्षण

संचालनालय व कला संचालनालय यांच्या आधिपत्याखालील पदव्युत्तर पदवी, पदवी, पदविका अभ्यासक्रमाच्या संस्था यामध्ये लावण्यात येणारे नामफलक मराठी भाषेतून लावण्यात यावेत. ज्या ठिकाणी नामफलक इंग्रजी भाषेत लावण्यात आलेले आहेत. तेथेसुद्धा फलक इंग्रजी भाषेसह मराठी भाषेत लावणे आवश्यक आहे. त्यासाठी सर्व संचालक व संबंधित विद्यापीठे यांनी त्यांच्या आधिपत्याखालील महाविद्यालये, तंत्रनिकेतने, परिसंस्था यांना योग्य त्या सूचना द्याव्यात. संबंधित सूचनांचे सर्व शैक्षणिक संस्थांकडून काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. यासाठी संबंधित संस्थेचे प्राचार्य, तसेच उच्च व तंत्रशिक्षणचे सहसंचालक यांनी वैयक्तिक लक्ष देऊन खात्री करावी, असे आदेशात नमूद करण्यात आलेले आहे.

Pune Edition
17 Feb, 2020 Page No. 5
Powered by : erelego.com

Maharashtra Times 15-2-2020

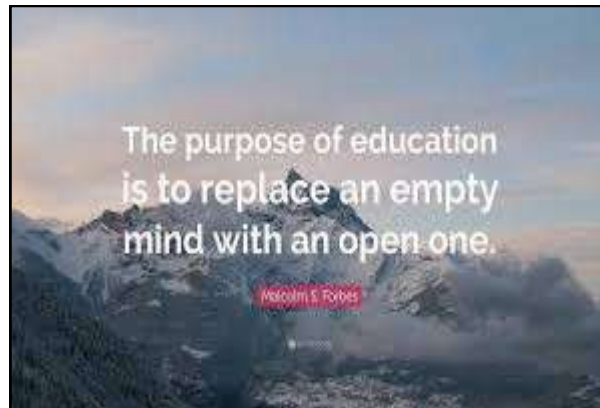

Image Courtesy: Google Images

Is the print dictionary losing meaning?

WORD VIEW The print dictionary, once considered the ultimate guide that contained everything worth knowing, seems to be losing relevance in this digital age

Manoj Sharma

manoj.sharma@hindustantimes.com

NEW DELHI: Vivek Mathur, a freelance copywriter, was quite dejected after deciding to ditch, after a decade, his print dictionary in favour of dictionary apps on his mobile phone. "Until six months ago, I always kept one in my bag, even though I was looking up words on my mobile phone. I think I was carrying a print dictionary more for sentimental reasons than anything else," the 31-year-old says.

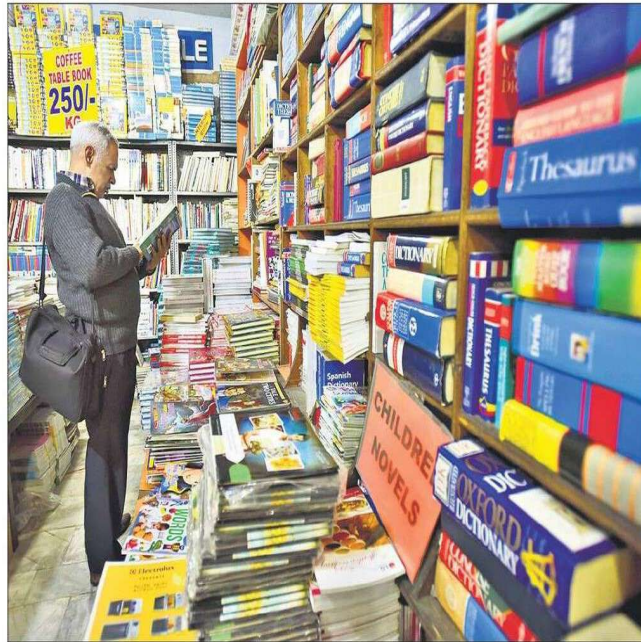
"Print dictionaries have lost their meaning in this digital age."

Mathur is not far off the mark—bookshop owners and publishers say dictionary sales have been declining in the past few years. "Until about five years ago, we used to sell 100 dictionaries a month on an average; now I hardly sell two in a month. I have had to consign most dictionaries to our extra stock section. The few dictionaries I sell are bilingual, bought mostly by foreigners learning Hindi," says Abhinav Bhami, who runs Faqir Chand & Sons, a bookstore in Khan Market.

"Even though the sale of our English dictionaries has declined over the last five years, we have seen steady growth in the digital versions of our dictionaries," an Oxford University Press (OUP) India spokesperson says.

The English print dictionaries, once considered the ultimate guide that contained everything worth knowing and took pride of place in bookshelves, seem to be fast losing their relevance in this digital age when most people prefer referring to multifunctional, interactive online dictionaries that quickly deliver a wealth of information about any word.

"Online dictionaries have made it so easy to look up a word's meaning and usage on the go. It is not easy to go look for a print dictionary every time you come across a new word. The Internet has revolutionised the concept of referring to a dictionary through audio and visuals," says Professor Niladri Dash, head, Linguistic Research Unit, Indian Statistical Institute, Kolkata. "Tomorrow's knowledge system is going to be completely digital, with the online dic-

■ A bookstore in Daryaganj selling dictionaries.

AMAL KS/HT PHOTO

tionary as its most trusted pillar."

Online dictionaries, Dash adds, will revolutionise lexicography, changing how dictionaries are compiled and presented, creating many more jobs in the field. "There is going to be more customization, with people being able to create online dictionaries according to their needs," says Dash, who specialises in corpus linguistics and language technology, and has authored several books on the subject.

Many believe that online dictionaries have made learning spoken English easier than ever before. "I never understood a print dictionary's pronunciation system comprising complicated symbols. There is no better way to learn how to pronounce a word than to hear someone speak it. Online dictionaries are living and breathing entities that speak to you, and a boon for learners of the language who belong to small towns and are from a Hindi-medium background," says Mukesh Thapak, 44, who hails from Agra and runs his own pharmaceutical company.

While schools have driven most print dictionary sales over the years, many are now doing away with them from children's schoolbags. DPS Faridabad, for

example, no longer prescribes dictionaries Class 6 onwards. "Today, language is changing fast and print dictionaries, which are updated once in several years, cannot keep up. Besides, the whole process of consulting a physical dictionary takes time," Anil Kumar, Principal, DPS Faridabad, says.

The school has introduced tablet-learning in many classes. "It makes no sense to encourage children to consult print dictionaries when Artificial Intelligence (AI) has become part of the syllabus, and children are learning how to code at a very young age. All learning is going to be digital in the future, and we need to prepare our students for that," Kumar adds.

No wonder the OUP is now marketing the recently released 10th edition of the Oxford Advanced Learner's Dictionary (OALD) as a complete learning tool rather than just a reference source. The new app has audio lesson plans, video walkthroughs and features such as iSpeaker (to help learners prepare for speaking exams and presentations) and iWriter (learners can plan and write, and review their written work).

Many believe that the print dictionaries' importance goes beyond learning a

language, as they represent the social-political-cultural context of the times we live in.

For example, recently, the OUP announced 'Samvidhaan' as the Oxford Hindi Word of the Year (HWOTY) for 2019 after it received widespread attention last year with the abrogation of Articles 370 and 35(A). The OUP said that the word was chosen as 2019 saw the values of democracy, secularism, justice, liberty, equality, and fraternity being tested on the touchstone of the Constitution 'Samvidhaan'. Similarly, the Collins English Dictionary, in its 12th edition published in 2014, included words such as 'bitcoin', 'click fraud' and 'vape' that represented the changing times.

In 2018, the OUP had announced 'Aadhaar' as the Hindi Word of the Year for 2017—and the 10th edition of the OALD released last month includes 'Aadhaar' as a new entry in both print and digital formats.

Some still swear by print dictionaries, citing their many benefits—no irrelevant pop-ups, no advertisements, and no cookies.

"Print dictionaries are the repositories of our culture and history. A print dictionary has authority, authenticity,

and value that a digital dictionary cannot match. I bought my first Oxford English dictionary in 1992 and still have that. I cannot imagine any scholarly or academic pursuit without a print dictionary," says Professor Vivek Kumar, who teaches sociology at Jawahar Lal Nehru University. "I think dictionaries, especially bilingual ones, will retain their relevance; there are many who learn English through English to Hindi dictionaries. This is how I also learned English," he adds.

"Looking up a word in a dictionary involves a lot of brain exercise, and promotes serendipity—making interesting discoveries of new words by accident. As you flip the pages looking for a certain word, many others catch your eye. This helps increase your vocabulary by a few words, though you only wanted to look up one. I have learned many new words just going through a dictionary," Aditya Sharma, a children's author, says. "I grew up in the 90s, and dictionary salesmen would often visit our schools with new editions. Even today, I keep a dictionary on my writing desk; a dictionary in front of me enables the act of writing in ways I cannot explain. It is like a guide that helps me when I get lost in the English language's maze of tricky compound nouns, plurals, adverb phrases, and latent letters."

But Sharma feels that print dictionaries need to be updated more frequently. Currently, a new edition of a print dictionary is released approximately once in five years, while most online dictionaries upload new words and revised entries every three months. These periodic uploads are called 'releases', rather than 'editions'. A new edition involves reconsidering every definition, deleting or revising outdated information, and adding new words. The first four editions of the OALD were published between 1948 and 1989 (41 years) and the next five between 1995 and 2020 (25 years), accelerating the update cycle in an attempt to ensure up-to-date lexical content.

In 2017, 'Word by Word: The Secret Lives of Dictionaries', a book written by Kory Stamper, a lexicographer who spent two decades writing dictionaries at Merriam-Webster, provides an insight into the quaint world of dictionary-making. "I am the world's biggest epistomophilic dork," she wrote while describing her job.

While Aditya Sharma believes that print dictionaries have created signposts of language development and should not be allowed to die, Dash has a different take on the future of dictionaries. "The dictionary should be brought out only for archival purposes," he says.

A HISTORY OF THE DICTIONARY

■ The earliest monolingual English dictionaries were 'hard word' dictionaries, explaining in simple form many of the strange and difficult words. Published in 1604, the first such English dictionary was Robert Cawdrey's 'A Table Alphabeticall'.

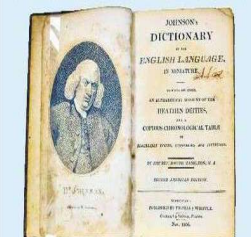

Robert Cawdrey made use of wordlists published earlier in educational texts.

■ This tradition was continued, after Cawdrey, by John Bullokar's English Expositor (1616), Henry Cockeram's English Dictionary (1623), and Thomas Blount's Glossographia (1656).

■ In 1658, Edward Phillips published 'New World of English Words', which dealt with 'hard and technical terms', most of which were borrowed from earlier dictionaries. But he was the first to subtitle his work 'A general dictionary'.

■ In 1676, Elisha Coles, a lexicographer, published 'An English Dictionary'. Though branded as a 'hard words' dictionary, it included a wide variety of terms, including everyday terms.

■ In 1755, Samuel Johnson, a bookseller's son, published 'A Dictionary of the English Language', considered to be the greatest achievement by any English-language lexicographer. It was the first one to standardise the spelling of the words apart from illustrating the meanings by literary quotations of authors like Shakespeare, Milton and Dryden. Besides, it was also a first prescriptive dictionary explaining a word's usage.

■ The first fascicle of the Oxford English Dictionary was published in 1884.

■ The first edition of the Oxford English Dictionary officially complete in 1928 with the release of final fascicle.

■ Oxford Dictionaries Online was launched in 2010.

‘सहकारातून रोजगार निर्मिती’वर संशोधन

पुणे विद्यापीठाच्या पद्मश्री डॉ. विखे पाटील सहकार अध्यासनाचा पुढाकार

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १८ - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पद्मश्री डॉ. विखे पाटील सहकार अध्यासनाच्या वतीने सहकारी संस्थांमधून होणाऱ्या रोजगार निर्मितीसंबंधी संशोधन अध्ययन हाती घेण्यात येणार असल्याचे अध्यासनाचे प्रमुख प्रा. मुकुंद तापकीर यांनी सांगितले.

यासाठी काही नागरी सहकारी बँका तसेच सहकारी पतसंस्थांची निवड करण्यात आली आहे. या संस्थांनी उपलब्ध करून दिलेली प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष रोजगार संधी आणि या सहकारी संस्थांनी कर्ज दिलेल्या विविध

व्यावसायिक संस्थांमधील नोकरीची संधी आणि त्याचा अर्थव्यवस्थेवर किती परिणाम झाला, यासंबंधी संशोधन अभ्यास करून त्यातील निष्कर्ष नीती आयोगाला सादर केला जाणार आहे. सहकारी बँकांचे व नागरी पतसंस्थांचे निवडक खातेदार व्यापारी संस्थांनी किती प्रमाणात रोजगाराची संधी उपलब्ध करून दिली यासंबंधी मुलाखतीद्वारे माहिती संकलित केली जाईल. या माहितीचे विश्लेषण करून संशोधन

अहवाल प्रकाशित करण्यात येईल, असे प्रा. तापकीर यांनी स्पष्ट केले.

यासाठी विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू प्रा. एन. एस. उमराणी, रिझर्व्ह बँकेचे संचालक सतीश मराठे, माजी सहकार आयुक्त मधुकर चौधरी, जनसेवा बँकेचे उपाध्यक्ष डॉ. राजेंद्र हिरेमठ, आणि अमित ओझे यांचे मार्गदर्शक मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे.

अध्यासनात मार्गदर्शक मंडळाची बैठक नुकतीच आयोजित करण्यात आली होती. बैठकीला संशोधन अभ्यासासाठी निवडलेल्या नागरी सहकारी बँका व सहकारी पतसंस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. या बैठकीत रिझर्व्ह बँकेचे संचालक सतीश मराठे यांनी मार्गदर्शन केले.

प्रभात

Wed, 19 February 2020

epaper.eprabhat.net/c/49174421

आधार कार्डच्या तपशिलासाठी महाविद्यालयांकडून सक्ती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : आधार कार्डचा तपशील देणे ऐच्छिक असल्याचे सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्ट केलेले असूनही काही महाविद्यालयांकडून आधार कार्डचा तपशील देण्याची सक्ती केली जात आहे. त्यामुळे आधार कार्डचा तपशील देणे ऐच्छिक असल्याचे निर्देश सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने महाविद्यालयांना देण्याची मागणी करण्यात येत आहे.

महाविद्यालयांमध्ये शिकवण्यासाठी तज्ज्ञांना निर्मित्रित केले जाते. त्या वेळी त्यांच्याकडून विद्यापीठाचा अर्ज भरून घेतला जातो. त्यात अन्य माहितीसह आधार कार्डचा तपशील देण्यासाठीही एक रकाना आहे. मात्र, त्या ठिकाणी ‘ऐच्छिक’ असे नमूद केलेले नसल्याने महाविद्यालयांकडून संबंधित तज्ज्ञांकडे आधार कार्डचा तपशील देण्याचा आग्रह धरला जात असल्याची माहिती ‘सजग नागरिक मंच’चे अध्यक्ष आणि माहिती

आधार कार्डचा तपशील देण्याची कोणतीही सक्ती नाही. आधार कार्डची माहिती देण्याचा प्रकार गैरसमजुतीतून होत असावा. महाविद्यालयांनी, आधार कार्डचा तपशील देणे ऐच्छिक आहे, याची नोंद घेतली पाहिजे.

- डॉ. एन. एस. उमराणी, प्र-कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

अधिकार कार्यकर्ते विवेक वेलणकर यांनी दिली. सर्वोच्च न्यायालयाने आधार कार्डचा तपशील देणे ऐच्छिक असल्याचे स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे त्या बाबतचा आग्रह महाविद्यालयांना धरता येणार नाही. विद्यापीठाने संबंधित अर्जावर आधार कार्डचा रकान्यात ‘ऐच्छिक’ असे नमूद केले पाहिजे. तसेच सक्ती न करण्याबाबत महाविद्यालयांना निर्देश द्यावेत, असेही वेलणकर म्हणाले.

लोकसत्ता

Wed, 19 February 2020

https://epaper.loksatta.com/c/49174349

विद्यापीठात पुढील वर्षी इंडो-फ्रेंच नॉलेज समिट

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : भारत आणि फ्रान्स यांच्यातील संबंध दृढ करण्यासह शिक्षण, संशोधन आणि नवसंकल्पनांना चालना देण्यासाठी सुरू झालेल्या 'इंडो- फ्रेंच नॉलेज समिट'च्या आयोजनाचा मान सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात मिळाला आहे. पुढील वर्षी (२०२१) ४ आणि ५ मार्चला ही परिषद होणार असून, फ्रान्स आणि भारत सरकारचे उच्चस्तरीय अधिकारी, शिक्षण संस्था, संशोधन संस्था, उद्योग क्षेत्रातील प्रतिनिधींचा परिषदेत सहभाग असेल.

फ्रान्सच्या मुंबईतील महावाणिज्य दूत सोनिया बार्बरी, विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर यांनी पत्रकार परिषदेत ही माहिती दिली. प्र कुलगुरू डॉ. एन. एस. उमराणी, विद्यापीठाच्या नवसंकल्पना केंद्राच्या संचालक डॉ. अपूर्वा पालकर, फ्रेंच दूतावासातील अधिकारी ऑलिव्हर फुडूम, फिलिप गुलियन आदी या वेळी उपस्थित होते. अवकाश विज्ञान, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, व्यवस्थापन

अशी नऊ प्रमुख क्षेत्रे आणि संबंधित विषयांवर या परिषदेत चर्चा केली जाईल, विद्यापीठांशी सामंजस्य करार केले जातील, विविध विषयांवरील एकत्रित संशोधन प्रकल्प राबवण्यासंदर्भातील ठराव केले जातील.

बार्बरी म्हणाल्या, 'भारत आणि फ्रान्स यांच्यातील संबंध दृढ आहेत. अवकाश विज्ञान, संरक्षण अशा क्षेत्रांत एकमेकांचे सहकार्य घेत आहेत. दोन्ही देशांसाठी विद्यापीठे आणि संशोधन हे महत्वाचे घटक आहेत. त्यामुळे या दोन्ही देशांना एकत्र येऊन काम करणे शक्य आहे. पुणे हे शिक्षणाचे केंद्र असल्याने ही परिषद सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात घेण्याचे ठरले. या पूर्वीच्या दोन परिषदांमध्ये सुरू झालेले प्रकल्प पुण्यात होणाऱ्या तिसऱ्या परिषदेत सादर केले जातील. ही परिषद फलदायी ठरेल, अशी अपेक्षा आहे.'

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला या परिषदेच्या आयोजनाचा मान मिळणे ही आनंदाची बाब आहे.

पत्रकार परिषदेत कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर आणि सोनिया बार्बरी.

पहिल्यांदाच विद्यापीठात परिषद

फ्रान्सच्या अध्यक्षांनी २०१८ मध्ये मास्त्राला मेट दिल्ली होती. त्या वेळी फ्रान्स दूतावासातर्फे ही परिषद आयोजित केली होती. पहिली परिषद २०१८ मध्ये दिल्लीत आणि २०१९ मध्ये फ्रान्समधील लिऑन येथे झाली. आता २०२१ मध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात होणारी परिषद पहिल्यांदाच एखाद्या विद्यापीठात होणार आहे.

विद्यापीठ अन्य संस्थांच्या सहकार्याने ही परिषद आयोजित करेल. या परिषदेमुळे विद्यार्थ्यांची देवाणघेवाण, नव्या विषयांसंदर्भातील अभ्यासक्रम, काही महत्त्वपूर्ण प्रकल्प हाती घेता येतील. या पूर्वीच्या दोन परिषदांमुळे

एव्हिएशन, इलेक्ट्रिक मोबिलिटी संदर्भातील दोन अँडव्हान्स सेंटर निर्माण झाली. त्यामुळे या परिषदेतूनही शिक्षण, संशोधन, विज्ञानासंदर्भातील महत्त्वपूर्ण घडामोडी होऊ शकतील असे डॉ. करमळकर यांनी सांगितले.

उच्चशिक्षण संचालनालयाच्या आदेशाची अंमलबजावणी राष्ट्रगीताने महाविद्यालयांची सुरुवात

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २० - उच्चशिक्षण संचालनालयाच्या आदेशानंतर शहरातील काही प्रमुख वरिष्ठ महाविद्यालयांत राष्ट्रगीत म्हणण्याला गुरुवारपासून सुरुवात झाली आहे. दरम्यान, काही महाविद्यालयांकडे संचालनालयाकडून परिपत्रक वेळेत न पोहोचल्याने राष्ट्रांगीताने सुरुवात झाली नाही. दरम्यान, येत्या काही दिवसांमध्ये राष्ट्रांगीताने सर्व महाविद्यालयांची सुरुवात होईल, असे उच्च शिक्षण विभागाकडून स्पष्ट करण्यात आले.

राज्यात सत्तांतर झाल्यानंतर उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांनी विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रभावना जागृत राहावी; तसेच राष्ट्रीय एकात्मतेची भावना रुजवण्यासाठी महाविद्यालयां आणि विद्यापीठांच्या कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने

“

अमच्या महाविद्यालयात २००७ सालापासून राष्ट्रांगीत सकाळी सव्वासात वाजता महाविद्यालय सुरू होताना, तर सायंकाळी महाविद्यालयाचे कामकाज बंद होताना म्हटले जाते. आजही त्याची अंमलबजावणी सुरू आहे.

- डॉ. रवींद्रसिंह परदेशी, प्राचार्य, फर्ग्युसन कॉलेज

“

अमच्या महाविद्यालयाच्या कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने केली. येत्या काही दिवसांत 'पब्लिक अँड्रेस सिस्टीम' द्वारे राष्ट्रांगीत सामूहिक म्हटले जाईल.

- डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, प्राचार्य, मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर

“

राज्य सरकारच्या निर्णयाप्रमाणे गुरुवारी सकाळी विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचाऱ्यांनी एकत्र येत राष्ट्रांगीत म्हटले. सध्या बारावीच्या परीक्षा सुरू असल्याने, येत्या काही दिवसांत ठराविक वेळ राष्ट्रांगीतासाठी राखीव ठेवण्यात येणार आहे.

- डॉ. दिलीप शेट, प्राचार्य, स. प. महाविद्यालय

होईल. तसेच, समारंभ, शिबिर, निर्यय घेतला होता. या निर्ययाची उपक्रम अशा जाहीर कार्यक्रमांची अंमलबजावणी शिवजयंतीपासून सुरुवात राष्ट्रांगीताने करावी, असा करण्याच्या सूचना केल्या होत्या.

राष्ट्रगीत गायनाला महाविद्यालयांत सुरुवात

उच्च शिक्षण
संचालनालयाचा
आदेश

पुणे : उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या आदेशानंतर शहरातील प्रमुख कॉलेजांमध्ये राष्ट्रगीत गायनाला गुरुवारपासून सुरुवात झाली आहे. दरम्यान, काही कॉलेजांकडे संचालनालयाकडून परिपत्रक वेळेत न पोहोचल्याने राष्ट्रांगीताने सुरुवात झाली नाही. दरम्यान, येत्या काही दिवसांमध्ये सर्व कॉलेजांमध्ये आदेशाचे पालन करण्यात येईल, असे संचालनालयाकडून सांगण्यात आले आहे.

राज्यात सत्तांतर झाल्यानंतर उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री उदय सामंत यांनी विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रभावना जागृत राहावी; तसेच राष्ट्रीय एकात्मतेची भावना रुजवण्यासाठी कॉलेज आणि विद्यापीठांच्या कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने व्हावी, समारंभ, शिबिर, उपक्रम अशा जाहीर कार्यक्रमांची सुरुवात राष्ट्रांगीताने करावी, असे जाहीर केले होते. या निर्णयाची अंमलबजावणी शिवजयंतीपासून करण्याच्या सूचना केल्या होत्या. त्यानुसार राज्याचे

उच्चशिक्षण सहसंचालक डॉ. मोहन खताळ यांनी १८ फेब्रुवारी रोजी परिपत्रकाद्वारे कॉलेज आणि विद्यापीठांना सूचना केल्या होत्या. या सूचनेनुसार शहरातील प्रमुख कॉलेजांनी कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने केली आहे.

मॉडर्न कॉलेज ऑफ आर्ट्स, सायन्स कॉमर्सचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव म्हणाले, 'आमच्या कॉलेजच्या कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने केली. वर्गांमध्ये राष्ट्रांगीताचे सामूहिक पठण केले.

फर्ग्युसन कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. रवींद्रसिंह परदेशी म्हणाले, 'कॉलेजमध्ये २००७ सालापासून राष्ट्रांगीत सकाळी सव्वासात वाजता कॉलेज सुरू होताना, तर सायंकाळी कॉलेजचे कामकाज बंद होताना म्हटले जाते. आजही त्याची अंमलबजावणी सुरू आहे.'

'एस. पी.' कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. दिलीप शेट म्हणाले, 'राज्य सरकारच्या निर्णयाप्रमाणे गुरुवारी सकाळी विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचाऱ्यांनी एकत्र येत राष्ट्रांगीत म्हटले.' 'सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रांगीताने सुरू करण्याबाबत उपाययोजना आखल्या आहेत,' असे विद्यापीठ प्रशासनाने सांगितले.

प्रभात

Fri, 21 February 2020
epaper.eprabhat.net/c/49238320

Maharashtra Times 21-2-2020

राष्ट्रगीत गाण्याच्या निर्णयाची महाविद्यालयांमध्ये अंमलबजावणी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या आदेशानंतर शहरातील प्रमुख महाविद्यालयांमध्ये गुरुवारी राष्ट्रगीत गाऊन कामकाज सुरू करण्यास सुरुवात झाली. संचालनालयाचे परिपत्रक न पोहोचल्याने काही महाविद्यालयांमध्ये राष्ट्रगीताने कामकाजाची सुरुवात झाली नाही. दरम्यान, पुढील काही दिवसांत सर्व महाविद्यालयांमध्ये

राष्ट्रगीतासंदर्भातील आदेशाचे पालन केले जाईल, असे संचालनालयाकडून सांगण्यात आले. विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रभावना जागृत राहण्यासाठी, राष्ट्रीय एकात्मतेची जोपासना होण्यासाठी महाविद्यालये आणि विद्यापीठांच्या कामकाजाची, समारंभ, शिबिरे, उपक्रमांची सुरुवात राष्ट्रगीताने केली जाणार असल्याचे जाहीर केले होते. या निर्णयाची अंमलबजावणी शिवजयंतीपासून करण्याचे स्पष्ट केले होते. त्यानुसार

उच्चशिक्षण सहसंचालक डॉ. मोहन खताळ यांनी १८ फेब्रुवारीला परिपत्रकाद्वारे अंमलबजावणीच्या सूचना दिल्या होत्या.

मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव म्हणाले, की कामकाजाची सुरुवात राष्ट्रगीताने करण्यात आली. येत्या काही दिवसांत महाविद्यालयातील 'पब्लिक अँड्रेस सिस्टीम'द्वारे राष्ट्रगीत सामूहिक रीत्या गायले जाईल.

फर्ग्युसन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. रवींद्रसिंह परदेशी यांनी २००७पासूनच महाविद्यालयात सकाळी आणि सायंकाळी राष्ट्रगीत गायले जात असल्याची माहिती दिली. तर स. प. महाविद्यालयाचे प्राचार्य दिलीप शेठ म्हणाले, शासनाच्या निर्णयाप्रमाणे गुरुवारी सकाळी विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचाऱ्यांनी एकत्रित राष्ट्रगीत गायले. येत्या काही दिवसांत ठरावीक वेळ राष्ट्रगीतासाठी राखीव ठेवण्यात येईल.

Fri, 21 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/49238086>

The capacity to learn is
a *gift*; the ability to
learn is a *skill*; the
willingness to learn is a
choice.

Brian Herbert

लोकमत

विद्यार्थ्यांना खूबखबर : दहावीप्रमाणे शेरे देण्याचा शिक्षण विभागाचा निर्णय

बारावीतील नापासचा शेरा होणार गायब!

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी खूबखबर आहे. दहावीप्रमाणे बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवरील नापासचा शेरा काढून 'पुनर्परीक्षेसाठी पात्र' किंवा 'कोशल्य विकासासाठी पात्र' शेरे देण्याचे शालेय शिक्षण विभागाने ठरविले आहे.

दहावीच्या गुणपत्रिकेवरून नापास/अनुत्तीर्ण शेर याआधीच काढून टाकण्यात आला आहे. याचप्रमाणे कोशल्य विकास विभागाने १० वी, १२ वीतील 'कोशल्य विकासासाठी पात्र' असा शेरा मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी कोशल्य सेतू योजना आखली आहे. आता बारावीच्या गुणपत्रिकेवरही सुधारित शेरे असतील.

बारावीत नापास शेर मिळाल्याने विद्यार्थी खचून जातात. काहींनी आत्महत्ये केल्या आहेत. त्यामुळे शिक्षण विभागाने बारावीच्या गुणपत्रिकेवरही यापुढे नापास असा शेरा लागणार नाही, त्याऐवजी 'पुनर्परीक्षेसाठी पात्र' किंवा 'कोशल्य विकासासाठी पात्र' असे सुधारित शेरे देण्याचा निर्णय जारी केला आहे. हे बदल यदाच्या गुणपत्रिकेत दिसतील.

कोणासाठी आहे, योजना?

बारावीच्या पुरवणी परीक्षेत तीन किंवा त्यापेक्षा जास्त विषयांत अनुत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना कोशल्य विकास विभागाच्या कोशल्य सेतू योजनेचा लाभ मिळेल. या विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र राज्य कोशल्य विकास सोसायटी आणि महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेतर्फे प्रशिक्षण दिले जाईल. ऑनलाईन नोंदणीची सुविधा उपलब्ध असेल.

गुणपत्रिकेत करण्यात येणारे बदल

तपशील	प्रचलित पद्धती	सुधारित शेरे
सर्व विषयांत उत्तीर्ण असल्यास	उत्तीर्ण	उत्तीर्ण
श्रेणी विषयासह एक / दोन विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास	अनुत्तीर्ण	पुनर्परीक्षेसाठी पात्र
श्रेणी विषयासह तीन किंवा त्याहून अधिक विषयांत अनुत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	पुनर्परीक्षेसाठी पात्र

पुनर्परीक्षा गुणपत्रिकेत होणारे बदल

तपशील	प्रचलित पद्धती	सुधारित शेरे
पुरवणी परीक्षेत सवलत घेतलेल्या विषयासह सर्व विषयांत उत्तीर्ण	उत्तीर्ण	उत्तीर्ण
श्रेणी विषयासह एक / दोन विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास	अनुत्तीर्ण	पुनर्परीक्षेसाठी पात्र
श्रेणी विषयासह तीन किंवा त्याहून अधिक विषयांत अनुत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	कोशल्य विकासास पात्र

राज्यात सध्या बारावीची परीक्षा सुरू आहे. ज्या विद्यार्थ्यांना नापास होण्याची भीती आहे, त्यांना या निर्णयाने दिलासा मिळू शकतो.

Pune Main
Page No. 1 Feb 21, 2020
Powered by: erelego.com

कोणताही विद्यार्थी होणार नाही 'नापास'

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २० - दहावीच्या धर्तीवर आता बारावीच्या गुणपत्रिकेवरून अनुत्तीर्ण (नापास) हा शेरा हटवून त्याऐवजी 'पुनर्परीक्षेस पात्र' असा शेरा नमूद करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे. येत्या बारावीच्या निकालात गुणपत्रिकेवर अनुत्तीर्ण हा शब्द वापरण्यात

बारावीच्या गुणपत्रिकेवरूनही 'अनुत्तीर्ण' शेरा हटणार येणार नाही, असेही शालेय शिक्षण विभागाने स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे दहावीनंतर आता बारावीच्या गुणपत्रिकेवर नापासचा शेरा हटणार आहे. (पान २ पहा) >>

बारावीच्या गुणपत्रिकेतील सुधारित शेरे

तपशील	सुधारित शेरे
नियमित परीक्षेतील सर्व विषयांत उत्तीर्ण	उत्तीर्ण
एक किंवा दोन विषयांत अनुत्तीर्ण	पुनर्परीक्षेस पात्र
त्यापेक्षा अधिक विषयांत अनुत्तीर्ण	पुनर्परीक्षेस पात्र

प्रभात Fri, 21 February 2020
epaper.eprabhat.net/c/49238269

बारावीच्या गुणपत्रिकेवर आता 'अनुत्तीर्ण' शेरा नसणार!

पुणे : दहावी पाठोपाठ बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवरील नापासचा (अनुत्तीर्ण) शिक्का पुसण्यात येणार आहे. नियमित परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आता फेरपरीक्षेसाठी पात्र आणि फेरपरीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना कोशल्य विकास अभ्यासक्रमासाठी पात्र असा शेरा मिळणार आहे. याबाबत शासनाने नवा अध्यादेश जारी केला आहे. नापासचा शेरा मिळाल्याने विद्यार्थ्यांवर मानसिक परिणाम होतो. यामुळे हा बदल करण्यात आला आहे.

दहावी व बारावीच्या परीक्षा विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक जीवनातील महत्वाचा टप्पा मानला जातो. या परीक्षेत नापास झाल्याचा शेरा मिळाल्यानंतर

विद्यार्थ्यांना नैराश्य येत असते. तसेच काही विद्यार्थी यामुळे टोकाचे पाऊल उचलत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांवरील तणाव कटण्यासाठी शासनाने बदल केला आहे. यापूर्वी दहावीच्या फेरपरीक्षेत विद्यार्थी तीन किंवा त्यापेक्षा अधिक विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास कोशल्य विकास

येत्या जुलै-ऑगस्टमध्ये होणाऱ्या फेरपरीक्षेच्या गुणपत्रिकेत विद्यार्थी सर्व परीक्षेत उत्तीर्ण असले तर उत्तीर्ण हा शेरा दिला जाणार आहे. विद्यार्थी श्रेणीविषयासह एक किंवा दोन विषयांत श्रेणी विषयासह अनुत्तीर्ण असल्यास फेरपरीक्षेसाठी पात्र आणि श्रेणीविषयासह तीन किंवा त्यापेक्षा अधिक विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास कोशल्य विकास अभ्यासक्रमासाठी पात्र हा शेरा दिला जाणार आहे. हा निर्णय २०२० या वर्षीच्या बारावी परीक्षेपासून लागू होणार आहे.

अभ्यासक्रमासाठी पात्र हा शेरा देण्यात येतो. त्याच धर्तीवर बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवर सुधारित शेर देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. सुधारित शेऱ्यानुसार नियमित परीक्षेच्या गुणपत्रिकेत विद्यार्थी नियमित परीक्षेतील सर्व विषयांत उत्तीर्ण असल्यास उत्तीर्ण हा शेरा दिला जाणार

आहे. विद्यार्थी नियमित परीक्षेत श्रेणी विषयासह एक किंवा दोन विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास फेरपरीक्षेसाठी पात्र आणि विद्यार्थी नियमित परीक्षेत श्रेणी विषयासह तीन किंवा त्यापेक्षा जास्त विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास फेरपरीक्षेसाठी पात्र हाच शेरा दिला जाणार आहे.

Kesari 21-2-2020

बारावीतही नापास शेरा पुसणार

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

शालेय शिक्षण विभागाने घेतला आहे.

आहे.

मुंबई : राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाच्या बारावी परीक्षेच्या गुणपत्रिकेतून 'अनुत्तीर्ण' हा शेरा पुसून टाकण्याचा निर्णय

हा शालेय शिक्षण विभागाने घेतला आहे. दहावीसाठी चार वर्षांपूर्वी हा निर्णय घेण्यात आला असून, आता बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठीही फेब्रुवारी-मार्च २०२०च्या परीक्षेपासून नवा निर्णय लागू होणार

विद्यार्थी परीक्षेत अनुत्तीर्ण झाल्यास त्याच्या शारीरिक आणि मानसिक आरोग्यावर त्याचा परिणाम होण्याची शक्यता असते. त्यामुळे दहावीच्या (पान २ वर)

Fri, 21 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/49237992>

नापास शेरा पुसणार

(पान १ वरून) विद्यार्थ्यांसाठी नवीन शेरे पद्धती ३० ऑगस्ट २०१६ च्या आदेशानुसार लागू करण्यात आली होती. ती आता बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठीही अमलात आणण्यात येणार आहे. विद्यार्थी एक-दोन विषयांमध्ये किंवा तीनपेक्षाही अधिक

विषयांमध्ये अनुत्तीर्ण झाल्यास फेरपरीक्षेस पात्र (एलिजिबल फॉर री-एव्हाम) असा शेरा गुणपत्रिकेत नोंदवला जाणार आहे. जुलै-ऑगस्टमध्ये होणाऱ्या पुरवणी परीक्षेत एक-दोन विषयांमध्ये अनुत्तीर्ण होणाऱ्या

विद्यार्थ्यांसाठी फेरपरीक्षेस पात्र असा शेरा नोंदविला जाणार असून, तीनपेक्षा अधिक विषयांमध्ये अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेत 'कौशल्य विकास अभ्यासक्रमासाठी पात्र' असा शेरा नोंदवला जाईल.

Fri, 21 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/49238011>

'बारावी नापास'चा शिक्का अखेर पुसला

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

अनुत्तीर्ण शेरा आता हटवणार

दहावीनंतर आता बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवरील नापासाचा (अनुत्तीर्ण) शिक्का पुसण्यात येणार असून, नियमित परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आता 'फेरपरीक्षेसाठी पात्र', तर फेरपरीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना 'कौशल्य विकास अभ्यासक्रमासाठी पात्र' असा शेरा मिळणार आहे. हा निर्णय २०२० या वर्षीच्या बारावी परीक्षेपासून लागू होणार आहे. याबाबत शिक्षण विभागाने नवा निर्णय प्रसिद्ध केला आहे. नापासाचा शेरा मिळाल्यानंतर विद्यार्थ्यांवर मानसिक परिणाम होत असल्याने हा बदल करण्यात आला आहे.

दहावी व बारावीच्या परीक्षा विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक जीवनातील महत्त्वाचा टप्पा मानला जातो. या परीक्षेत नापास झाल्याचा शेरा मिळाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना नैराश्य येत असते. काही विद्यार्थी यामुळे टोकाचे पाऊल उचलत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांवरील तणाव घालविण्यासाठी शिक्षण विभागाने फेरपरीक्षेसाठी पात्र हाच शेरा दिला बदल केला आहे. यापूर्वी दहावीच्या

फेरपरीक्षेत विद्यार्थी तीन किंवा त्यापेक्षा अधिक विषयात अनुत्तीर्ण असल्यास कौशल्य विकास अभ्यासक्रमासाठी पात्र हा शेरा देण्यात येतो. त्याच धर्तीवर बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवर सुधारित शेरा देण्याची बाब सरकारच्या विचाराधीन होती. सुधारित शेऱ्यानुसार नियमित परीक्षेच्या गुणपत्रिकेत विद्यार्थी नियमित परीक्षेतील सर्व विषयात उत्तीर्ण असल्यास उत्तीर्ण हा शेरा दिला जाणार आहे. विद्यार्थी नियमित परीक्षेत श्रेणी विषयासह एक किंवा दोन विषयांत अनुत्तीर्ण असल्यास फेरपरीक्षेसाठी पात्र आणि विद्यार्थी नियमित परीक्षेत श्रेणी विषयासह तीन किंवा त्यापेक्षा अधिक विषयात अनुत्तीर्ण असल्यास फेरपरीक्षेसाठी पात्र हाच शेरा दिला जाणार आहे.

Section : Education

श्रीधर लोणी

Shridhar.Loni@timesgroupop.com

बा

रवीच्या गुणपत्रिकेतूनही 'अनुत्तीर्ण' हा शेर काढून टाकण्याचा राज्य सरकारचा ताना निणंय स्तुत्य आहे.

पुढील वर्गात प्रवेश देण्यासाठीचा निकष म्हणून वापरण्यात येणारे पास-नापासचे शिकके केवळ विद्यार्थ्यांपुरते मर्यादित नसून, आपल्या सामाजिक मानसिकतेचेही एक घटक आहेत. वास्तविक, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक क्षेत्रातील यशापयश आणि मोटेपणी त्यांची कारकीर्द हे सर्वोच्चच बाबतीत समप्रमाणात नसतात. किंबहुना शालेय जीवनात फारशी चमकदार कामगिरी न करणारे, पुढे व्यावहारिक जगात उत्तम यश मिळविल्याची उदाहरणे आहेत. तरीही नापास झालेल्यांकडे 'अपयशी' म्हणून पाहण्याचा दृष्टिकोन आजही कायम आहे. दहावी-बारावीचे नव्हे, तर अगदी प्राथमिक, माध्यमिक स्तरावरील मुले अनुत्तीर्ण झाली किंवा त्यांना कमी गुण मिळाले, की 'आता यांचे कसे होणार' हाच प्रश्न त्यांच्या शालकांना भेडसावत राहतो. मुले नापास झाली म्हणजे त्यांच्यासाठी जणू सर्व वाटाच बंद झाली, अशा प्रकारची मानसिकता आजही मोठ्या प्रमाणावर आहे. ती दूर करण्यासाठी गुणपत्रिकेतून 'अनुत्तीर्ण' हा शेर हटविण्याचा निणंय नक्कीच उपयोगी पडू शकेल.

कोणताही मोठा बदल चटकन आणि सहजगत्या होत नसतो. शिक्षणाला 'पास-नापास'च्या द्वैतातून दूर करून, त्याकडे एक व्यक्ती घडविण्याची, त्या व्यक्तीच्या आकलांच्या कक्षा रुंदावण्याची आणि त्याद्वारे तिचा दृष्टिकोन विकसित करण्याची प्रक्रिया म्हणून पाहणे आवश्यक आहे. हा बदल एका रात्रीत होणार नाही. अध्यापन-अध्ययनाच्या प्रक्रियेत मूलभूत बदल करण्यासून, कालसुगम शिक्षण देण्यापर्यंत आणि कृतिशील शिक्षणावर पर देण्यासून परीक्षांचे स्वरूप बदलण्यापर्यंत अनेक गोष्टी सातत्याने करीत राहिल्यास, हळूहळू अपेक्षित बदल होताना दिसू शकतो. शिक्षण हक्क कायद्यातील अनेक तरतुदी हा बदल घडविण्यासाठी उपयुक्त आहेत; मात्र त्यामागील आशय व्यवस्थित जाणून न घेतल्याने आणि पारंपरिक विचारांचा पगडा कायम ठेवल्याने आठवीपर्यंत अनुत्तीर्ण न करण्याचा नियम बदलावा लागला. अशा प्रकारच्या घटना शिक्षणातील काळमुसुंगत बदलांच्या प्रक्रियेला मागे नेणाऱ्या अस्तात, तर नापासचा शिकका पुसण्याची कृती बदलाला पूरक अशी असते.

गुणपत्रिकेतून 'अनुत्तीर्ण' हा शेर काढून टाकणे हा बदलचा अंतिम टप्पा नाही; ती सुरुवात आहे. असे निणंय घेऊन क्रांती केल्याचा दावा अनेकदा केला जातो. वास्तविक या निणंयना पूरक अशी कृती केली नाही आणि मुळातील दुखण्याकडे दुर्लक्षच करीत राहिले, तर निणंय वरवरचे उरतात. त्यांना

नापासाचा शेर जाणार; पण...

विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवरील 'नापास'चा शेर काढला जाणार आहे; परंतु व्यवस्था नापास होताना दिसते आहे, तर त्याचे काय? आपल्याकडील शाळा, महाविद्यालये आणि विद्यापीठे यांची गुणवत्ता कशी उंचावणार? समाजाच्या सर्व स्तरांतील विद्यार्थ्यांना चांगल्या गुणवत्तेच्या शाळा कशा मिळणार?

केवळ प्रतीकात्मक मुल्य प्राप्त होते आणि असा प्रतीकात्मक बदल फारसा उपयोगी नसतो. ताच्या निर्णयाबाबत असे होणार नाही, यची काळजी घ्यावी लागणार आहे. तो कितपत घेतला जाईल, याबद्दल शंका आहे; कारण या निर्णयानंतरचे पुढचे पाऊल काय असेल याचा विचार झालेला दिसत नाही. दुसरा महत्वाचा मुद्दा म्हणजे, काही चुकीची गृहीतकेही यामागे दिसत

शकते. वास्तविक कौशल्यांची गरज सर्वांनाच असताना, कौशल्य शिक्षणाला वेगळे ठरवून ते दहावी वा बारावी अनुत्तीर्णासाठीच असल्याचे सूचित करण्यामागची मानसिकता बदलण्याची गरज आहे.

दुसरा मुद्दा आहे, तो व्यवस्थेतील बदलाचा. विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवरील 'नापास'चा शेर काढला जाणार; परंतु व्यवस्था नापास होताना

दिसते आहे, तर त्याचे काय? आपल्याकडील शाळा, महाविद्यालये आणि विद्यापीठे यांची गुणवत्ता कशी उंचावणार? समाजाच्या सर्व स्तरांतील विद्यार्थ्यांना चांगल्या गुणवत्तेच्या शाळा कशा मिळणार? सरकार शिक्षणावरील खर्च कमी करीत असून, खासगी क्षेत्रासाठी मात्र कुरंग मोकळे सोडण्यात आले आहे. खासगी शाळा वा महाविद्यालयांतील शिक्षण म्हणजे गुणवत्ता, असे एक

समीकरण तयार झाले आहे; ते पूर्णतः खरे नसले, तरी आकांक्षा असलेला आजचा पालकवर्ग परवडत नसतानाही आपल्या मुलांना खासगी शाळांत पाठवित आहे. सरकारी शाळांमध्ये प्रयोग करून, कृतिशील शिक्षणाचा अवलंब करून शिक्षक जरूर करीत आहेत; परंतु त्याचे सर्ववैकल्य झालेले नाही. ते करावे यासाठीची इच्छाशक्तीही सरकारमध्ये दिसत नाही. परिणामी क्रयशक्ती असलेला पालकवर्ग आपल्या मुलांना सरकारी शाळांत पाठविण्याची शक्यता कमी होत चालली आहे. त्यामुळे विशेषतः शहरी भागांत तरी गरीब, वंचित घटकांतील मुलेच सरकारी शाळांत मोठ्या प्रमाणावर दिसतात. दहावी-बारावीच्या परीक्षांत अनुत्तीर्ण होणारे कोण याचा नेमका अभ्यास

केल्यानंतर वस्तुस्थिती स्पष्ट होते. सरकारी शाळांतील आणि त्यातही ज्या मुलांच्या घरी शिक्षणाची मोठी परंपरा नाही, ज्यांच्याकडे पुरेशी साधने आणि सोयी नाहीत. ज्यांचा सर्वाधिक वेळ शाळात वा महाविद्यालयांत ये-जा करण्यासाठीच जातो, अशांचे प्रमाण अनुत्तीर्णात अधिक असते. या विद्यार्थ्यांमधून उमेद जागवून, त्यांना संघी देऊन पुढे जाण्यासाठी वातावरण करण्याचीही गरज आहे. त्यांना फक्त कौशल्य शिक्षणाकडेच ढकलणे त्यांच्यावर अन्याय करण्यासारखे ठरेल.

कौशल्य शिक्षणाचा दुसरा पैलू प्रतिस्पर्धी संवेधित आहे. कठ्याच्या, तंत्रकुशलतेच्या कामाला आपल्याकडे प्रतिष्ठा नाही. शिवाय असे काम करणाऱ्यांबद्दल तुच्छताभाव बाळगणारेही मोठ्या संख्येने आहेत. परिणामी या कामाकडे किंवा त्याच्याशी संबंधित अभ्यासक्रमांकडे अनेक जण पाठ फिरवतात. आपल्याकडे श्रमाला मोलही नाही. उत्तम कौशल्ये असलेले; परंतु श्रमाने काळ्या लागाण्या कामांना फारसा दाम नसतो. अशी कामे करून घेतल्यानंतरही घासाघोस करून पैसे कमी कल्पची मानसिकता आपल्याकडे आहे. एकीकडे ही सामाजिक व्यवस्था आणि दुसरीकडे पुस्तकी शिक्षण, व्यवहारज्ञान आणि कौशल्ये यांच्यातील अभाव यांमुळे कौशल्य शिक्षणाचे मूल्य कमी होत चालले आहे. उच्च शिक्षित असणाऱ्यांकडे तंत्रिक कौशल्ये नाहीत आणि ती ज्यांच्याकडे आहेत, ते फार शिकलेले नाहीत, अशी स्थिती आहे.

इलेक्ट्रिकल, प्लम्बिंग, ऑटोमोबाइल मेकॅनिक यांसारखी कामे करणाऱ्यांना सतत मगणी असते; परंतु त्यांना अत्यल्प मोबदला मिळतो. कौशल्य शिक्षणाचा गजर करायचा; परंतु कुशल असणाऱ्यांना रास्त मोबदला द्यायचा नाही आणि प्रतिष्ठा द्यायची नाही, हा आपल्या समाजातील दुटप्पीपणा आहे.

उच्च शिक्षण घेऊन बेरोजगार राहण्याची शक्यता वाढते आहे, यात शंकाच नाही. मात्र, कौशल्य शिक्षण घेतल्यानंतरही काम मिळते अशीही स्थिती नाही. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या 'स्किल इंडिया' योजनेची याबाबतची आकडेवारी बोलकी आहे. 'स्किल इंडिया' योजनेअंतर्गत २०१६-१७मध्ये साडेतीन लाख जणांना प्रशिक्षण देण्यात आले. पुढील वर्षभरात ही संख्या चौपटीहून अधिक वाढून सोळा लाखांवर गेली. मात्र, प्रशिक्षणानंतर रोजगार मिळविणाऱ्यांचे प्रमाण ५० टक्क्यांवरून तीस टक्क्यांवर आल्याची आकडेवारी आहे. खुद्द सरकारनेच मार्च २०१८मध्ये राज्यसभेत दिलेली माहिती वस्तुस्थिती स्पष्ट करणारी आहे. या योजनेअंतर्गत ४१.३ लाख तरुणांना प्रशिक्षण दिले गेले; परंतु त्यांपैकी फक्त ६.१५ लाख जणांना म्हणजेच पंधरा टक्क्यांना रोजगार मिळाला. म्हणजेच कौशल्य शिक्षणाला मर्यादा आहेत. त्याच्या जोडीने रोजगार निर्माण होणेही गरजेचे आहे. त्यामुळे कौशल्य शिक्षणाचा गजर करून प्रश्न सुटणार नाही. सर्व स्तरांचे शिक्षणाची गुणवत्ता उंचावतानाच पोषक वातावरण तयार करणे गरजेचे आहे. ते न करता केलेले बदल वरवरचे ठरू शकतात.

बारावी गुणपत्रिकेतील 'अनुत्तीर्ण' हा शेर काढण्याचा निणंय स्वागतार्ह असला, तरी हा बदल केवळ प्रतीकात्मक राहण्याची शक्यता अधिक आहे, ती या सर्व कारणांमुळे.

स वा द

Maharashtra Times
23-2-2020

भारतातील ११ विद्यापीठे पहिल्या शंभरात

पीटीआय, लंडन

'टाइम्स हायर एज्युकेशन इमर्जिंग इकॉनॉमिज युनिव्हर्सिटी रँकिंग - २०२०' मध्ये पहिल्या शंभर विद्यापीठांत भारतातील ११ संस्थांचा समावेश आहे. माटुंगा येथील आयसीटी आणि रोपड आयआयटी यांना प्रथमच यादीत स्थान मिळाले. ४७ देशांतील महाविद्यालयांच्या क्रमवारीत पहिल्या शंभरात एकट्या चीनची ३० विद्यापीठे आहेत.

एकूण ५३३ विद्यापीठांमध्ये भारताच्या ५६ विद्यापीठांचा समावेश असला, तरी पहिल्या शंभरात ११ विद्यापीठे किंवा शिक्षण संस्था आहेत. 'दी इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्सेस' ११वी आली असून, तिचा भारतीय संस्थांमधून अव्वल क्रमांक लागतो. त्यानंतर आयआयटी संस्थांचा समावेश आहे. या यादीशी संबंधित असलेले अधिकारी फिल बॅटी यांनी सांगितले की, गेली अनेक वर्षे भारतीय विद्यापीठे मागे पडत होती.

माटुंगाच्या 'आयसीटी'चाही समावेश : 'उत्कृष्टता योजने'त

माव्यता मिळालेल्या संस्थांतील आयआयटी खरगापूर ३२ व्या, आयआयटी दिल्ली ३८, तर आयआयटी मद्रास ६३ व्या क्रमांकावर आहे. रोपड येथील आयआयटी व माटुंगा येथील इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी या संस्थेचा पहिल्या शंभरात समावेश झाला आहे. २०१४ मध्येही क्रमवारी सुरू करण्यात आली असून त्यात प्रथमच ११ भारतीय संस्था पहिल्या शंभरात आल्या आहेत.

भारत सरकारच्या उत्कृष्ट संस्थांच्या योजनेनंतर २०१७ पासून स्थिती बदलली आहे. त्यामुळे 'अमृता विश्व विद्यापीठम' प्रथमच पहिल्या शंभरात आले आहे. त्यांचा क्रमांक २०१९ मध्ये १४१ वा होता तो आता ५१ वा झाला आहे.

लोकसत्ता

Thu, 20 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/>

देशातील सर्वोत्तम विज्ञान संस्थांमध्ये 'सीएसआयआर' अग्रस्थानी

प्रतिष्ठित 'नेचर'तर्फे यादी जाहीर; 'आयसर, पुणे' दहाव्या स्थानी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : विज्ञान संशोधन क्षेत्रातील प्रतिष्ठित 'नेचर' या संशोधन पत्रिकेने जाहीर केलेल्या भारतातील सर्वोत्तम दहा विज्ञान संस्थांच्या यादीत औद्योगिक आणि वैज्ञानिक संशोधन परिषदेने अग्रस्थान पटकावले आहे, तर मुंबईतील होमी भाभा राष्ट्रीय संस्था आणि पुण्याची विज्ञान शिक्षण आणि संशोधन संस्था (आयसर) यांनी पहिल्या दहा संस्थांमध्ये स्थान प्राप्त केले आहे.

नेचर इंडियाकडून 'नेचर रँकिंग इंडेक्स २०२०' नुक्तीच जाहीर करण्यात आली. विज्ञान संस्थांमध्ये होणाऱ्या संशोधन कार्यानुसार ही यादी तयार करण्यात आली आहे. त्यासाठी १ डिसेंबर २०१८ ते ३० नोव्हेंबर २०१९ दरम्यान प्रसिद्ध

या स्थानी पोहोचण्यासाठी आतापर्यंत 'सीएसआयआर'ने खूप काम केले आहे. मात्र, आता अधिक चांगले काम करून जगात आघाडी घेण्याचे उद्दिष्ट आहे. तसेच 'सीएसआयआर'सह देशभरातील विज्ञान संशोधन संस्थांनी चांगले काम करून विज्ञान क्षेत्रात जगात नाव कमावले पाहिजे.

- डॉ. शेखर मांडे, महाराष्ट्रवाल्क,

औद्योगिक आणि वैज्ञानिक संशोधन परिषद (सीएसआयआर)

झालेल्या संशोधनाचा नेचर (टीआयएफआर) तिसऱ्या स्थानी, इंडेक्सद्वारे शोध घेण्यात आला. या यादीत भूविज्ञान, पर्यावरण, जैवविज्ञान, रसायनशास्त्र अशा विज्ञानाच्या विविध शाखांमध्ये काम करणाऱ्या देशभरातील विज्ञान संशोधन-शिक्षण संस्थांचा समावेश आहे.

यादीमध्ये दुसऱ्या स्थानी भारतीय विज्ञान संस्था (आयएसएससी), तटा मूलभूत संशोधन संस्था

(टीआयएफआर) तिसऱ्या स्थानी, चौथ्या स्थानी होमी भाभा राष्ट्रीय संस्था, पाचव्या स्थानी आयआयटी मुंबई, सहाव्या स्थानी आयआयटी मद्रास, सातव्या स्थानी इंडियन असोसिएशन फॉर कल्टिवेशन ऑफ सायन्स जादवपूर, आठव्या स्थानी आयसर कोलकाता, नवव्या स्थानी आयआयटी गुवाहाटी आणि दहाव्या स्थानी आयसर, पुणे यांचा समावेश आहे.

लोकसत्ता

Fri, 21 February 2020

<https://epaper.loksatta.com/c/49238073>

Image Courtesy: Google Images

MODLIB

Section : Education

मार्शल अर्जन सिंग यांच्या नावे आता विद्यापीठात अध्यासन

अध्यासनासाठी भारतीय हवाई दलाकडून १ कोटीची देणगी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : भारतीय हवाई दलाच्या सहकार्याने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात 'मार्शल ऑफ द एअर फोर्स अर्जन सिंग' यांच्या नावाने अध्यासनाची स्थापना करण्यात येणार आहे. अध्यासनाच्या स्थापनेसाठी हवाई दलाच्या मुख्यालयाकडून एक कोटीची देणगी देण्यात येणार असून त्या नावातचा सामंजस्य करार येत्या २९ फेब्रुवारी रोजी केला जाणार आहे. या प्रकारचे हे देशातील पहिलेच अध्यासन ठरणार आहे.

मार्शल ऑफ द एअर फोर्स (पंचतारांकित रैंक) हे पद भूषणारे अर्जन सिंग हे एकमेव अधिकारी आहेत. त्यांनी १९६५ सालच्या भारत-पाकिस्तान युद्धात निर्णायक भूमिका बजावली होती. त्यांच्या कामगिरीसाठी केंद्र सरकारकडून 'पद्मविभूषण' सन्मानाने गौरवण्यात आले होते. तसेच १९६६ मध्ये एअर चीफ मार्शल या पदी बढती देण्यात आली होती. त्यांच्या नावाने हे अध्यासन विद्यापीठात सुरू करण्यात

विद्यापीठाच्या संरक्षण आणि सामरिकशास्त्र विभागात १९९५ मध्ये मृदलातर्फे छत्रपती शिवाजी अध्यासनाची स्थापना करण्यात आली आहे. भारतीय मूदल आणि दक्षिण कमांड यांच्या समन्वयाने संरक्षण आणि सामरिकशास्त्र विभागात 'रेशिडंट स्कॉलर' कार्यक्रम राबवला जातो. त्यासाठी विविध धोरणात्मक विषयांवर मूदलाचे अधिकारी विमानाच्या सगळ्याने काम करत आहेत. तशाच पद्धतीचा सामंजस्य करार आता अर्जन सिंग अध्यासनाच्या निमित्ताने भारतीय हवाई दलासह होत आहे.

येत आहे.

'मार्शल ऑफ द एअर फोर्स' अर्जन सिंग अध्यासन राष्ट्रीय सुरक्षा आणि सामरिक अध्याससंदर्भात

सशस्त्र दले आणि शिक्षण संस्था यांच्यात परस्पर सहकार्य निर्माण करण्यासाठी, संशोधन-अध्यास करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण

अध्यासनाच्या स्थापनेची उद्दिष्टे

- राष्ट्रीय सुरक्षा, संरक्षण या विषयी नागरिकांमध्ये रस निर्माण करणे
- राष्ट्रीय सुरक्षेसंबंधित समकालीन, मर्यादितकालीन हितसंबंधांच्या सुरक्षामुख विषयांवर संशोधन-अभ्यास करणे
- राष्ट्रीय सुरक्षा आणि जागतिक सुरक्षितता या विषयांवर वर्कशेप, कार्यशाळांचे आयोजन करणे

“मार्शल ऑफ द एअर फोर्स अर्जन सिंग यांच्या नावे विद्यापीठात अध्यासनाची स्थापना होणे अतिशय अभिमानाचा आणि आनंदाचा प्रसंग आहे. विद्यापीठाच्या सामरिक आणि संरक्षणशास्त्र विभाग लष्कराशी या पूर्वीच जोडला गेला आहे. या अध्यासनाद्वारे हवाई दलाशी जोडला जाईल. भविष्यात नौदलाशीही जोडले जाण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न सुरू आहेत.

- डॉ. नितीन करमळकर, कुलगुरु

दरेल,' असे विद्यापीठाच्या सामरिक आणि संरक्षणशास्त्र विभागाचे प्रमुख डॉ. विजय खरे यांनी सांगितले.

लोकसत्ता

Fri, 21 February 2020
https://epaper.loksatta.com/c/49238044

लोकमत

विद्यापीठात 'अर्जन सिंग अध्यासन'

सामंजस्य करार । भारतीय वायूदलाकडून १ कोटी रुपयांची देणगी

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात भारतीय वायू दलाच्या सहकार्याने 'मार्शल ऑफ द एअरफोर्स अर्जन सिंग' यांच्या नावाने अध्यासनाची स्थापना करण्यात येणार आहे. येत्या शनिवारी (दि. २९) विद्यापीठात याबाबतचा सामंजस्य करार होणार आहे. या अध्यासनाच्या स्थापनेसाठी वायूदलाच्या मुख्यालयाकडून १ कोटी रुपयांची देणगी दिली जाणार आहे.

अर्जन सिंग हे मार्शल ऑफ द एअरफोर्स (पंचतारांकित रैंक) हे पद भूषणारे एकमेव अधिकारी आहेत. त्यांनी १९६५ च्या भारत-पाकिस्तान युद्धात अतिशय महत्वाची व निर्णायक भूमिका बजावली होती. त्यासाठी त्यांना भारत सरकारने 'पद्मविभूषण'

हा नागरी सन्मान बहाल केला होता. त्याचप्रमाणे १९६६ मध्ये 'एअरचीफ मार्शल' या पदावर पदोन्नती देण्यात आली होती. त्यामुळे विद्यापीठात त्यांच्या नावाने अध्यासन सुरू करण्यात येत आहे.

अर्जन सिंग अध्यासनाचा हेतू राष्ट्रीय सुरक्षा आणि सामरिक अध्यासनाशी संबंधित मुद्द्यांबाबत भारतीय वायुसेनेचे शैक्षणिक अधिकारी आणि सेवा अधिकारी यांच्यात परस्पर सहकार्य निर्माण करणे, हा असेल. सुरक्षा आणि संरक्षणाशी संबंधित शैक्षणिक

समुदायातील ज्ञानाचे संयोजन आणि जमिनीवर व हवेवर अध्यास करणारे व्यावसायिक यांना योग्य दिशा मिळेल, अशी माहिती सामरिक व संरक्षणशास्त्र विभागाचे प्रमुख डॉ. विजय खरे यांनी सांगितली.

या सामंजस्य कराराकरिता हवाई दलाचे एअरमार्शल अमित देव, एअर व्हाईस मार्शल एल. एन. शर्मा, ग्रुप कॅप्टन शक्ती शर्मा, विंग कमांडर व्ही. के. बंधू, विंग कमांडर राहुल भसिन, एअर कमांडर एस. पी. भंडारे, स्वयंभू लीडर मधुमिता दत्त, स्वयंभू लीडर रिना, तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरु प्रा. नितीन करमळकर, प्र-कुलगुरु डॉ. नेहरू उमराणी, कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, विभागप्रमुख डॉ. विजय खरे, एअरमार्शल (निवृत्त) भूषण गोखले आदी उपस्थित राहणार आहेत.

Hello Pune
Page No. 3 Feb 23, 2020
Powered by: erelego.com

विधेयक तयार करण्यासाठी समिती स्थापन

राज्यात कौशल्य विकास विद्यापीठांची निर्मिती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : कौशल्य विकास अभ्यासक्रमांसाठी स्वतंत्र विद्यापीठे स्थापन करण्यात येणार असून अनुदानित आणि स्वयंअर्थसहाय्यित अशा दोन्ही स्वरूपात ही विद्यापीठे असणार आहेत.

कौशल्य विकास अभ्यासक्रमांसाठी प्रोत्साहन देण्याचे धोरण आखण्यात आले आहे. कौशल्य विकास अभ्यासक्रमांसाठी आर्थिक तरतूदही करण्यात आली आहे. मात्र, या अभ्यासक्रमांना तुलनेने आजही प्रतिष्ठा कमी आहे. पारंपरिक किंवा व्यावसायिक पदवी किंवा त्यापुढील शिक्षणाप्रमाणे कौशल्य विकास अभ्यासक्रमांकडेही विद्यार्थ्यांचा ओढा वाढावा, यासाठी या अभ्यासक्रमांची स्वतंत्र विद्यापीठे स्थापन करण्यात येणार आहेत.

कौशल्य विकास विभागांतर्गत ही विद्यापीठे सुरू करण्याची योजना आहे. स्वयंअर्थसहाय्यित विद्यापीठांना परवानगी देतानाच शासकीय अनुदानित विद्यापीठेही स्थापन करण्यात येणार आहेत. या विद्यापीठांचा कायदा करण्यासाठी शासनाने समिती स्थापन केली आहे. यासाठीच्या अधिनियमाचा मसुदा ही समिती तयार करणार आहे. सध्या राज्यात कौशल्य विकास अभ्यासक्रमांच्या अनेक संस्था सुरू झाल्या आहेत. या संस्थांच्या मान्यतेबाबतही संदिग्धता आहे. या संस्थांसाठी नियमन मसुदाही तयार करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे अभिमत विद्यापीठे स्थापन करण्याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे ही समिती प्रस्ताव सादर करेल.

देशभरात दिल्ली, गुडगाव यांबरोबरच अनेक ठिकाणी कौशल्य विकास विद्यापीठे आहेत. त्याचा अभ्यास करून त्यानुसार समिती शासनाकडे अहवाल आणि अधिनियमाचा मसुदा सादर करेल.

— डॉ. सुवर्णा स्वराज, कौशल्य विभागाच्या सहसचिव आणि समितीच्या सदस्य.

लोकसत्ता Fri, 21 February 2020
https://epaper.loksatta.com/c/49238061

विद्यापीठ कर्मचाऱ्यांना दूरशिक्षणासाठी सवलत

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कर्मचाऱ्यांना 'दूरशिक्षण' अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेण्यासाठी शुल्कामध्ये ५० टक्के सलत देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांचा दूरशिक्षण अभ्यासक्रमाला कमी प्रतिसाद असल्याने त्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

विद्यार्थ्यांना, नोकरदारांना महाविद्यालयात किंवा विद्यापीठात रोज जाऊन वर्गात बसून शिक्षण घेण्यासाठी वेळ नसतो. ते दूरशिक्षण अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेतात. पुणे विद्यापीठात दूरशिक्षण पद्धतीनुसार अनेक अभ्यासक्रम चालविले जातात. त्यास राज्यातील विविध जिल्ह्यांमधील विद्यार्थी दरवर्षी प्रवेश घेतात. पुणे विद्यापीठात पूर्वी दहावी, बारावीपर्यंत शिक्षण असले तरी वर्ग ३ किंवा वर्ग ४ मध्ये नोकरी लागत होती. त्यामुळे अनेक कर्मचारी अल्पशिक्षित आहेत. विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण अभ्यासक्रमांसाठी एका वर्षासाठी किमान ६ ते ८ हजार रुपये शुल्क आहे. काही महिन्यांपूर्वी कर्मचाऱ्यांच्या शिष्टमंडळ शुल्क कमी करावे, अशी मागणी व्यवस्थापन परिषदेकडे केली. त्यानंतर दूर शिक्षणासाठी कर्मचाऱ्यांना शुल्कात ५० टक्के सूट देण्याचा निर्णय घेतला असून, त्याचे परिपत्रकही काढले आहे, असे विभागाचे संचालक डॉ. संजीव सोनवणे यांनी सांगितले.

कर्मचारी अल्पशिक्षित आहेत. विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण अभ्यासक्रमांसाठी एका वर्षासाठी किमान ६ ते ८ हजार रुपये शुल्क आहे. काही महिन्यांपूर्वी कर्मचाऱ्यांच्या शिष्टमंडळ शुल्क कमी करावे, अशी मागणी व्यवस्थापन परिषदेकडे केली. त्यानंतर दूर शिक्षणासाठी कर्मचाऱ्यांना शुल्कात ५० टक्के सूट देण्याचा निर्णय घेतला असून, त्याचे परिपत्रकही काढले आहे, असे विभागाचे संचालक डॉ. संजीव सोनवणे यांनी सांगितले.

Kesari
23-2-2020

Section : Education

पुणे विद्यापीठाचा शुल्कवाढीचा 'शॉक'

उत्तरपत्रिका फोटोकॉपी, पुनर्मूल्यांकनासाठी ५० रुपये जादा मोजावे लागणार

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २० - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने येत्या मार्च-एप्रिलच्या परीक्षांपासून विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिकेची छायांकितप्रत (फोटोकॉपी) आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी शुल्कवाढ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या दोन्हीसाठी अभ्यासक्रमांनिहाय ५० रुपये शुल्क वाढविण्यात आला आहे. त्यामुळे आता फोटोकॉपी आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी अर्ज करताना विद्यार्थ्यांना वाढीव शुल्क आकारले जाणार आहे.

त्यासाठी उत्तरपत्रिकेची छायाप्रत घेणे बंधनकारक आहे. विद्यार्थ्यांना आगी छायाप्रत घ्यावी लागते, त्यामध्ये काही शंका असल्यास त्यानंतर पुन्हा पुनर्मूल्यांकनासाठी स्वतंत्रपणे अर्ज करण्याची पद्धत आहे. पहिल्यादाचा फोटोकॉपी आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी अशा दोन्ही शुल्कांत वाढ करण्याचा निर्णय पुणे विद्यापीठाने घेतला आहे. त्याबाबतचा अभ्यास विद्यापीठाने संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केला आहे.

पुणे विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांना माहितीच्या अधिकाराकध्ये उत्तरपत्रिकांची छायाप्राप्त करून देण्याचा निर्णय २००९ पासून अंगलात आला. विद्यापीठाच्या नियमानुसार विद्यार्थ्यांना एखाद्या विषयाचे पुनर्मूल्यांकन करायचे असल्यास

विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिकेची

शुल्कात पुढीलप्रमाणे वाढ

नव्या निर्णयानुसार व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या उत्तरपत्रिका फोटोकॉपीसाठी आता १०० रुपयाऐवजी १५० रुपये, तर अभ्यासक्रमाच्या अभ्यासक्रमासाठी १५० रुपयाऐवजी २०० रुपये शुल्क निश्चित केले. तसेच, उत्तरपत्रिकेच्या पुनर्मूल्यांकनासाठी व्यावसायिक अभ्यासक्रमांकरिता १५० रुपयाऐवजी २०० रुपये, तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी २०० रुपये २५० रुपये शुल्क निर्धारित केले आहे.

फोटो कॉपीसाठी अव्यवसायिक अभ्यासक्रमाकरिता १०० रुपये, तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी १५० रुपये शुल्क आकारण्यात येत होते. तसेच उत्तरपत्रिकेच्या पुनर्मूल्यांकनासाठी व्यावसायिक अभ्यासक्रमाकरिता १५० रुपये, तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी २०० रुपये शुल्क आकारण्यात येत होते. आता नव्या निर्णयानुसार फोटोकॉपी व पुनर्मूल्यांकनासाठी

५० रुपयांनी वाढ करण्यात आली आहे. दरम्यान,

उत्तरपत्रिकेच्या फोटोकॉपी व पुनर्मूल्यांकनासाठी शुल्कात वाढ करण्याचा प्रस्ताव परीक्षा व मूल्यांकन मंडळाने व्यवस्थापन परिषदेत मांडला होता. त्यानंतर व्यवस्थापन परिषदेच्या बैठकीत शुल्कवाढीला मंजुरी देण्यात आली. त्यानंतर

वर्षाला साडेतीन लाख अर्ज

पुणे विद्यापीठाने विविध अभ्यासक्रमांच्या निकाल जाहीर केल्यानंतर फोटोकॉपी व पुनर्मूल्यांकनासाठी अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्याही मोठी आहे. विद्यापीठाच्या वर्षांपुढे दोन परीक्षा होताना, साधारणपणे एका परीक्षेसाठी फोटोकॉपीकरिता १ लाख ८० हजार ते २ लाख, तर पुनर्मूल्यांकनासाठी १ लाख ४० हजार ते दोड लाखपेपर्यंत विद्यार्थ्यांचे अर्ज येतात. त्यावरून एका परीक्षेसाठी फोटोकॉपी व पुनर्मूल्यांकनासाठी संयुक्तपणे साडेतीन लाखींच्या आसपास विद्यार्थी अर्ज करतात, अशी माहिती आकडेवारीतून स्पष्ट होत आहे.

शुल्कवाढीचे परिपत्रक परीक्षा विभागाकडून कुकीच प्रसिद्ध करण्यात आले आहे. त्यावरून आता विद्यार्थी संघटकांकडून विरोध होणार असल्याचे दिसून येत आहे.

प्रभात Fri, 21 February 2020
epaper.eprabhat.net/c/49238184

लोकमत

नव्या धोरणाने शिक्षणात लवचिकता आणण्याचा प्रयत्न

के. कस्तुरीरंगन : वनराईचा मोहन धारिया राष्ट्रनिर्माण पुरस्कार प्रदान

लोकमत न्यूज नेटवर्क

नागपूर : वर्तमान शिक्षण हे थराथराने रचलेले, स्त्रीकृत असल्यासारखे आहे. १५ वर्षपर्यंत प्राथमिक-माध्यमिक शिक्षण, नंतर चार वर्ष पदवी, पुढे मास्टर्स आणि पीएचडी. विद्यापीठाच्या, महाविद्यालयांच्या शिक्षणात संशोधनाला वाय न मिळणे ही गंभीर समस्या आहे. त्यामुळेच नव्या धोरणाने शिक्षणात लवचिकता आणण्याचा प्रयत्न केला जात आहे, असे प्रतिपादन पत्रविभूषण डॉ. के. कस्तुरीरंगन यांनी केले.

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (इस्रो)चे माजी चेअरमन आणि केंद्र शासनाच्या नवे शिक्षण धोरणा करणाऱ्या समितीचे अध्यक्ष डॉ. कस्तुरीरंगन यांना वनराई फाऊंडेशनतर्फे देण्यात येणाऱ्या यंदाच्या डॉ. मोहन धारिया राष्ट्रनिर्माण पुरस्काराने गौरविण्यात आले.

गुरुवारी नीरी येथील सभागृहात हा पुरस्कार वितरण सोहळा पार पडला. याप्रसंगी राज्याचे माजी मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण, माजी मंत्री राजेंद्र मुळक, डॉ. वेदप्रकाश मिश्रा, नीरीचे संचालक डॉ. राकेश कुमार, माजी संचालक डॉ. एस. आर. यदे, वनराई फाऊंडेशनचे विश्वस्त गिरीश गांधी, फाऊंडेशनचे सचिव किशोर धारिया प्रामुख्याने उपस्थित होते.

पुरस्काराला उत्तर देताना डॉ. कस्तुरीरंगन म्हणाले, सरकारने आणलेल्या नव्या शैक्षणिक धोरणात संशोधनाला आणि २१ व्या शतकाच्या गरजेनुसार कौशल्य विकासाला चालना देण्याचा प्रयत्न केला आहे. या धोरणात राष्ट्रीय संशोधन संस्था या स्वतंत्र संस्थेच्या माध्यमातून विद्यापीठांच्या शिक्षणात विद्यार्थ्यांची संशोधन क्षमता वाढविण्यावर भर देण्यात येणार आहे.

पदवी अभ्यासक्रम हा महत्वाचा ठप्पा आहे आणि यावेळी विद्यार्थ्यांना सर्वसमावेशक शिक्षणाची संधी देण्याचा प्रयत्न आहे. शिक्षणात संरचनात्मक बदलासाठी राज्यपालांनाही प्रस्ताव देण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले.

शिक्षण धोरण तयार करण्याचे काम हे मोठे आव्हानात्मक होते. देशाची विविधता, एकामता आणि भौगोलिक वेगळेपणावर परिणाम होणार नाही, याची दक्षता धोरण वनविताना घेतली. शिक्षण ही अतिशय महत्वाची आणि वैचारिकदृष्ट्या भूमिका घेण्यास उपयुक्त पडणारी गोष्ट आहे. त्यामुळेच विविध बाबींचा यात विचार करण्यात आला. डॉ. विक्रम सारभाई, डॉ. सतीश धवन आणि डॉ. यु.आर. राव यांच्या मार्गदर्शनातून दिशा मिळाल्याची भावनाही डॉ. कस्तुरीरंगन यांनी व्यक्त केली.

Pune Main
Page No. 9 Feb 21, 2020
Powered by: erelego.com

Section : Education

छायांकित प्रतीसाठीची शुल्कवाढ रद्द करा

विद्यापीठ प्रशासनाकडे संघटनांची मागणी

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रती आणि पुनर्मुल्यांकनाच्या शुल्कात प्रत्येकी ५० रुपयांनी वाढ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. हा निर्णय अन्यायकारक आहे. विद्यापीठ ही विद्यार्थ्यांची पिळवणूक करून अवाजवी नफा कमावणारी संस्था नाही, त्यामुळे शुल्कवाढीचा निर्णय मागे घ्यावा, अशी मागणी विविध संघटनांकडून करण्यात आली आहे.

विद्यापीठाने येत्या मार्च-एप्रिलपासून उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीच्या आणि पुनर्मुल्यांकनाच्या शुल्कात वाढ करण्याचा निर्णय घेतला असून त्याबाबतचे परिपत्रक विद्यापीठाच्या वेबसाईटवर जाहीर केले आहे. त्यानुसार यापुढे अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीसाठी १५० रुपये तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या छायांकित प्रतीसाठी २०० रुपये तर अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांकडून पुनर्मुल्यांकनासाठी २०० रुपये आणि व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांकडून २५० रुपये शुल्क आकारले जाईल, असे विद्यापीठाने स्पष्ट केले आहे.

मात्र, व्यावसायिक आणि अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीसाठी वेगळे शुल्क घेणे नैसर्गिक न्यायाला धरून नाही. काही वर्षांपूर्वी विद्यापीठाने अकारण नियमात बदल करून पुनर्मुल्यांकनासाठी अर्ज करायचा असेल तर आधी उत्तरपत्रिकेची छायांकित प्रत घेतलीच पाहिजे, असा अतार्किक नियम केला. त्यामुळे सध्या विद्यार्थ्यांना मोठा भुर्दंड सोसावा लागत आहे.

तसेच या दोन गोष्टी स्वतंत्र असल्याने दुप्पट वेळही वाया जात आहे. शुल्कवाढीमुळे पुनर्मुल्यांकनासाठी अर्ज करणा-या विद्यार्थ्यांना आत छायांकित प्रतीसाठी ५० आणि पुनर्मुल्यांकनासाठी ५० असे जास्तीचे १०० रुपये शुल्क भरावे लागणार आहे. एवढा भुर्दंड सोसून विद्यार्थ्यांच्या गुणात बदल झाला आणि विद्यार्थी उत्तीर्ण झाला तर संबंधित विद्यार्थ्याला त्याने भरलेले शुल्क परत मिळत नाही. तसेच या कालावधीत विद्यार्थ्यांना व पालकांना मानसिक त्रास सहन करावा लागतो. त्यामुळे विद्यापीठाने हा अन्यायकारक निर्णय मागे घ्यावा, अशी मागणी सजग नागरिक मंचाचे अध्यक्ष विवेक वेलणकर यांनी केली आहे. सर्व सामान्य विद्यार्थ्यांना वाढत्या महागाईच्या काळात शिक्षण घेणे कठीण होत चालले आहे. त्यात विद्यापीठाने केलेली शुल्कवाढ ही अन्यायकारक आहे. विद्यापीठाने विद्यार्थी हिताचा विचार करून शुल्कात केलेली वाढ मागे घ्यावी अशी मागणी विद्यापीठाचे अधिसभा सदस्य संतोष ढोरे यांनी केली आहे. तर विद्यापीठाने शुल्कवाढीचे परिपत्रक मागे घ्यावे, अन्यथा विद्यापीठाविरोधात मनविसेतर्फे आंदोलन केले जाईल असा इशारा महाराष्ट्र नवनिर्माण विद्यार्थी सेनेचे शहराध्यक्ष कल्पेश यादव यांनी दिला आहे. दरम्यान विद्यापीठ प्रशासनाकडून मात्र सध्या तरी शुल्कवाढीचे समर्थन करण्यात आले असून शुल्कवाढ योग्य असल्याचे सांगण्यात आले आहे.

Pune Edition
23 Feb, 2020 Page No. 5
Powered by : erelego.com

फेरमूल्यांकन, छायांकित प्रतीसाठी शुल्कवाढ

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने येत्या मार्च-एप्रिलच्या परीक्षांपासून विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिकेची छायांकित प्रत आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी शुल्कवाढ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. दोन्हीसाठी अभ्यासक्रमनिहाय ५० रुपये शुल्क वाढविण्यात आले आहेत. त्यामुळे आता उत्तरपत्रिकेची छायांकित प्रत आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी अर्ज करताना विद्यार्थ्यांना वाढीव शुल्क आकारले जाणार आहे.

पहिल्यादांच छायांकित प्रत आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी अशा दोन्ही शुल्कांत वाढ करण्याचा निर्णय पुणे विद्यापीठाने घेतला आहे. त्याबाबतचे परिपत्रक विद्यापीठाने संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केले आहे. विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिकेच्या छायांकित प्रतसाठी अभ्यासक्रमांसाठी १०० रुपये, तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी १५० रुपये शुल्क आकारण्यात येत होते; तसेच उत्तरपत्रिकेच्या पुनर्मूल्यांकनासाठी अभ्यासक्रमांसाठी १५० रुपये, तर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी २०० रुपये शुल्क आकारण्यात येत होते. आता नव्या निर्णयानुसार छायांकित प्रत व पुनर्मूल्यांकनासाठी ५० रुपयांनी वाढ करण्यात आली आहे.

नवे शुल्क

- व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिका छायांकित प्रतसाठी : १५० रुपये
- अभ्यासक्रमांच्या उत्तरपत्रिका छायांकित प्रतसाठी : २०० रुपये
- उत्तरपत्रिकेच्या पुनर्मूल्यांकनासाठी अभ्यासक्रमांसाठी : २०० रुपये
- उत्तरपत्रिकेच्या पुनर्मूल्यांकनासाठी व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी : २५० रुपये

छायांकित प्रत व पुनर्मूल्यांकनाच्या शुल्कात ५० रुपयांनी वाढ करण्याचा निर्णय यापूर्वीच व्यवस्थापन परिषदेने घेतला आहे. त्याची अंमलबजावणी केली जात आहे.

- डॉ. महेश काकडे, संचालक, परीक्षा व मूल्यांकन मंडळ

उत्तरपत्रिकेच्या छायांकित प्रत व पुनर्मूल्यांकनासाठी शुल्कात वाढ करण्याचा प्रस्ताव परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाने व्यवस्थापन परिषदेपुढे मांडला होता. त्यानंतर शुल्कवाढीला मंजुरी देण्यात आली. त्यानंतर शुल्कवाढीचे परिपत्रक परीक्षा विभागाकडून नुकतेच प्रसिद्ध करण्यात आले आहे. त्यावरून विद्यार्थी संघटनांकडून विरोध होत आहे.

शुल्कवाढ मागे घ्यावी विविध संघटनांची मागणी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीच्या आणि पुनर्मूल्यांकनाच्या शुल्कात प्रत्येकी ५० रुपयांनी वाढ करण्याचा निर्णय अन्यायकारक आहे. सर्व सामान्य विद्यार्थ्यांना वाढत्या महागाईच्या काळात शिक्षण घेणे कठीण होत चालले आहे. त्यात विद्यापीठाने केलेली शुल्कवाढ ही अन्यायकारक आहे. विद्यार्थी हिताचा विचार करून उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीच्या आणि पुनर्मूल्यांकनाच्या शुल्कात केलेली वाढ मागे घ्यावी.

शुल्कवाढ अन्यायकारक

सर्व सामान्य विद्यार्थ्यांना वाढत्या महागाईच्या काळात शिक्षण घेणे कठीण होत चालले आहे. त्यात विद्यापीठाने केलेली शुल्कवाढ ही अन्यायकारक आहे. विद्यार्थी हिताचा विचार करून उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीच्या आणि पुनर्मूल्यांकनाच्या शुल्कात केलेली वाढ मागे घ्यावी.

- संतोष डोरे, अधिसभा सदस्य,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

निर्णय मागे घ्यावा

विद्यापीठाने उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रतीच्या आणि पुनर्मूल्यांकनाच्या शुल्कात वाढ करण्याचा घेतलेला निर्णय चुकीचा आहे. विद्यापीठाने शुल्कवाढीचे परिपत्रक मागे घ्यावे. अन्यथा विद्यापीठाविरोधात मनविसेतर्फे आंदोलन केले जाईल.

कल्पेश यादव, अध्यक्ष, महाराष्ट्र नवनिर्माण विद्यार्थी सेना, पुणे शहर

तर मूळ पेपर तपासताना विद्यापीठाकडून चूक झाली आहे, असे गृहीत धरून विद्यार्थ्यांकडून छायांकित प्रतीसाठी आणि पुनर्मूल्यांकनासाठी आकारलेले शुल्क परत करावे. तसेच परिपत्रक रद्द करून शुल्कवाढ मागे घ्यावी, अशी मागणी सजग नागरिक मंचचे अध्यक्ष विवेक वेलणकर यांनी केली.

Kesari
23-2-2020

जगात संशोधनात भारत खूपच मागे

**मनुष्यबळ विकास
मंत्रालयातील
अधिकाऱ्याची खंत**

Niraj.Pandit

@timeagroup.com

Tweet : @nirajcpanditMT

मुंबई : 'आज देशात मोठ्या प्रमाणावर संशोधन होत आहे, विद्यार्थी नवनवीन कल्पना मांडत आहेत, मात्र त्या सर्व तंत्रज्ञानाशी संबंधित असल्याने त्याला खूप मर्यादा आहेत. परिणामी जागतिक इनोव्हेशन इंडेक्समध्ये आपण ५२व्या स्थानावर आहोत. मात्र पहिल्या ३०मध्ये येण्याचे आपले ध्येय असून त्यासाठी देशात संशोधनाची संस्कृती रुजावी लागेल,' अशा शब्दांत केंद्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाचे चीफ इनोव्हेशन ऑफिसर डॉ. अभय जेरे

सन २०१९मधील पेटंट अर्ज

चीन	: १३ लाख
अमेरिका	: ६.५ लाख
भारत	: ४५ हजार (यातील ७० टक्के अर्ज अनिवासी भारतीयांचे)

'इनोव्हेशन फेस्ट गरजेचे'

'देशात विविध कॉलेजांमध्ये टेकफेस्टचे आयोजन केले जाते. मात्र त्या ऐवजी इनोव्हेशन फेस्टचे आयोजन करण्यात यावे. विद्यार्थ्यांपुढे विविध समस्या मांडून त्यावर त्यांच्याकडून उत्तरे शोधली जावीत,' असे जेरे या वेळी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना म्हणाले. 'विद्यार्थ्यांनी जास्तीत जास्त नवसंकल्पना मांडाव्यात व ती कल्पना यशस्वी झाल्यावर त्यांच्या पेटंटसाठी अर्ज करावेत, अशी सूचनाही त्यांनी विद्यार्थ्यांना केली. ही प्रक्रिया अधिक सुलभ कशी होईल याबाबत सरकारी पातळीवर प्रयत्न सुरू आहे,' अशी पुस्ती त्यांनी जोडली.

यांनी 'मटा'शी बोलताना याबाबतच्या सद्यस्थितीवर बोट ठेवले.

'जगभरात संशोधनासाठी चढाओढ सुरू असली तरी आपल्या देशातील संशोधनदर अत्यल्प आहे. आपल्या शिक्षणपद्धतीत समस्या सोडविण्याची कौशल्ये शिकविली जात नाहीत. आज देशभरात विविध स्तरांवर हॅकेरथॉनचे आयोजन केले जाते. त्यात जे प्रकल्प येतात त्यातील फारच कमी प्रकल्प हे

प्रत्यक्ष समस्या डोळ्यासमोर ठेवून ती सोडविण्यासाठी उपयुक्त असतात. उर्वरित प्रकल्प तंत्रज्ञानाशी संबंधित असतात. आज उपलब्ध असलेल्या संशोधनाची पुढची पायरी असे त्यांचे स्वरूप असते. म्हणजे त्यांची गरज आहे की नाही याचा विचारही विद्यार्थी करताना दिसत नाहीत ही फार चिंतेची बाब आहे,' असे जेरे यांनी नमूद केले. 'संशोधनवृत्तीस चालना मिळावी,

यासाठी केंद्र सरकारतर्फे विविध स्तरांवर स्पर्धांचे आयोजन केले जात असून तरुणांना विविध माध्यमातून संधी दिली जात आहे. याचेच फलित म्हणून पाच वर्षांपूर्वी जागतिक इनोव्हेशन इंडेक्समध्ये ८१व्या स्थानावर असलेला आपला देश आज ५२व्या स्थानावर आहे. त्यातही आणखी प्रगती होईल,' अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली.

Maharashtra Times

23-2-2020

विद्यापीठ अधिसभा दोन दिवस घेण्याची मागणी

अर्थसंकल्पीय अधिसभेसाठी विक्रमी संख्येने ठराव

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची अर्थसंकल्पीय अधिसभा येत्या १४ मार्चला होणार आहे. या अधिसभेसाठी या वेळी विक्रमी संख्येने ठराव मांडण्यात आले असून, अर्थसंकल्प आणि विविध विषयांवर सविस्तर चर्चा होण्यासाठी दोन दिवस अधिसभा घेण्याची मागणी अधिसभा सदस्यांकडून करण्यात आली आहे. त्या संदर्भातील निवेदन अधिसभा सदस्य संतोष ढोरे, दादाभाऊ शिन्लकर, शशिकांत तिकोटे, अभिषेक बोके, राजीव साबडे यांनी कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर यांना दिले आहे.

विद्यापीठाच्या अर्थसंकल्पीय अधिसभेसाठी विविध विषयांवरील जवळपास १२६ पेक्षा जास्त ठराव सदस्यांकडून मांडण्यात आले आहेत. गेल्या अधिसभेसाठी मांडण्यात आलेल्या ठरावांची संख्या अगदीच नगण्य होती. त्या पार्श्वभूमीवर, अर्थसंकल्पीय अधिसभेमध्ये आलेल्या ठरावांमुळे ही अधिसभा गाजण्याची शक्यता आहे. अर्थसंकल्पीय अधिसभा एका दिवसाचीच असल्याने अनेक

महत्वाच्या विषयांवर परिपूर्ण चर्चा होत नाही.

विद्यापीठाचे कार्यक्षेत्र पुणे, नगर, नाशिक असे तीन जिल्ह्यांचे असल्याने अनेक सदस्य बाहेरगावाहून येतात. एका दिवसाची सभा रात्री उशिरापर्यंत होत असल्याने त्यांना सभा संपेपर्यंत थांबणे शक्य होत नाही. त्यामुळे महत्वाचे विषय सभेपुढे असताना उपस्थित सदस्यांची संख्या कमी असते. या पूर्वीच्या सभा दोन दिवसांच्या झाल्या आहेत. गेल्या अधिसभेत दोन दिवसांची अधिसभा घेण्याविषयी विनंती केली होती. त्यामुळे कुलपतींशी चर्चा करून अर्थसंकल्पीय अधिसभा दोन दिवसांची करावी, असे अधिसभा सदस्यांनी पत्रात नमूद केले आहे.

अधिसभा

गुंडाळण्याकडेच कल

विद्यापीठ आणि विद्यार्थ्यांशी संबंधित अनेक विषयांवर चर्चा होणे आवश्यक असूनही वेळेअभावी अधिसभेत चर्चा होऊ शकत नाही. दोन दिवसांची अधिसभा घेणे शक्य असूनही कुलपतींची परवानगी नसल्याचे कारण विद्यापीठ प्रशासनाकडून पुढे केले जाते. दोन दिवस अधिसभा झाल्यास सदस्यांच्या प्रश्नांना उत्तरे द्यावी लागत असल्याने अधिसभा गुंडाळण्याकडेच विद्यापीठ प्रशासनाचा कल असतो, असे काही अधिसभा सदस्यांनी सांगितले.

“अधिसभेचे नियोजित कामकाज त्या दिवशी पूर्ण न झाल्यास कुलपतींकडून परवानगी घेऊन दुसऱ्या दिवशीही अधिसभा सुरू ठेवता येऊ शकेल. त्यासाठी प्रयत्न करणार आहे.

- डॉ. नितीन करमळकर,

कुलगुरू,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.

Pudhari

26-2-2020

Kesari
24-2-2020

‘निर्मिती’ या विषयावर सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात संशोधन

पद्मश्री डॉ. विखे पाटील सहकार अध्यासनाचा उपक्रम पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पद्मश्री डॉ. विखे पाटील सहकार अध्यासनाच्या वतीने सहकारी संस्थांमधून होणाऱ्या रोजगार निर्मितीसंबंधी संशोधन अध्ययन हाती घेण्यात येणार असल्याचे अध्यासनाचे प्रमुख प्रा. मुकुंद तापकीर यांनी सांगितले.

संशोधनासाठी काही नागरी सहकारी बँका तसेच सहकारी पतसंस्थांची निवड करण्यात आली आहे. या संस्थांनी उपलब्ध करून दिलेली प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष रोजगार संधी आणि या सहकारी संस्थांनी कर्ज दिलेल्या विविध व्यावसायिक संस्थांमधील

नोकरीची संधी आणि त्याचा अर्थव्यवस्थेवर किती परिणाम झाला, यासंबंधी संशोधन अभ्यास करून त्यातील निष्कर्ष नीती आयोगाला सादर केला जाणार आहे. सहकारी बँकांचे व नागरी पतसंस्थांचे निवडक खातेदार व्यापारी संस्थांनी किती प्रमाणात रोजगाराची संधी उपलब्ध करून दिली यासंबंधी मुलाखतीद्वारे माहिती संकलित केली जाईल. या माहितीचे विश्लेषण करून संशोधन अहवाल प्रकाशित करण्यात येईल, असे प्रा. तापकीर यांनी स्पष्ट केले. संशोधनासाठी विद्यापीठाचे प्र-

कुलगुरु प्रा. एन. एस. उमराणी, रिझर्व्ह बँकेचे संचालक सतीश मराठे, माजी सहकार आयुक्त मधुकर चौधरी, जनसेवा बँकेचे उपाध्यक्ष डॉ. राजेंद्र हिरेमठ, आणि अमित ओझे यांचे मार्गदर्शक मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे

विद्यापीठातील विखे पाटील अध्यासनात नुकतीच मार्गदर्शक मंडळाची बैठक आयोजित करण्यात आली होती. या बैठकीला संशोधन अभ्यासासाठी निवडलेल्या नागरी सहकारी बँका व सहकारी पतसंस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

या बैठकीत रिझर्व्ह बँकेचे संचालक सतीश मराठे यांनी मार्गदर्शन केले. विखे पाटील अध्यासनातर्फे होणाऱ्या संशोधन अभ्यासात मुंबईतील सेंटर फॉर को-ऑपरेटिव्ह स्टडीज अँड रिसर्च इन को-ऑपरेशन या संशोधन संस्थेचा सहभाग असणार आहे.

“
Education is
the most **POWERFUL**
WEAPON
which **you** can use
to **change**
the **WORLD**.
”

-Nelson Mandela-

लोकमत

संशोधन क्षेत्राला मिळणार नवसंजीवनी

अर्थसंकल्पात शिक्षण व संशोधनासाठी ९९ हजार ३०० कोटी एवढी मोठी तरतूद करण्यात आली आहे. याचे स्वागतच केले पाहिजे. त्यातच नवीन शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी लवकरच केली जाणार असल्याचे नमूद केले आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये मूलभूत संशोधनाला अधिक प्राधान्य दिले आहे. त्यामुळे शिक्षण आणि उद्योगांसाठी ही चांगली बाब ठरणार आहे. कौशल्यविकासासाठी केल्या जात असलेल्या गेल्या पाच-सहा वर्षांच्या प्रयत्नांना अधिक बळ मिळेल.

राष्ट्रीय पोलिस विज्ञान, न्यायवैद्यक विज्ञान आणि सायबर-न्यायवैद्यक विद्यापीठ स्थापन करण्याची घोषणासुद्धा संशोधनाच्या दृष्टीने महत्वाची आहे. प्रामुख्याने 'क्वांटम कम्प्युटिंग' क्षेत्राशी निगडित असलेल्या संशोधनाला पुढील काळात चालना मिळेल. भारतात टॉप मॉडेल कार डिझाईन, विमान डिझाईन कंपनी नाहीत. त्यामुळे पुढील काळात एअर क्राफ्ट कंपनी

एक्स्पर्ट
विश्लेषण
डॉ. आदित्य
अभ्यंकर

ज्येष्ठ संशोधक

निधीची गरज भासणार

संशोधन व शिक्षण क्षेत्रासाठी काही ठिकाणी एकत्रित तरतूद आहे. परंतु, नवीन शैक्षणिक धोरण्याची अंमलबजावणी केली जाणार असल्याचे शासनातर्फे स्पष्ट करण्यात आल्यामुळे खूप मोठ्या प्रमाणावर निधीची गरज भासणार आहे. त्यामुळे इतर कारणांसाठी निधीचा अभाव जाणवू शकतो.

भारतात सुरु होऊ शकतील.

वाढत्या लोकसंख्येनुसार देशाची ऊर्जेची मागणी वाढत चालली आहे. तसेच, पर्यावरणाचे प्रदूषण करणाऱ्या खनिजांचा वापर कमी करावा लागणार आहे. त्यामुळे अपारंपरिक ऊर्जा निर्मितीवर भर देण्याची आवश्यकता आहे. मागील अर्थसंकल्पात ऊर्जाक्षेत्रासाठी कमी तरतूद होती. मात्र, यंदा सुमारे २२ हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे येत्या काळात सोलर एनर्जी, विंड एनर्जी क्षेत्राची

गरज वाढेल आणि त्या क्षेत्रातील संशोधनाला चालना मिळेल. भारतात परदेशी विद्यार्थी केवळ उच्च शिक्षण घेण्यासाठी येतात. यंदा 'स्टडी इन इंडिया' कार्यक्रमांतर्गत देशात येणारे परदेशी विद्यार्थी प्रामुख्याने संशोधनपर अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेतील. आशिया आणि आफ्रिका खंडांतील विद्यार्थ्यांनी देशात येऊन शिक्षण घ्यावे, यासाठी 'इंड-सेंट' ही परीक्षा सुरु करण्यात आली आहे. त्यामुळे जपान, द. कोरिया आणि आफ्रिका आदी देशांतील विद्यार्थ्यांसुद्धा

भारतात शिक्षण घेण्यासाठी येऊ शकतील. परिणामी, देशाला परकीय चलन मिळेल व देशाच्या आर्थिक उत्पन्नात वाढ होण्यास मदत होईल. वैद्यकीय शिक्षण व आरोग्य सुविधेसाठी पीपीटी तत्वावर योजना राबविण्याचा शासनाकडून विचार सुरु असला, तरी त्याला कितपत यश मिळेल, यावर आताच भाष्य करता येणार नाही.

(लेखक सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापिठात तंत्रज्ञान विभागाचे प्रमुख आहेत.)

Pune Main
Page No. 4 Feb 02, 2020
Powered by: erelego.com

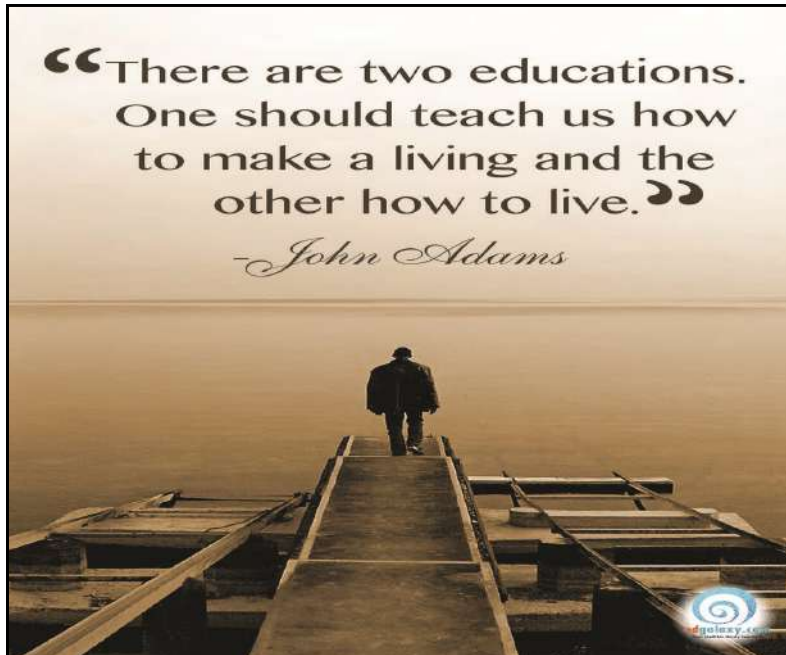
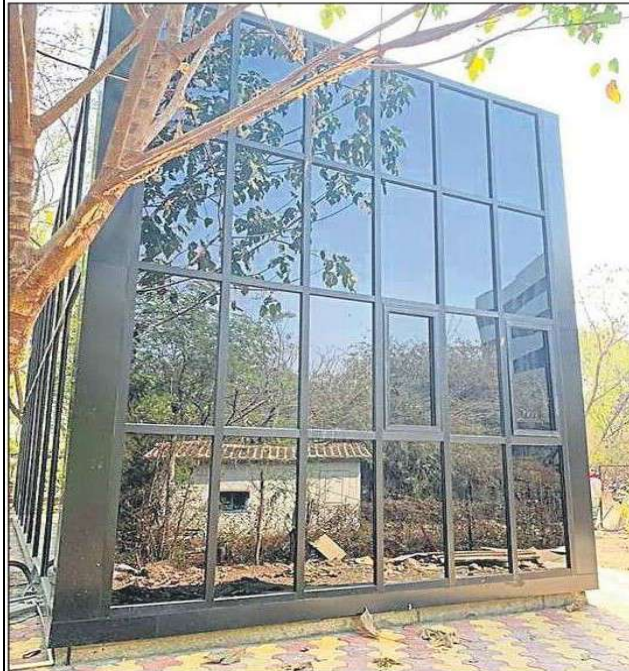

Image Courtesy: Google Images

Section : Research

hindustantimes

SPPU's solar panel wall to generate 15 units of energy daily

■ The solar panel walled has been named the 'Experience Centre' HT

HT Correspondent

■ puneletters@hindustantimes.com

PUNE: The National Congress Party (NCP) supremo Sharad Pawar inaugurated a solar panel-walled building at the Savitribai Phule Pune University (SPPU) on Sunday.

SPPU claims that it is first of its kind solar wall structure in the country through which electricity is generated. It is named "Experience Centre" and is developed by the Solar Scape Enterprises.

Savitribai Phule Pune University (SPPU) vice-chancellor Nitin Karmalkar, pro-vice-chancellor NS Umrani, registrar Prafulla Pawar, director of Solar Scape Deepak Gadre, energy study department head Sandesh Jadkar and other SPPU officials were present during the event.

Gadre said, "Solar panels

made of cadmium telluride photovoltaic cells have been mounted on the glass facade of the structure. With this facility 14 to 15 units energy is generated every day.

"The company has brought this technology from China, this type of technology is more used in European countries and China since last five years," said Gadre.

Gadre said, "Due to these long walls of tall buildings can be used to generate electricity through solar power. These walls are safer than top solar panels installed on the upper side of buildings. Such buildings get 'green rating' as it reduces heat inside the building.

"Colours are available in these glasses and visibility through the glass can be monitored. While these walls can sustain in any type of weather conditions," said Gadre.

Hindustan Times

2-2-2020

Section : Research

Moth species, sighted in Belagavi by British naturalist 92 years ago, surfaces in Lonavla

Manjula.Nair@timesgroup.com

Pune: Light trapping systems set up by the Zoological Survey of India (ZSI) Western Regional Chapter (WRC) in the Lonavla region have led to the rediscovery of a single specimen of the *Mecodina metagrapta* moth collected from the Western Ghats in the state.

World of DISCOVERY

This is the first time that the specimen has been spotted in Maharashtra. It was first identified by British naturalist George Hampson in 1926 and there has been no further record of fresh specimens since then.

Back then, the elusive moth was discovered in Karnataka's Belagavi district. Close relatives of the butterfly family, the rediscovery of the

The specimen was first identified by British naturalist George Hampson in 1926

species is significant, considering they are prime pollinators. ZSI scientist Aparna Kalawate, who led the team, said moths were important indica-

tors of their surrounding environment.

"The study on moths is important as they are habitat specific, act as indicators of hab-

itat and environment. They are important food resource for secondary consumers like spiders, mites, ants, wasps, birds, reptiles and amphibians among others," she said.

The discovery was made in Lonavla when their four-member team set up a light trap in Aamby Valley.

"We were lucky enough to trap a female specimen. Once we brought it to the laboratory, we went through the literature and found a mention of the species in *The Fauna of British India* authored by Hampson. We found that the specimen matched with the description of *Mecodina metagrapta*," she said.

After the dissection process, Kalawate confirmed that the specimen was from that species. "In 1926, Hampson had first discovered this species in Belagavi. After almost 92 years, we rediscovered this species from Lonavla. So this

is significant not only because it is a rediscovery, but also because it is the first record of this genus and species from Maharashtra," the scientist said.

As to why the sighting is so rare, Kalawate said not many worked in the field of moths.

"Maybe it was not sighted all these years, and also because not many people work on moths. Not much study on moths has been done as one has to search for them at night," she said.

Another reason she cited was migration.

"There is a likelihood of a migration factor involved. Since so many years, it was not been recorded from any part of the country. So it could have gone to Kerala, and all across South India. Since we recorded it from Lonavla side, the moth could have flown from that area to this, or due to the changed ecology," she added.

Times of
India
10-2-2020

New species of urban lizard found

RAHUL KARMAKAR
GUWAHATI

Guwahati, the largest city in the Northeast, has yielded a new species of lizard - the urban bent-toed gecko.

Jayaditya Purkayastha and Madhurima Das, two of the five herpetologists and researchers who made the discovery, had teamed up with four others to be the first to record the brown blotched Bengal tree frog from urban West Bengal last year.

The new species of lizard, zoologically named *Cyrtodactylus urbanus*, is markedly different in molecular structure, blotch and colour

The new species of lizard, *Cyrtodactylus urbanus*.
SPECIAL ARRANGEMENT

from the *Cyrtodactylus guwahatensis*, or the Guwahati bent-toed gecko, that was discovered two years ago.

The study on the urban bent-toed gecko has been published in the latest edition of *Zootaxa*, a peer-reviewed scientific mega journal for animal taxonomists. Apart from Mr. Purkayastha

and Ms. Das, the study was co-authored by Sanath Chandra Bohra, Mumbai-based Ishan Agarwal and Aaron M. Bauer, a global authority on geckos based in Pennsylvania, U.S.

"All bent-toed geckos in Northeast India were thought to be a single species, the *Cyrtodactylus khasiensis* found primarily in the Khasi Hills of Meghalaya. Photographs I had taken of the urban bent-toed from the Basistha area of Guwahati in 2011 made global experts realise it was a different species," Mr. Purkayastha told *The Hindu*.

संशोधनातून उलगडतेय अंतराळातील जीवन

प्रा. डॉ. पंडित विद्यासागर यांचे प्रतिपादन; राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमित्त 'अंतराळातील जीवन'वर व्याख्यान

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

जागतिक
स्पर्धेत
टिकण्यासाठी
तंत्रज्ञान आणि
संवाद शास्त्र
अधिकाधिक
विकसित

होण्यासाठी अवकाश संशोधनावार प्रत्येक देश भर देत आहे. त्यासाठी कोट्यवधी रुपयांचा खर्च करताहेत. अनेक अवकाश मोहिमा घेतल्या जाताहेत. परंतु, अवकाशात गेल्यानंतर मानवाच्या मेंदूसह शारीरिक, मानसिक प्रतिकारशक्ती कमी होते. त्यामुळे अनेक आजार उद्भवतात.

जगातील सर्व वैज्ञानिक त्यावर

तोडगा काढण्यासाठी प्रयोग करीत आहेत. भविष्यात कमीतकमी त्रास होईल, यासाठी प्रयत्न सुरू आहेत, असे प्रतिपादन नांदेड येथील स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाचे कुलगुरू प्रा. डॉ. पंडित विद्यासागर यांनी केले.

राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमित्त मराठी विज्ञान परिषद व महाराष्ट्र साहित्य परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने टिळक रस्त्यावरील साहित्य परिषदेच्या माधवराव पटवर्धन सभागृहात 'अंतराळातील जीवन' या विषयावरील आयोजित व्याख्यानात डॉ. विद्यासागर बोलत होते. या वेळी विज्ञान परिषदेचे अध्यक्ष राजेंद्रकुमार सराफ, ज्येष्ठ सदस्य विनय र. र. उपस्थित होते.

डॉ. विद्यासागर पंडित म्हणाले, रशियाने पहिल्यांदा अवकाशात मानव पाठवला आणि अनेक गोष्टींचा उलगडला केला. यामुळे महासत्ता असलेल्या अमेरिकेलाही खंत होती.

आपण हे प्रयोग करू शकलो नाही. त्यामुळे त्यांनी ९ वर्षांत तयारी करीत चंद्रावर मानव पाठवला. त्यानंतर प्रत्येक देश अवकाश मोहीम राबवू लागला. पहिल्यांदा प्राण्यांवर प्रयोग करून त्यांच्या शरीरावर काय बदल होतात ते पाहिले आणि त्यानंतर मानवाच्या शरीरावर परिणाम होऊ नये यासाठी बदल केले गेले. प्राण्यांबरोबर वनस्पतींनाही गुरुत्वाकर्षण कळते. काही वर्षांत पृथ्वी राहण्यायोग्य

असणार नाही. त्यासाठी प्रत्येक देश दुसऱ्या ग्रहावर राहण्यासाठी अनुकूल परिस्थिती पाहत आहे. परंतु, असे न करता पृथ्वीचे आयुष्य कसे वाढेल, यासाठी मानवाने प्रयत्न करणे गरजेचे आहे.

राजेंद्र सराफ म्हणाले, साहित्य आणि विज्ञान यांच्या मिलाफातून अभ्यास व्हायला हवा. विज्ञान परिषद आणि साहित्य परिषद यांच्या एकत्रित प्रयत्नातून सक्षम असे विज्ञान साहित्य निर्मिले जात आहे. विनय र. र. यांनी प्रास्ताविकात मराठी विज्ञान परिषदेच्या उपक्रमांचा आढावा घेतला.

सूत्रसंचालन अंजली देसाई यांनी केले. प्रकाश पायगुडे यांनी आभार मानले.

My Pune Edition
29 Feb, 2020 Page No. 7
Powered by : erelego.com

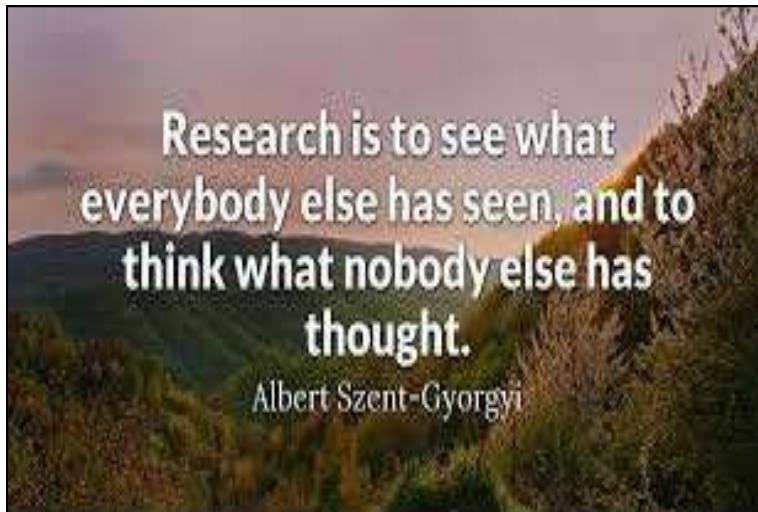

Image Courtesy: Google Images

लोकमत

अथसकल्पात प्रथमच नवतंत्रज्ञानाचा दखल

आयओटी, फीनटेक आणि ॲनालिस्टिक्स : नव्या अर्थदिशा

मशीन रोबोटिक्स, बायो इन्फर्मेटिक्स, थ्री-डी प्रिंटिंग, आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स यासारख्या नवतंत्रज्ञानातल्या संकल्पना अर्थसंकल्पीय भाषणात ऐकण्याची अजिबातच सवय नसलेल्या जाणकारांना यावर्षी केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सुखद धक्का दिला.

१५ ते ६५ वर्षे या 'उत्पादक वयोगटा'तल्या नागरिकांची सर्वाधिक संख्या देशात असणे आणि त्याचवेळी अवघ्या बाजारपेठेची पारंपरिक गृहीतके बदलून टाकण्याची क्षमता असलेल्या नवतंत्रज्ञानाचे आगमन होणे; हा देशासाठी मोठा सुवर्णयोग असल्याचे नमूद करून सीतारामन यांनी या नवतंत्रज्ञानातून येऊ घातलेल्या भविष्यकालीन बदलांचे स्वागत करण्यासाठी भारतीय अर्थव्यवस्था सरकारी स्तरावरूनही आपली दारे उघडत असल्याचे संकेत दिले. 'डायरेक्ट बेनिफिट ट्रान्सफर'सारखी महत्वाकांक्षी योजना या नवतंत्रज्ञानाच्या मदतीमुळेच प्रत्यक्षात येऊ शकली, याचा विशेष उल्लेखही त्यांनी केला.

पारंपरिक अर्थव्यवस्थेची प्रतिमाने बदलून टाकण्याची क्षमता असलेल्या या नवतंत्रज्ञानाने जागतिक अर्थव्यवस्थेची नवी पटकथा लिहायला घेतली असल्याचे सीतारामन म्हणाल्या.

क्वाण्टम मेकॅनिक्स

या नवतंत्रज्ञानाने संगणक, वाहतूक आणि सायबर सुरक्षेसारख्या अनेकानेक क्षेत्रांमध्ये नव्या संधीची दारे उघडली आहेत.

क्वान्टम मेकॅनिक्सशी संबंधित एका राष्ट्रीय अभियानाची घोषणा अर्थमंत्री सीतारामन यांनी केली, एवढेच नव्हे तर या अभियानाच्या पहिल्या पाच वर्षांसाठी ८०० कोटी रुपयांची तरतूदही अर्थसंकल्पात केली.

उद्दिष्ट आहे. त्यासाठी ६००० कोटी रुपयांचा निधी प्रस्तावित करण्यात आला आहे.

३. नवतंत्रज्ञानाच्या बहराच्या आणि विकासाच्या पार्श्वभूमीवर बौद्धिक हक्क संपदेचे जतन व्हावे, यासाठी विशेष केंद्राची निर्मिती.

४. देशभरातील औद्योगिक वसाहतींमध्ये नवतंत्रज्ञानाची माहिती आणि प्रसारासाठी 'नॉलेज ट्रान्सलेशन क्लस्टर्स'ची निर्मिती.

५. भविष्यकाळात अधिक उन्नत होत जाणाऱ्या नवतंत्रज्ञानाच्या मदतीने देशामध्ये जेनेटिक मॉडिंगची तयारी करणे. आरोग्यसेवा, कृषी आणि जैवविविधता या क्षेत्रांमधील प्रयत्नांना तंत्रज्ञानाची बळकटी मिळावी आणि प्रयत्नांमध्ये अचूकता यावी यासाठी देशपातळीवर व्यापक डेटा-बेस तयार करणे. त्यासाठी दोन स्वतंत्र योजनांचा प्रारंभ लवकरच करण्यात येणार असल्याचे सूतोवाचही सीतारामन यांनी केले.

६. नवतंत्रज्ञानावर आधारलेल्या स्टार्ट-अप्समधील नवउद्यमींना प्रोत्साहन देण्याकडे सरकारचा कल असेल, असेही सीतारामन यांनी स्पष्ट केले. या स्टार्ट-अप्ससाठी सोड फंड आणि प्रारंभिक भांडवल पुरवण्यात केंद्र सरकार पुढाकार घेईल.

'ॲनालिस्टिक्स, फीनटेक आणि इंटरनेट ऑफ थिंग्ज' मुळे देशात होऊ घातलेल्या आमूलाग्र परिवर्तनाला चालना देण्यासाठी सीतारामन यांनी सहा सूत्री कार्यक्रमच जाहीर केला.

१. देशभरात डाटा सेंटर पार्क

उभारण्यासाठी खाजगी गुंतवणुकीला प्रोत्साहन देणे.

२. गावपातळीवरील महत्त्वाच्या अशा एकूण सहा व्यवस्था डिजिटल कवरेजच्या जाळ्याखाली एकत्रित आणणे. यामध्ये ग्रामपंचायतीच्या क्षेत्रातील अंगणवाडी,

प्राथमिक आरोग्य केंद्र, सरकारी शाळा, स्वस्त धान्य दुकाने, पोस्ट कार्यालये आणि पोलीस ठाणी या सर्वांना 'फायबर टू होम' व्यवस्थेने इंटरनेटशी जोडले जाईल. 'भारत नेट' या कार्यक्रमांतर्गत एकूण एक लाख ग्रामपंचायतींना डिजिटल जोडणी देण्याचे

Pune Main
Page No. 9 Feb 02, 2020
Powered by: erelego.com

Image Courtesy: Google Images

Gopal.paliwal
@timesgroup.com
Twee : @GopalpaliwalMT

कोडे 'क्यूआर कोड'चे

माहिती तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने जग आणखी जवळ येत आहे. एखादी भलीमोठी वेबलिंग एका छोट्याशा कोडन स्कॅन करता येणे शक्य असणाऱ्या 'क्विक रिस्पॉन्स कोड' अर्थात 'QR Code' मध्ये रूपांतरित करणे हे त्याचेच द्योतक आहे. मात्र, हा चौकोनी टोकळा दिसणारा कोड नेमक कुठे वापरतात. त्याची निर्मिती सर्वप्रथम जपानमध्ये करण्यात आली. या अगोदर बारकोडची संकल्पना वापरली जायची. मात्र, जास्त डेटा स्टोर करण्यासाठी पुढे क्यूआर कोडचा पर्याय खुला झाला आणि हे 'कोड' खऱ्या अर्थाने उलगडले आहे.

आजकाल प्रत्येक गोष्टीला एक छोटे आणि आकर्षक रूप देण्याची प्रथा आहे. ज्यामुळे ती सहजासहजी लोकांपर्यंत पोहोचून त्यांना माहिती देत असते. याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणजे 'क्यूआर कोड' (क्विक रिस्पॉन्स कोड) होय. एखादी वस्तू खरेदी करायची असेल करा कोड स्कॅन, एखादा व्हिडिओ पाहायचा असेल तर करा कोड स्कॅन, एखादी वेबसाइट पाहायची असेल तरी करा कोड स्कॅन. याचबरोबर नवीन ऑप्स, लिंक इन्स्टॉल करायची असल्यास आपण तेथील कोडच स्कॅन करतो. पण, हे सर्व करीत असताना सावधानता तर असावीच मात्र त्यासोबत तुम्हाला हा कोड आला कसा आणि तो त्या लिंकवर आपल्याला नेतो कसा हा प्रश्न पडतोच. या सर्व गोष्टींचे कोड आज उलगडूया!

'क्यूआर कोड' ही संकल्पना ही ट्रेडमार्क असून, तो मॅट्रिक्स बारकोड प्रकारात मोडतो. याला टू डायमॅन्शनल कोडही म्हणतात. याची सुरुवात १९९४ मध्ये 'डेन्सो वेव' या जपानी कंपनीने केली होती. या कोडचा वापर ही कंपनी वाहने, इन्व्हेन्टरी तसेच वस्तू ट्रॅक करायला करीत असे. सध्याच्या काळात 'क्यूआर कोड' परवलीचा शब्द झाला असून, आपले प्रॉडक्ट्स विकण्यासाठी, व्यावसायिक वाहने ऑनलाईन साठी, मोबाइल यूजर्ससाठी, प्रवास तिकीट किंवा मग चित्रपट तिकीटासाठीही याचा वापर होतोय. खासकरून डिजिटल पेमेंटसाठी हा सर्वात सोपा पर्याय ठरत आहे.

याचबरोबर केंद्र सरकारने 'डिजिटल इंडिया'

वापर कुठे होतो?

- मॉल्समध्ये वस्तू स्कॅनिंगसाठी
- वाहने ट्रॅक करण्यासाठी
- प्रवास, चित्रपटाच्या तिकिटांवर
- एखाद्या संकेतस्थळाच्या थेट लॉगइनवर जाणे
- डिजिटल पैसे देण्याकरिता
- लिंकवर थेट पोहोचण्याकरिता

अंतर्गत बालभारतीच्या पुस्तकाचे सूक्ष्म रूप 'क्यूआर कोड'च्या माध्यमातून आणून शिक्षणातही याचा वापर कसा चांगल्याप्रकारे करता येईल, हे दाखविले आहे. तसेच ऑनलाईन माहिती पोहोचविणे,

फायदे

- क्षणात संकेतस्थळावर जाता येते
- वस्तूच्या ऑनलाईन पेमेंटची सुलभता
- आपल्या व्यवसायाचे जलद ब्रँडिंग
- सोशल मीडियात व्हिडिओ लिंकसाठी
- स्मार्टफोनवर पुस्तके वाचण्यासाठी

नुकसान

- आपल्या माहितीस गैरवापराचा धोका
- मालवेअर अँटकमुळे नुकसानदायक

आपले क्विजिटिंग कार्ड एका स्कॅनवर ग्राहकांपर्यंत देणे या कोडद्वारे सोपे होते.

अशी होते निर्मिती...

■ यासाठी वेगवेगळे क्यूआर कोड निर्मितीचे ऑप आहेत. मात्र, २०१८ मध्ये काही ऑप्सवर मालवेअर अँटकच्या धोक्यामुळे बंदी आणण्यात आली होती. सद्यस्थितीत काही चांगले क्यूआर कोड जनरेटर उपलब्ध असून, त्याद्वारे आपण आपल्या ब्रँडसाठी किंवा मग स्वतःच्या एखाद्या लिंक्सचा क्यूआर कोड तयार करू शकतो. यामध्ये हा कोड जवळपास ३० टक्के खराब होऊनही वापरता येऊ शकतो. विशेष म्हणजे, काही स्मार्टफोनमध्ये आता इनविल्ट कोड स्कॅनर उपलब्ध असतात. जेणेकरून आपल्या स्मार्टफोनला वायरस अँटकपासून वाचविता येते. हे स्कॅनर बारकोड स्कॅनरचे सुधारीत रूप असून, त्यापेक्षा जास्त कॅरेक्टर हा कोड साठवू शकतो. यामध्ये चौकोनाच्या आकारात तीन बाजूंना ब्लॉक्स असतात तर काळ्या आणि पांढऱ्या रंगात टायमिंग लाइनचाही वापर होतो.

श्रीधर लोणी

मोठ्याने वाचा बिनधास्त!

सध्या इतके वेगवेगळ्या प्रकारचे 'दिन' साजरे केले जातात, की अनेकदा आज नेमका कोणता 'दिन' पाळला जातोय याचीही कल्पना नसते! विविध संकल्प सोडण्यासाठी वा संकल्पना राबविण्यासाठी हे 'दिन' साजरे केले जातात; परंतु त्यांचे व्यापारीकरण झाले असून, संबंधित व्यवसायाच्या वृद्धीसाठी अशा 'दिनां'चा खुबीने वापर केला जात असतो. शिवाय काही 'दिनां'च्या मागे प्रचार वा राजकारणही असते, असे असले, तरी काही 'दिन' क्षणभर तरी वेगळ्या विचार करायला लावणारे किंवा संबंधित आशयाकडे वेगळ्या दृष्टिकोनातून पाहायला लावणारे असतात. तीनच दिवसांपूर्वी, म्हणजे बुधवारी, असाच एक दिन होऊन गेला. तो होता, मोठ्याने वाचण्याचा जागतिक दिन!

दृढ-श्राव्य माध्यमाचा बोलबाला असतानाच्या आणि वाचनाकडचा कल कमी होत असतानाच्या काळात, मोठ्याने वाचण्याच्या आग्रहामागची भूमिका समजून घेण्याची गरज आहे. प्राथमिक शाळेचा उंबरठा ओलांडून माध्यमिक इयत्तांत गेलेल्यांपैकी बहुतेक जण मोठ्याने वाचणे सोडून देतात आणि ग्रीड मंडळी तर त्याची कल्पनाही करीत नाहीत. मोठ्याने वाचण्याची सवय अनेक अर्थानी उपयुक्त असली, तरी मूल मोठे झाले, की 'मनातल्या मनात वाच' असा सल्ला दिला जातो. इतरांना त्रास होतो असा युक्तिवाद त्यासाठी केला जातो आणि त्यासाठी 'मनातल्या मनात वाचणे'च शहाणपणाचे आणि सभ्यपणाचे असल्याचे सांगितले जाते.

दृढ-श्राव्य माध्यमाचा बोलबाला असतानाच्या आणि वाचनाकडचा कल कमी होत असताना, मोठ्याने वाचण्याचा आग्रह धरण्यामागील भूमिका समजून घेण्याची गरज आहे...

त्यामुळे 'मोठ्याने वाचणे' आपोआप असंभ्य ठरते! परिणामी वयाने मोठे होणारे सारे 'मोठ्याने वाचण्या'पासून दूर जातात. त्या सर्वांना पुन्हा 'मोठ्याने वाचण्याकडे' आणण्यासाठी आणि विशेषतः शालेय विद्यार्थ्यांत याची सवय रुजविण्यासाठी हा दिन साजरा असतो. या बुधवारी तो अमेरिका, युरोप, आफ्रिका, ऑस्ट्रेलिया आदी खंडांमध्ये साजरा झाला. आपल्याकडेही सोशल मीडियावर त्याचे संदेश फिरत होते. मोठ्याने वाचण्याचे अनेक फायदे

असून, 'दिना'च्या निमित्ताने त्यांची पुन्हा उजळणी केली गेली. आपले उच्चार सुधारतात, एकाचवेळी वाचण्याची आणि पाहण्याची क्रिया करीत असल्याने लक्ष केंद्रित होते, वाचलेले स्मरणात राहते, मनातल्या मनात वाचताना झोप येण्याचा संभव असतो; मोठ्याने वाचताना तसे होत नाही, शब्दसंग्रह वाढतो, सामूहिकपणे वाचन करीत असल्यास संबंधित समूहांमधील बंध वाढतो असे कितीतरी फायदे उदाहरणादाखल देत येतात. मोठ्याने वाचण्याने खरेच असे

फायदे होतात काय, हे तपासण्यासाठी काही संशोधनेही झाली. कॅनडाच्या वाटलू विद्यापीठातील संशोधकांनी केलेले संशोधन 'मेमरी' या नियतकालिकात प्रसिद्ध झाले आहे. मोठ्याने वाचल्याने स्मरणशक्ती बळकट होते, असा दावा कॉलिन मॅकलॉड या मानसशास्त्रज्ञाने या संशोधनाद्वारे केला आहे. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना काही शब्दांची यादी देऊन ती त्यांच्याकडून मनातल्या मनात आणि मोठ्याने वाचून घेऊन त्यांनी हा प्रयोग केला. मनातल्या मनात वाचलेले शब्द लक्षात राहण्याचे प्रमाण तुलनेने कमी असल्याचे त्यांनी याबाबतच्या शोधनिबंधात म्हटले आहे. इतरांनी मोठ्याने वाचलेले ऐकण्याचाही उपयोग होत असल्याचे आणखी एका संशोधनातून पुढे आले आहे.

पूर्वीच्या काळी मोठ्याने वाचण्याला अधिक प्रतिष्ठा असल्याकडेही लक्ष वेधले जाते. मनातल्या मनात वाचणाऱ्याला विक्षिप्त म्हणणारा काळही होता, असे काहींचे म्हणणे आहे. अमेरिकेतील 'लिटरी हब' सारख्या नियतकालिकाने या विषयावर चर्चा घडवून आणली आहे. मोठ्याने वाचण्याचा पुनर्गोध घेण्याची गरज या चर्चेतून पुढे आली आहे. आपल्याकडेही पूर्वी मोठ्याने वाचण्याला प्रोत्साहन दिले जायचे. ते पुन्हा देण्याची गरज निर्माण झाली आहे; कारण मोठ्याने वाचणे उपयुक्त तर आहेच; परंतु आनंददायीही आहे. ज्यांना मोठ्याने वाचावेसे वाटते, त्यांनी अगदी विनधास्तपणे तसे करावे!

सकाळ

» 'अॅप'निंग
सायली क्षीरसागर

'एका' पुस्तकं!

पुस्तकं हा अनेकांच्या आयुष्यातला अविभाज्य घटक आहे. काहीना रिकाम्या वेळात, तर काहीना अगदी झोपण्यापूर्वीही पुस्तक वाचायची सवय असते. ज्यांना वाचनाची आवड असते, ते कुठेही आपला छंद जोपासतात. काही जण बाहेर जातानाही पुस्तक बरोबर घेऊन जातात. मात्र, तंत्रज्ञानाचा विकास होत गेला, तशी पुस्तकांची जागा 'ई-बुक्स'ने घेतली आणि आता 'ई-बुक्स'च्या जागी 'ऑडिओ बुक्स' आले आहेत. आता पुस्तकं 'वाचण्या'ऐवजी 'ऐकण्याचा' ट्रेड रुजत आहे.

ऑडिओ बुक म्हणजेच 'टॉकिंग बुक'. ही एक इंटरेस्टिंग आणि वेगळी संकल्पना व्यवसायाच्या दृष्टीनं १९९४ मध्ये प्रथम परदेशात अस्तित्वात आली व कालांतरानं भारतातही रुजली. एखादं पुस्तक वाचण्यापेक्षा ते हावभावांसह ऐकणं कुणालाही आवडतं, याचाच विचार करून 'ऑडिओ बुक' ही संकल्पना सत्यात उतरली. कॅसेटच्या धर्तीवरच तांत्रिकदृष्ट्या पुढारलेली ही संकल्पना 'ऑडिओ बुक'च्या माध्यमातून वाचकांसमोर आली व वाचक हीच पुस्तकं कुतूहलानं ऐकू लागले. 'ऑडिओ बुक'चा सगळ्यात मोठा फायदा हा झाला, की वाचकाला कुठेही, कोणत्याही वेळी, कितीही गर्दीत आपल्या स्मार्ट फोनवर अॅपद्वारे किंवा संकेतस्थळावरून पुस्तकं ऐकता येऊ लागली. ऐकण्याबरोबरच पुस्तकातल्या हावभावांमुळं डोळ्यांसमोर त्या कथेचं हुबेहुब वर्णन उभं राहू लागलं. पुस्तकातला पाण्याचा आवाज, लाटांचा आवाज, प्राण्यांचा आवाज, जंगलातल्या गर्द झाडीचा आवाजही ऐकता येऊ लागला. याचं श्रेय जातं ते व्हॉईसओव्हर आर्टिस्टना. त्यांच्या आवाजामुळं दिग्गज साहित्यिकांच्या कादंबऱ्यांना श्राव्यरूप मिळालं. यापूर्वी ज्यांची पुस्तकं प्रकाशित झाली, त्यांनी त्याचं 'ई-बुक' व कालांतरानं 'ऑडिओ बुक' तयार करून घेतलं, तर काहीनी नव्या

'अॅप'ची वैशिष्ट्ये

- ई-बुक व ऑडिओ बुक अॅपवर उपलब्ध.
- पुस्तकं ऐकण्याचा वेग ठरवता येतो.
- स्नूज फंक्शन उपलब्ध.
- बुकमार्क, नोट तयार करण्यासाठी सोय.
- नवीन पुस्तकं सुचवता येतात.
- लहान मुलांसाठी 'किड्स मोड'चा पर्याय
- मराठीसह इतर अनेक प्रादेशिक भाषांमध्ये पुस्तकं उपलब्ध.
- 'ऑडिओ बुक्स'ची लायब्ररी तयार करता येते.

कथेसह 'ऑडिओ बुक'ची निर्मिती केली.

'ई-बुक्स'मुळे कोणतेही पुस्तक बरोबर घेऊन जाण्याची गरज नव्हती. आपल्या हातातील स्मार्ट फोनमध्ये एखाद्या पुस्तकाची ऑनलाइन आवृत्ती सहज उपलब्ध होते. आता 'ऑडिओ बुक्स'मुळे एका जागी थांबून वाचायचीही गरज पडत नाही. 'ऑडिओ बुक्स' अॅपमधून आपण पुस्तकं ऐकू शकतो. हेडफोन्स कानात घालून घरी निवांतपणे, प्रवासात, रिकाम्या वेळी, झोपण्याआधी कधीही मोबाईलवर आपण पुस्तकं ऐकू शकतो. 'ऑडिओ बुक्स'ची अनेक अॅप्स आहेत, त्यापैकी 'स्टोरीटेल' हे अॅप 'ऑडिओ बुक्स'मध्ये अग्रगण्य आहे. सोशल मीडिया वापरणारे अनेक जण 'स्टोरीटेल'चे असंख्य चाहते आहेत. वाचकांना आता पुस्तकं वाचण्यापेक्षा ती हावभावांसह ऐकण्यात रस वाटू लागला आहे. 'स्टोरीटेल'मध्ये मराठीसह अनेक इतर भाषांमधली पुस्तकं, कादंबऱ्या ऐकण्यासाठी उपलब्ध आहेत. जुन्या पुस्तकांपासून ते ताज्या पुस्तकांपर्यंत अनेक पर्याय या अॅपवर मिळतात. तसेच 'ई-बुक'चा पर्यायही या अॅपवर मिळतो. अगदी सहजपणे 'ई-बुक' व 'ऑडिओ बुक' 'स्टोरीटेल' अॅपवर वापरायला मिळते. या अॅपसाठी सबस्क्रिप्शन गरजेचे आहे.

Pune, Main

Sakal

22-2-2020

सुरेंद्र डोल

Surendra.Dol@timesgroup.com

मुद्रण अर्थात छपाईचा इतिहास १३०० ते १४०० वर्षे जुना आहे. चिनी लोकांना छपाईची कला अवगत होती. संगमरवर, लाकूड यावर कोरलेल्या मजकुरावर शाई लावून त्याचा ठसा कागदावर घेतला जात असे. कागदावर ठसा उमटवून एकाच मजकुराच्या किंवा चित्राच्या अनेक प्रति तयार करणे याला मुद्रण (प्रिंटिंग) म्हटले जाते. योहान गुटेनबर्ग यांनी १४३६च्या सुमारास लावलेल्या मुद्रण यंत्राच्या शोधामुळे मुद्रणाची क्रांती झाली. छपाईसाठी टिकाक सुटी अक्षरे (मुव्हेबल टाइप) मोठ्या संख्येने तयार करणे, तसेच प्रत्येक अक्षर एकसारखे दिसायला असणे महत्वाचे होते. मोठ्या प्रमाणावर मुद्रण करण्यासाठी एका विशिष्ट यंत्राची गरज होती. योहान गुटेनबर्ग यांनी या दोन्ही कल्पनांचे श्रेय दिले जाते. बायबल मुद्रित करण्याचे श्रेयही त्यांना देण्यात येते. गुटेनबर्ग यांचा मूळ व्यवसाय चांदीच्या कारागिराचा होता. गुटेनबर्ग यांनी लावलेला छापखान्याचा शोध मानवी जीवन आमूलाग्र बदलणारा ठरला. साहित्य, पत्रकारिता यांचा प्रसार मुद्रणामुळे झाला.

जगभरात मुद्रणाची अनेक तंत्रे सध्या उपलब्ध आहेत. प्रामुख्याने लिथोग्राफी (ऑफसेट), फ्लेक्सोग्राफी, ग्रॅन्डर, स्कॅन प्रिंटिंग आणि डिजिटल अशा प्रकारात मुद्रण व्यवसाय चालतो. त्यापैकी व्यावसायिक ऑफसेट प्रिंटिंगचा वाटा सर्वाधिक आहे. त्याखालोखाल डिजिटल प्रिंटिंग व्यवसायाचे क्षेत्रे येते. कार्यालयासाठी लागणारे छापील साहित्य पूर्णव्याचा व्यवसायी महत्वाचा आहे. सध्या मुद्रण क्षेत्राला टेलिकॉम, इंटरनेट, टेलिव्हिजन, ऑडिओ, व्हिडिओ कंटेन्ट, सोशल मीडिया यामुळे आव्हान निर्माण झाले आहे. मात्र, मुद्रण आपले महत्त्व टिकवून आहे. पुस्तके, वर्तमानपत्रे, मासिके यापुढे छपाईचे क्षेत्र मर्यादित नाही. कापड, होर्डिंग, उत्पादनांची वेष्टने, जाहिराती, फ्लक्स अशा विविध वापरांसाठी मुद्रणाचा वापर होतो आहे.

सध्या जगभरात सोशल मीडियाचा बोलबाला आहे. डिजिटल माध्यमातून हातातील मोबाइलवर बातम्या, व्हिडिओ, पुस्तके, विविध माहिती सहज उपलब्ध होत आहे. त्यामुळे छापील साहित्य वाचण्याचे प्रमाण कमी होत असल्याचे चित्र आहे. ई बुक, ऑडिओ बुक, पॉडकास्ट असे वेगवेगळ्या प्रकारांचा प्रसार होत आहे. मोबाइल इंटरनेटच्या प्रसारामुळे माहिती एका क्लिकवर उपलब्ध झाली आहे. या पार्श्वभूमीवर सोशल मीडिया, इलेक्ट्रॉनिक व डिजिटल माध्यमांमुळे मुद्रित माध्यमांसमोर आव्हान निर्माण झाल्याची भीती काही जण व्यक्त करतात. माहिती आणि ज्ञान मिळवण्याच्या पद्धतीत डिजिटल माध्यमांनी आमूलाग्र बदल केले आहेत. मुद्रित माध्यमांसमोर जगभरात आव्हान निर्माण झाल्याचे चित्र आहे. छपाईसाठीचा मोठा खर्च हादेखील मुद्रण क्षेत्रातील एक आव्हानात्मक घटक आहे. जागतिक मंदीमुळे अनेक व्यवसाय संकटात आले आहेत. जगभरातील मुद्रण व्यवसायादेखील या स्थित्यंतराच्या काळातून जात आहे.

आयटी तज्ज्ञ डॉ. दीपक शिस्करपूर यांनी मात्र ही सर्व माध्यमे परस्परांशी पूरक असल्याची भूमिका मांडली. 'प्रिंट, डिजिटल, इलेक्ट्रॉनिक, रेडिओ ही सगळी माध्यमे परस्परांची संपर्क नाहीत, तर परस्परांशी पूरक माध्यमे आहेत. या माध्यमांचा एकमेकांच्या वाढीसाठी वापर सध्या होत आहे. आजही लोकांना सकाळी उठल्यानंतर वर्तमानपत्र वाचावेसे वाटते. त्यानंतर घराबाहेर पडल्यावर लोक दिवसपत्र डिजिटल माध्यमांद्वारे माहिती मिळवत असतात. अर्थात छपाईचा मोठा खर्च हे मुद्रित माध्यमांमोरील आव्हान आहे.

अमीट 'मुद्रा'

महल फोटो

जन्मा पद्धतीची प्रिंटिंग प्रेस

योहान गुटेनबर्ग

मुद्रण यंत्राचा शोध लावणाऱ्या योहान गुटेनबर्ग यांच्या जन्मदिनी २४ फेब्रुवारीला म्हणजेच आज जागतिक मुद्रण दिन साजरा केला जातो. मानवी इतिहासात मुद्रणाचा शोध अत्यंत महत्वाचा मानला जातो. आधुनिक तंत्रज्ञानाने मुद्रण क्षेत्राला नवे आयाम प्राप्त झाले आहेत.

मात्र, पुढील ५० वर्षे तरी मुद्रित माध्यमांना कोणतीही अडचण येणार नाही. ही सगळी माध्यमे एका 'राइस फ्लेट' सारखी आहेत. लोक आपापल्या वाचना व आशय स्वाकारण्याच्या सवयी, आवड यांनुसार या सर्व माध्यमांचा वापर करत आहेत. त्यामुळेच या सर्व माध्यमांबद्दल मो आशावादी आहे,' असे डॉ. शिस्करपूर सांगतात.

'पुस्तकांच्या छपाईसोबतच विविध प्रकारांनांच्या छपाईसाठी मुद्रणाचा वापर होतो. सध्या कस्टमाइज्ड बुक प्रिंटिंग लोकप्रिय होत आहे. यामध्ये मागणीनुसार पुस्तके छापली जातात. त्यासाठी डिजिटल प्रिंटिंग मशीनाचा वापर होतो. पूर्वी पाच हजार, दहा हजार अशा पुस्तकाच्या प्रती छापल्या जात. सध्याही अशा पद्धतीने छपाई होते. मात्र, पुस्तकाच्या मागणीनुसार त्यांची छपाई करण्याची सोय आता उपलब्ध झाली आहे. छपाईच्या मास प्रॉडक्शनमध्ये हा बदल झाला आहे,' असे पीव्हीजी कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग जॅड टेक्नोलॉजीच्या प्रिंटिंग इंजिनीअरिंग विभागाच्या प्रमुख मधुरा महानन सांगतात.

'जगभरात पॅकिंग इंडस्ट्री वाढत चालली आहे. शामूचे पाउच, वेफर्सची पॅकिट अशा विविध उत्पादनांच्या पॅकिंगसाठी मुद्रण तंत्र मोठ्या प्रमाणात वापरले जात आहे. त्यासाठी फ्लेक्सबल प्रिंटिंग तंत्राचा वापर केला जातो. याशिवाय खोबऱ्यांवरील छपाईचे क्षेत्रदेखील मोठे आहे. यामध्ये प्लास्टिक मटेरियल, तसेच कागदाला विशिष्ट कोटिंगचा वापर करून त्यावर होणाऱ्या प्रिंटिंगच्या प्रमाणात वाढ झाली आहे. पुस्तके, नियतकालिके यांच्या तुलनेत पॅकिंग प्रिंटिंग सध्या मोठ्या प्रमाणात वाढले आहे,' असेही महानन नमूद करतात.

'छपाईसाठी वापरल्या जाणाऱ्या ऑफसेट, फ्लेक्सो, डिजिटल प्रिंटिंग आदी मशीनांच्या प्रोसेस क्षमतेमध्येही वाढ झाली आहे. छपाईचे कलर रिप्रोडक्शन अधिक चांगले कसे होईल याकडे लक्ष दिले जात आहे.

एखाद्या उत्पादनाच्या ब्रॅंडसाठी वापरलेला रंग त्याच्या होर्डिंगवर, पॅकिंगवर एकसारखाच कसा दिसेल याकडे कटाक्षाने लक्ष दिले जाते आणि त्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञान वापरले जाते. प्रिंटिंगसाठीच्या सॉफ्टवेअर, हार्डवेअर सुविधा विकसित झाल्या आहेत. पूर्वी छपाईतील कलर मॅचिंग हे आव्हान होते. मात्र, आता ते कमी होत असून, प्रिंटिंगची गुणवत्ताही अत्यंत चांगली येत आहे,' याकडेही महानन यांनी लक्ष वेधले. विविध क्षेत्रांतील आयएसओ स्टॅंडर्डप्रमाणे प्रिंटिंगमध्येही आयएसओ स्टॅंडर्ड तयार होत आहेत. प्रिंटिंगच्या वेगवेगळ्या इन्स्ट्रुमेंट आहेत. आमचे डिपार्टमेंटसुद्धा प्रिंटिंगच्या वेगवेगळ्या स्टॅंडर्डवर काम करत असल्याचेही त्यांनी सांगितले.

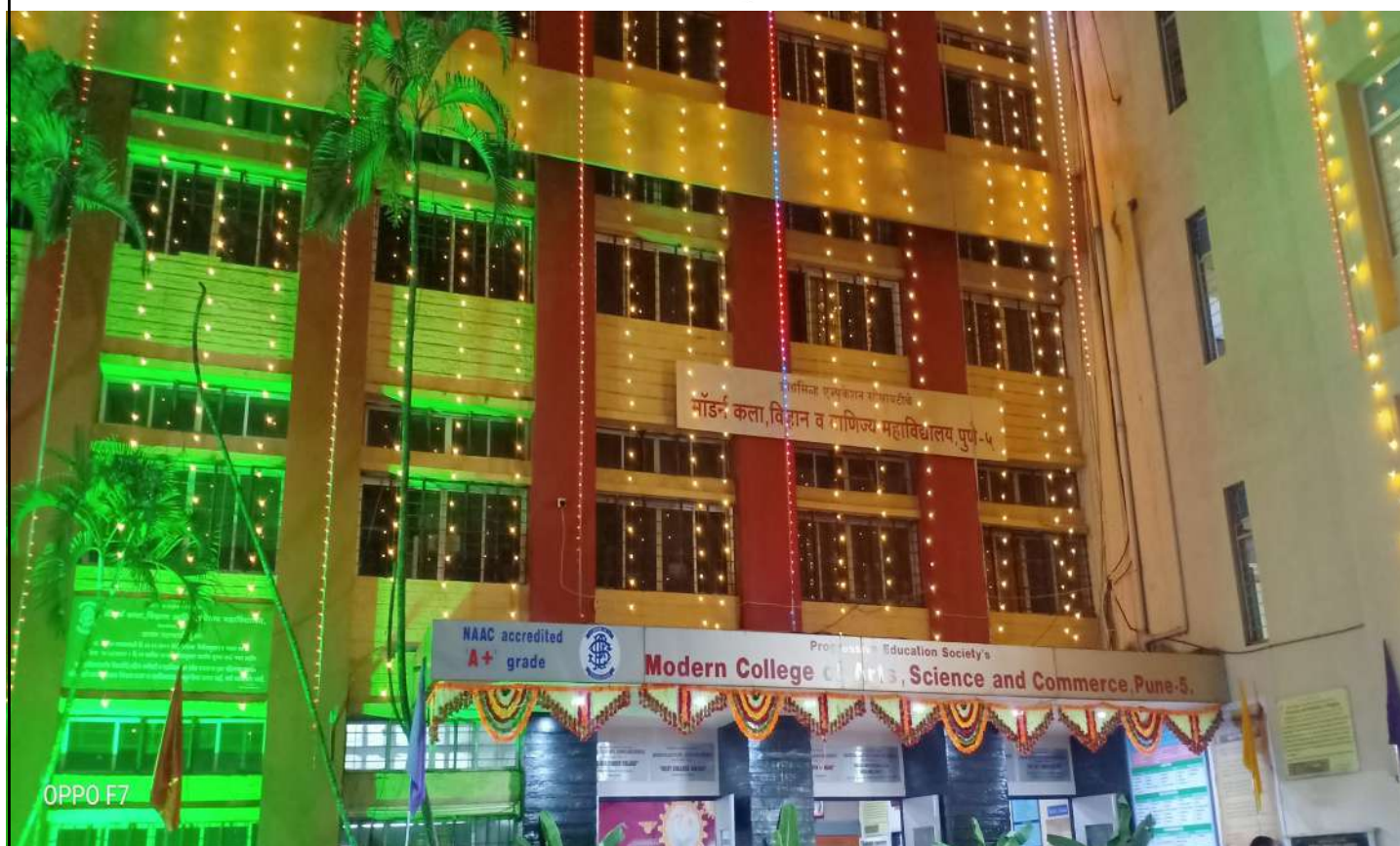
मुद्रण मानवी जीवनाचा अविभाज्य भाग झाले आहे. डिजिटल स्वरूपात मजकूर उपलब्ध होत असला, तरी पुस्तक, वर्तमानपत्र हातात घेऊन वाचण्याचा आनंद निराळाच आहे. जाहिराती, होर्डिंग, माहितीपत्रके, माहितीपत्रके, कार्यालयीन साहित्य, पॅकिंग उद्योग यासारख्या अनेक क्षेत्रात मुद्रण उपयोगी ठरत असून, त्याचा वापर यापुढेही सुरूच राहणार आहे. 'डिजिटल इमेजिंग' या कंपनीने शाईशिवाय छपाईचे तंत्र विकसित केले आहे. या कंपनीकडे १८०पेक्षा अधिक पेटंट आहेत. यामध्ये विशिष्ट तापमानाला रंग बदलणारा विशेष कागद वापरला जातो. यातील थर्मल प्रिंटरमुळे मुद्रणाचा आयाम बदलणार आहे. सध्या श्री डी प्रिंटिंगचाही बोलबाला आहे. मात्र, सध्या हे तंत्रज्ञान खर्चिक आहे. इलेक्ट्रॉनिक डेटा देऊन प्रिंटरच्या माध्यमातून या प्रकारच्या मुद्रणात श्री डी मॉडेल किंवा वस्तू तयार करता येतात. श्री डी प्रिंटिंगचा प्रसार झाल्यास अनेक उद्योगांवर परिणाम होण्याची शक्यताही वर्तवली जाते. मुद्रणाचा अक्षरांच्या खिळ्यांपासून ते श्री डी प्रिंटिंगपर्यंतचा हा प्रवास मानवनातीच्या इतिहासात अमीट ठसा उमटवणारा ठरला आहे.

Maharashtra Times 24-2-2020

Upcoming Events

March 2020

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18 <i>Yashwantrao Chavan Jayanti</i> 	19	20	21
22	23 <i>Shahid Din</i> 	24	25	26	27	28
29	30	31				

Other than the College Photos, Event Photos, newspaper clipping images, all other mages in this Bulletin Issue are downloaded from Google Images.

Disclaimer: The Publisher and Editorial Team of this Issue of Library E-Bulletin are not responsible for the views expressed in the Articles.